NAGYKANIZSA, 1900. március hó 3-án. 9-ik szám. XXXIX. évfolyam.

Előfizetési ár:
Egész évre . . 10 kor. — fill.
Fél évre . . . 5 kor. — fill.
Negyedévre . . 2 kor. 50 fill.
Egyes szám 20 fill.

HIRDETÉSEK
5 hasábos petitsorban 14, másodszor 12, s minden további sorért 10 fill.

NYILTTÉRBEN
petit soronként 20 fillérért vétetnek fel. Kincstári illeték minden egyes hirdetésért 60 fill. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a felelős szerkesztő nevére, az anyagi részt illető közlemények pedig a kiadó nevére czimzetten Nagy-Kanizsára bérmentve intézendők.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek.

A nagy-kanizsai „Ipar-Testület,“ „a nagy-kanizsai Takarékpénztár részvény-társaság,“ a „Kotori takarékpénztár részvény-társaság,“ „nagy-kanizsai és a galamboki önkéntes tüzoltó egylet,“ a „nagy-kanizsai kisdednevelő egyesület,“ a „nagy-kanizsai tanitói járáskör,“ a „nagy-kanizsai keresztény jótékony nőegylet,“ „n.-kanizsai izr. jótékony nőegylet,“ „szegények tápintézete,“ a „katonai hadastyán egylet,“ a „soproni kereskedelmi iparkamara,“ nagy-kanizsai külválasztmányának hivatalos lapja

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

A tisztviselők sorsa.

Nagy-Kanizsa, 1900. márc. 2-án.

Oly országban, mint hazánk, a tisztviselő-ügy azért domborodik ki szociális jelentőségre, mert nincs meg az a *középosztályunk*, a polgárságnak az a magva, mely föltétlenül szükséges. Középosztályunk fő alkotó elemei ma még az u. n. lateiner- és tisztviselő-elem és csak kisebb mértékben a vagyonilag független, művelt kereskedő, iparos és gazda. Ez utóbbiak gazdagabbjai arisztokratikus irányzatuak, kisebb elemei pedig nem birnak még ma azokkal a kellékekkel, melyek alapján őket föltétlenül a középosztályhoz számithatnók. A jegecedési pont e szerint a lateiner és tisztviselő-réteg körül van. Mindkettőnek beltartalma, anyagi helyzete tehát az egész középosztályra nézve szinte döntő. A honoracior-osztály gazdasági helyzetéről most nem szólunk. Tudvalevőleg kedvezőtlen ez is, a miként a tisztviselőké is az. A kellő hatást tehát a többi rétegekre nem gyakorolhatják, sőt sajnosan tapasztalható, hogy nincs meg az a tekintélyük, befolyásuk és szerepük, mely a vezetésre illetékes osztályokat megilleti.

E viszonyoknak azonban nem egyedüli oka a *fizetés*. Közrejátszanak ebben társadalmi iránylataink is. A társadalom messzemenő kielégithetlen követelményekkel lépett föl az állam és intézményei iránt. A gazdasági átalakulás nyomán járó torlódások és változások bizonytalansága mindenütt felköltötte a *biztos* kenyér vágyát. És mi *biztosabb* e fölfogás szerint a közhivatalénál? A társadalom valamennyi rétege inficiálva van e nézettől. A létküzdelemtől fázik, retteg társadalmunk. Inkább belemegy a nyomorba, mert legalább *biztos*. Ipari, kereskedelmi pálya, hiába hangoztatjuk, nem kedves a magyar középosztály elemei előtt, a minek sulyos hatása van az ipari és kereskedelmi réteg összetételére, kialakulására. A *biztos* pálya értéke társadalmunkban tulzott.

E képnek csak megfelel az, hogy a *formai* minősités pusztit ez országban s oly károkat okoz egyetemeken, iskolákon, a tudományban s irodalomban, melyet érdeme szerint méltatni szinte lehetetlen. Mindenki és minden azért a hitvány papirért küzd, kinlódik, tanul, a melylyel formaszerint igazolják iskolai minősitését.

Beállott egyébként az a helyzet, a mivel egyetemeink is kinlódnak, hogy bőven vannak formailag minősitett, de tényleg nem hivatott elemek a köztisztviselői pályán és ezek teremtették meg azt a kapaszkodó, gerinc nélkül való gárdát, melyről mindenütt panaszkodnak.

Ezek ellenében azt lehetne felvetni, hogy a formai kikötés nélkül a viszonyok még kedvezőtlenebbül alakultak volna. Lehet. Nem tudjuk azonban, melyik a nagyobb baj: a formai minősités megkövetelése által az egész társadalomnak ez irányba, hivatalnoki phalansterekbe való szoritása, avagy a másik. Annyi bizonyos, hogy e társadalmi baj megvan és mélyreható. És ez oly intensitással hat, hogy még a fizetés alacsonyabb voltánál is oly elemi erővel érvényesülne, mint ma. Ezért mondjuk, hogy a bekövetkezettekért a magyar társadalom a felelős. E felelősség sulyát különösen hangoztatni kell, mert e nélkül javulás, a minek okvetlen be kell következni, sohasem lehet. Társadalmunk jelzett iránylata olyan, hogy makacs szivóssággal ragaszkodnak a legnyomorultabbul dotált tisztviselői álláshoz is, mert ennek birtoka legalább megadja a „rangot“. Nagyiparunk, kereskedelmünk, mezőgazdaságunk intensiv fokozása nélkül célt nem érünk. E nélkül nincs lefolyása a jelzett elemeknek, de nem képzelhető el uj elemek fölvétele s gyarapodása sem.

Mindezek hozzátartoznak a hivatalnoki kérdés megvilágitásához és megértéséhez. Mindenesetre örvendetes jel, hogy egyik-másik ügygyel immár nálunk is behatóbban foglalkoznak.

S. I.

Felolvasások.

Két héttel ezelőtt nem sejtettük, hogy Kanizsán néhány nap multán felolvasó estélyek lesznek. — Vezércikk-théma kóválygott bennünk, hogy megostorozzuk kissé azt a szomoru állapotot, hogy nálunk hire-hamva sincs a felolvasásoknak és a mi elvétve előadódik, azt is „a sikertelenség koszorutlan alakja“ takarja. — Falk Miksa definiciója szerint a vezércikk: egy tétel, egy gorombaság és egy vicc. — Lett volna tételünk is, szórhattunk volna gorombaságokat is, viccelődhettünk is volna — szóval készen volt a vezércikk comme il faut — mikor ime jóleső örömünkre kapjuk a hirt, hogy az „Irodalmi és Művészeti Kör“ a Petőfi-ház javára március első napjaiban 5 estére terjedő felolvasó-ciklust rendez. — Bizony már-már ugy véltük, hogy a Petőfi-ház a kanizsaiak miatt felépülhet akár vakolatból is, vagy hogy egyáltalában fel se is épüljön, mert Kanizsán ugyan értenek a házépitéshez és ennek az üzletnek konjunkturáit nagyon előnyösen ki tudják használni, de csak az olyan házépitéshez, melynél markolni lehet, de egy halott ember számára épületet emelni egyszerűen ostobaság! Teste a földé, emléke pedig — ha már minden áron igy akarják — jól ellakhatik a szivekben is. Igy verik végig az ideálistákat a saját korbácsukkal. De már most bocsánatot kérünk feltevéseinkért, hiszen a Petőfi-házért egyet már táncoltunk is, nem tudom plusszal-e, vagy minusszal és most felolvasásokat rendez érte az „Irod. és Művészeti Kör“, mely utóbbi dolgot azonban már sokkal komolyabban veszünk és érdemesnek tartjuk vele foglalkozni is.

A felolvasások nálunk divatjukat multák néhány év óta. — Az az ijesztő közöny, mely a kanizsaiakat a közügy minden terén elfogta, nem kimélte meg ezt a nemes mulatságot sem. — Ha akadt valaki, aki odaült a felolvasó asztal mellé — ebben a szezonban kettő — küzdeni volt kénytelen ezzel a közönynyel és nem ők tehetnek róla, ha gyengébbek voltak egy már iszapot vert méregnél.

Felvethető ugyan a kérdés, hogy mint szórakoztató és ismeretterjesztő eszköz, a felolvasás természeténél fogva sem alkalmas nagyobb érdeklődést kelteni? A nagyközönség figyelmét nehéz lekötni, mert elég megfigyelni valót nyujt már maga a tömeg és a figyelem koncentrálása egy tárgy felé már e miatt is ritkán sikerül. — Csakhogy ezek a kétségek hamar szétoszlanak a tapasztalati tények sulya alatt.

Másutt mindenütt a felolvasás egyik legvonzóbb programmpontja szokott lenni az estélyeknek és összejöveteleknek és a Budapesten működő „Szabad Lyceum“, az angol egyetemek ifjuságának az u. n. „Universitó Extension“-okzak a vidéken tartott ismeretterjesztő felolvasásai, vagy ismét hazánk gazdasági egyesületeinek előadásai oly széles körökben keltik fel az érdeklődést, hogy a felolvasások a legsikeresebben működő eszközeivé váltak a tudás és ismeretek propagálásának és a szórakoztatásnak. — És ez természetes is! A felolvasás az élő szó erejével hat; a szellem, az élc, a megfigyelés, az itélet jobban kidomborodik, közvetlenebb és lebilincselőbb a hangban, mint a betűben. Szóval legkevésbbé sem áll az, mintha a felolvasás alkalmatlan arra, hogy a figyelmet lekösse, még akkor is, ha a tárgya magában véve érdekes.

Ott, a hol a tudás és nemes szórakozás vár kielégitésre, a hol az emberek az életet erről a szebb oldaláról is megismerik és élvezni akarják — gyökeret fog verni a felolvasások intézménye. — Kanizsáról azonban Pákh Albert se mondotta volna, hogy „difficile est satiram scribere“. — Meghagyta volna a latin mondást eredetiségében, t. i., hogy nehéz nem irni satyrát — Kanizsáról. Mert, a mint fennebb emlitettük, a közöny itt is emelt fővel jár és uralkodik. Nem a blazirtság, mert ez annyi mint „magaunt“, a kanizsai közönség pedig magát dehogy unja meg, csak azt, a mi nem specialiter az egyénnek szolgál: a közügyet, s a társas életben azt, a mi nem nyujt kézzelfogható hasznot, nem erősiti az érdekkör szálait.

Az „Irod. és Műv. Kör“, ez a nemescélu egyesület, kétségkivül egyik leghivatottabb arra, hogy társadalmi életünk ferde irányát a jobb utra terelje. E felolvasó cyklussal, melyet a napokban meg fog tartani, rehabilitáltatja a felolvasást, mely lealacsonyodott a kanizsaiak szemében és alkalmat adhat, impulzust arra, hogy ez a nemes szórakozás egyik emelő karja legyen társas életünk felvirágoztatásának.

A honi ipar érdekében.

A nemzeti vagyonosodás elérésére feltétlenül a legalkalmasabbnak bizonyul a kereskedelem és ipar fejlesztése, melynek elérésére szolgáló módok az egyes államok termékei, politikai viszonyai és egyéb körülményei szerint nagyon különbözők.

Egy nemzet, mely önálló iparral nem rendelkezik, hanem csupán földmivelésére támaszkodhatik, az az idők folyamán, esetleges rossz termés beálltával, oly helyzetbe juthat, hogy nem birja szükségleteit kielégiteni és teljesen a külföld önkényének van kitéve.

TÁRCA.

Fehér holló.

— Irta: Vajdai Szabó István. —

— A „Zalai Közlöny“ eredeti tárcája. —

Hetényi Atilla földbirtokos volt a Tiszaháton, de hire hét vármegyére is kiterjedt, a mit annak köszönhetett, hogy volt neki egy Margit nevü tündér szép leánya.

Margitkát én sohasem láttam, hanem ez a név és annak személyesitője — lebilincselő varázslatával, azzal a lenyügöző, lélekkötő bűvkörrel, mely a prózaisság sarában taposókat egy pillanatra az eszményiség ellenállhatatlan hatalmával meghóditotta, — talán csak a képzelet szülöttje volt, mely ringó bölcsők mellett elhangzott fantasztikus mesékben birta alapját és a naiv néphit terjesztette tovább mindaddig, mig a mese — valóvá fejlődött . . . .

Ennek a mesének mégis történetnek kell lennie, mivel hallottam, hogy Hetényi Margit élő személy és ma már mindenki a „fehér holló“ nevén ismeri.

Pedig ifju korában épen nem volt fehér, inkább barna, szinte sötét, mint az estalkonyat, melyre futó félhold veti ezüstös sugarát.

Arca olyan volt, mint a beborult menyboltozat, mely villámokat szóró felhőket rejt méhében. Duzzadt, piros szép ajkaiban a vibráló érzelmek szenvedélye, élvetegsége lobogott és mélységes nagy fekete szemeinek fényében pedig lelket senyvesztő és testet emésztő tüz égett.

Az egész nő, az ő karcsu, hajló termetével, megjelenésének karakterisztikus, éles vonásaival olyan benyomást keltett, mintha az ember a forrongó Aetna kráterénél állana: szinte érezzük a kiáradt bőség perzselő erejét és megremegünk.

Ez az izzó szenvedély, mely romboló villámfolyamként testének minden izét átjárta és az a vérét hajszoló, őrületes vágy, mely megreszkettette lelkét, — és egész lényét az ismeretlen gyötrő vágy kielégitésének örvénye felé kergette: voltak inditó okai az ő megrázó tragikumának.

Margit csak azt tudta, azt érezte, hogy a szive tele van kiapadhatlan, mélységes szerelemmel, mely tépi, szaggatja, fájón marcangolja keblét és megzsibbasztja, gondolkozásra képtelenné teszi agyát.

Azt tudta, hogy atyja gazdag, hatalmas, hogy módjában áll neki azt a boldogságot, mely a paradicsomi gyönyörök édességével kecsegtette — részére megszerezni . . . . Ámde a papák számitók és sokat adnak arra, ha az ősi cimer vértől tarkitott arany mezejét — hasonlóan a dicső multra — uj, fényes cimerekkel gazdagithatják.

Margit atyja is arisztokratikus, fennhéjázó gőgjében felháborodással utasitotta vissza azt az igénytelen nevü fiatal embert, a ki iránt Margit olthatatlan szerelemre lobbant.

— Hát ki az a — Kiss Béla? — Kiáltott fel a büszke, arisztokratikus apa.

— Kiss Béla az az ember, a kiben én — Istenemet látom . . . . .

Hetényi Atilla összerezzent. Leányának szilárd, renditbetlen magatartása meglepte. Lehetetlen volt e leány vasakaratával szemben egyebet tenni, mint a hajthatatlan visszautasitás és a rideg megtagadás álláspontjára helyezkedni.

— Akkor övé leszek — akaratod ellenére!

. . . . . És az övé lett.

•

Alig teltek el a leirhatlan gyönyörüségek első napjai, a férj megütközésének adott kifejezést, hogy Hetényi Atilla olyan brutálisan viselkedik velük szemben, hogy megtagadja megélhetésük garanciáit, mig ő duskál a földi javakban.

— Hát dolgozni fogunk — mondta Margit — és megélünk boldogan.

Béla azonban nem igy gondolkozott és heves, majd durva kifakadásokkal illette Margitot, hogy gyáva és tehetetlen atyjával szemben. Az vad orgiákat rendez, dőzsöl, ezreket szór ki rongy népekre, őket pedig itt nyomorogni hagyja.

Később aztán sürgetőleg követelte, hogy rendezze ügyeit atyjával, mert ez az állapot igy — tarthatatlan.

— Vess el magadtól Béla, taposs reám, de ne kivánd, hogy atyámhoz koldulni menjek. Ő leszámolt velem és én kielégitettnek tekintem magam . . .

— Mit? Leszámolt és kielégitett? Ugyan hát mivel? . . .

— Veled Béla! Az egyik oldalán a mérlegnek vagyon, nagy vagyon, jólét, fény és gondtalan élet állott, a másik oldalon pedig a — te személyed. Én téged választottalak . . . . mert boldogságomat találtam fel benned. Igy egyeztem meg vele, én tehát többet tőle nem kérhetek! . . .

Kiss Béla elkomorodott.

Egy pillanatra büszke öröm futotta át szivét, hogy Margit, a kiért a megye ifjuságának szine-java harcolt — az ő személyének ilyen magas értéket tulajdonitott.

De az ideálizmusnak ez a langyos luvalma gyenge leheletként tova rebbent és helyébe lépett a rut — valóság, mely kiméletlenül foszlányokra tépte a szépnek és rózsásnak képzelt jövő aranyszövésü hálózatát.

A valóság pedig szomoruan hatott Margitra, mert az a valóság ideáljának lelkületébe vetett naiv hitében való fájdalmas csalódását jelentette.

A szive összeszorult. Agyát éles, metsző fájdalom hasogatta, de a reá zudult tengernyi szenvedésnek elnyeléssel fenyegető hullámai között is az a remény vigasztalta, hogy a jóságos Isten megedzi, megacélozza férje gyenge lelkét és egyesült erővel meg fogják küzdeni, titáni harcot vivni az utjokat álló akadályokkal . . . . És ha kell, megostromolják a villámterhes eget, mert nincs hatalom, mely érzelmeik ragyogó egét elhomályosithatná, mert szivök tiszta szerelmét emberi önkény szét nem téphetí és — mert joguk van a boldogsághoz . . . .

És a durva embert mennyei örömmel ölelte kebléro, csókőzönnel fizetett annak sértő kifakadásaiért.

Ez az asszony, ez a „fehér holló“, ki ifjusága teljességében, szépsége tetőfokán ragyogott: szeretett egészen. Ez az egy érzés élt benne. Ebben összpontosult egész gondolatvilága és kivüle nem törődött semmivel és nem létezett rá nézve senki, semmi . . . . .

Kiss Béla pedig meghálálta ezt a csodálatra méltó arany szivot azzal, hogy egy szép napon a faképnél hagyta.

A szegény asszony a tehetetlen kétségbeesés fojtogató kinjai között vergődött és beleőröngött a nyüzsgő emberáradatba . .

Maga sem tudta, hogy került haza? Nem tudta talán azt sem, ébren van-e, vagy álmodik?

Nem tudott ő már semmit.

Azt sem tudta, hogy miért keresi a tollat, tentát, papirt és hogy lázasan miért veti papirra ezen sorokat:

„Atyám! Kutya vagy! Elüzted férjemet, elraboltad boldogságomat. Undokabb vagy az állatnál, mert az is szereti kölykét . . . . . De hitványabb vagy az utszéli rablónál is, mert az csak pénzt és életet rabol, te pedig lelket raboltál, az én megtébolyodott lelkemet raboltad el, gyilkoltad meg. Légy átkozott érte.

Margit.

•

Hetényi Atilla a legközelebbi vonattal utra kelt, hogy felkeresse leányát.

Lapunk mai számához a Rehwald Ferenc Fiai Reichenbergi cég megrendelő-lapja van csatolva.

Főleg ez inditja nálunk is az illetékes köröket arra, hogy iparunk pártolása érdekében bizonyos intézkedéseket léptessenek életbe. Igy például ipar-védő egyesületeket alakitanak, melyek hivatva vannak honi iparcikkeinket a közönséggel megkedveltetni.

Nem lehet kétségbe vonni, hogy az ipar-védő egyesületek az eléjük kitűzött célnál fogva elismerést érdemelnek és alkalmas, megfelelő uton haladva eredményhez is juthatnak.

Azonban az ipar-védő egyesületek ne csupán a honi ipar pártolását tűzzék ki feladatul, hanem e mellett mindinkább a honi ipar fejlesztésére helyezzék a fősulyt és igy sokkal előbb elérnék az eléjük kitűzött célt, mert az ipar pártolását csak akkor lehet elérni, ha iparcikkeink a külföldével versenyezni képesek és alkalmasak szükségleteink kielégitésére.

Nyerstermenyekkel rendelkezünk, csupán gyári vállalataink nincsenek, melyekben azokat feldolgozhatnák. Ezek pedig azért nincsenek, mert nem rendelkezünk a kellő vállalkozási szellemmel és a megfelelő szakértelemmel.

Ezért különösen külföldi iparosokat kellene az országban letelepiteni, mert iparos nélkül nem tudunk ipart fejleszteni és gondoskodni kellene az ilyen letelepülő iparosok részére bizonyos előnyös kedvezmények nyujtásáról, melyek által megkedveltetve velük a belföldet, a mi érdekeinket is szemük előtt tartják, azonkivül saját iparosaink is tanulnak tőlük. Ha már aztán rendelkezünk a kellő szakértelemmel és alakulnak gyári vállalatok, melyek elég és megfelelő iparcikkeket tudnak előállitani, akkor megindithatjuk a mozgalmat a közönség körében a honi iparcikkek kizárólagos használatára és annak pártolására, mert akkor iparcikkeink versenyezni képesek a külföldével és földmivelésünk mellett van már iparunk is, melyre támaszkodhatunk.

Mert hova jutunk akkor, ha fejletlen ipar mellett akarjuk a külföld iparcikkeit a belföldi elől kizárni. Ekkor elérjük azt, hogy kezdetleges iparunk nem képes szükségleteinket fedezni, a külföld készitményei a vám által — melyet ekkor reájuk kivetnének — tetemesen megdrágulnának, iparunk fejletlen voltánál fogva készitményeink nem lennének a legjobbak és igy a belföld kénytelen lenne rossz iparcikkeket fogyasztani.

Igy tehát az ipar-védő egyesületeknek legelső sorban az ipar fejlesztését kell feladatukul kitűzni és ha már iparunk fejlettebb akkor szembe szállhatunk a külfölddel. De mig iparunk fejletlen és ugyszólván még nincs is, addig csupán elhibázott lépés lenne a belföld iparcikkeit a külföldinek oly hatalmasan fölé helyezni.

Elhibázott lépés lenne akkor, ha azt különösen gyorsan, rohamosan iparkodnának elérni, mert ezáltal csakis a tilalmi rendszerre vezetnének. A tilalmi rendszer pedig egészen természetellenes, mert utját állja annak, hogy az egyik állam, a saját természetes előnyeit használhassa föl termelési erőinek kifejtésére.

Kár lenne fejlődő iparunkat oly korán, ugyszólván már csirájában elnyomni és ipar-védő egyesületek helyett inkább iparfejlesztő egyesületeket alkotnának, melyek felkeltenék a vállalkozási szellemet, ipariskolák felállitása és ipari kiállitások rendezése által az ipari ismereteket fejlesztenék.

Ha már tullépünk a fejlődés stádiumán, akkor pedig teljesen fölösleges egyik-másik nagykereskedőnek a hazafiasságára appellálni, hogy áruljanak és fogyasszanak magyar iparcikkeket, akkor ez már önmagától bekövetkezik, mint a hogy következik a tavasz a tél után.

Változtassák meg céljuk elérésére az ipar-védő egyesületek az utat és módot, melyen haladni akarnak, mert ha megtörténik, hogy jelenlegi kitűzött utjukon haladva, esetleg felbuzdulnának az ország különböző részein a hivatott vezetők, akkor ezek már, hogy iparcikkeink kelendőségét — még mielőtt iparunk kifejlődött volna — biztositsák, védvámokat fognak sürgetni, mely már alapjában is hibás, mert ha egy államban védvám és tilalmi rendszer nélkül az ipar csak lassan és nehezen tud fejlődni, akkor annak behozatalával bizony a meglevő csekély és fejlődésnek indult ipart csak teljesen agyoncsapnák.

A cél mindkét módnál ugyanaz, igy is csak a honi iparcikkeink pártolását akarjuk elérni, csupán az ut más, melyen haladni kell.

Ha az ipar-védő egyesületek céljuk elérésére módositják, illetve megváltoztatják az utat, akkor jogosan fordulhatnak a közönséghez és akkor kétségtelen, hogy — fejlett ipar és versenyképes iparcikkek mellett — abban a honi ipar lelkes pártolóira ne találnának.

Az Irodalmi és Műv. Kör estélye.

Az Irodalmi és Művészeti Kör, mely még nemrégiben életjelt sem adva magáról teljes lethargiába sülyedt, utóbbi időben dicséretes buzgósággal igyekezik rendeltetésének és céljának megfelelni.

A hushagyó keddi minden tekintetben sikerült mulatság is ennek bizonyitéka volt, mert olyan élvezetes estében volt része a jelenlevő közönségnek, mely nem mindennap kinálkozik.

A programm kitűnően volt összeállitva és a táncolók szempontjából legfeljebb azt lehetne kifogásolni, hogy sok is volt a jóból, minek következtében csak 11 óra után lehetett a táncot megkezdeni, mely el is tartott azután a reggeli órákig.

Az élvezetes műsor első száma a férfikar éneke volt, melyet a kör kebelében fennálló dalárda Böhm Emil karnagy vezetése alatt kiváló precizitással adott elő.

Ezt követte Horváth István szavalata, ki mondani valóját ügyesen és hatásosan produkálta. Ezután Hakach Lajos a pécsi dalárda tagja lépett a közönség elé, ki nem kevesebb mint négy számmal szerepelt a műsoron és mindegyikben megmutatta, hogy erős komikai témája van a kitűnő előadási képességével folytonos derültségben és kacagásban tartotta a hallgatóságot. Most következett az estély fénypontja a női dalárda éneke. A jelenlevők közül senki sem vádolhat tulzással vagy sentimentalismussal, ha azt állitom, hogy ennél a pontnál ugy jártam, mint a mesebeli szultán, ki reggeli fürdés közben egy pillanatra lebukott a viz alá és ezalatt az egy pillanat alatt hosszantartó bűbájos dolgokat látott.

Midőn a szinen megláttuk a szépen elrendezett s egy-egy virágot képviselő bájos hölgycsoportot, én is egy idegen világban képzeltem magam, hol bűbájos tündérek társaságában élvezem a szerelmet és a nektárt. „A tavasz ébredése" cimű dalt igazán szépen és hatásosan énekelték s meglátszott, hogy sokat igyekeztek és fáradtak, hogy minél nagyobb sikert érjenek el, melyből az oroszlánrész Broch Málvin kisasszonyt illeti, ki szóló énekszámát minden lámpaláz nélkül oly pompásan és biztosan énekelte, hogy igazán sajnálni lehet, hogy a kisasszonyt nincs alkalmunk gyakrabban hallani.

Ugyan ezt lehet a férfikarról is mondani, mely egy humoros intermezzó előadásával és egy imitált búr zenekar tréfás interpretálásával mutatta be fáradságának eredményét.

Szándékosan hagytam utoljára Bartos Szidi kisasszony és Radnai Jenő dialogját, melyet érdem szerint az elsők között kellett volna megemlitenem, mert Bartos k. a. olyan dillettánsokat messze tulhaladó, minden affektáltságtól ment természetessége által kedves játékot mutatott be, mely a kisasszonyt egyenesen a szinpadra utalja, hol nem közönséges sikert tudna elérni. Radnai Jenő ur játékáról szintén csak elismeréssel lehet szólni. Épugy a dialog szerzőjéről, Maros Bódog munkatársunkról.

Feltétlen dicséret illeti Böhm Emil urat, a dalárda karnagyát, kinek fáradhatlan odaadása, buzgólkodása és szorgalma által tudta csak ezen nagy sikert elérni a rendezőség, melynek bizonyitéka volt a minden szám után felhangzó és szűnni nem akaró taps, és azon szép babérkoszoru és csokor, melylyel a férfi és női dalárda tagjai tüntették ki szeretett karmesterüket. — Ugyancsak Hakach Lajos ur is a bőven kiérdemelt zajos tapsokon kivül egy babérkoszorut kapott.

A zongora kiséretet Bischitzky Miksa ur vállalta el s teljesitette a tőle már megszokott kitűnő technikával.

A műsor befejezte után mint már fentebb emlitettem, kezdetét vette a reggelig tartó tánc.

Z. Gy.

HIREK.

— **Eljegyzések.** Babágh József betűszedő, a helybeli Weiss L. és F. nyomdai cégnél, február hó 24-én eljegyezte magának özv. Dr. Farkas Ferencné nevelt leányát, Anna kisasszonyt.

Hoffman Izidor kereskedő, Szombathelyről, eljegyezte Leitner Irén kisasszonyt, Leitner Gáspár földbirtokos leányát Tóth-Szt.-Mártonban.

— **A Posta- és Távirda Tisztikar** március 1-én tartotta meg családias jellegű társas estélyét. A derék tisztikar, mely egész éven át csak távolságra dolgozik, az egyszer eltér a szabványtól és egymással való kollegiális közelségben mulatott. A levéltitkot a bálteremben sem sértették meg, de a sziv titkainak épségben tartásáért nem vállaltak felelősséget a tisztek, különösen a fiatalok.

— **Lelkifurdalás egy talált ezresért.** Elitélték szegény tisztiszolgát, mert gyanuba keveredett, hogy egy helybeli kereskedőnek, Dobrin Rezsőnek 1050 frtját, melyet ő a mult évben elvesztett, megtalálta és magának megtartotta volna. Lehet, hogy a szánalomra méltó kutyamosónak nem volt liliom-fehér a lelkiismerete, de ebben a terhére rótt turpisságban csakugyan ártatlan, de jaj, ezt neki el nem hitte senki, még birái sem, kik őt $3^1/_2$ évi katonai börtönre itélték. Ebből a büntetésből a privádiner egy évet már kiböjtölt. Történt pedig e napokban, hogy egy kollátszegi parasztasszonynak, aki halálán volt, nagyon háborgott a lelkiismerete és amit a bűnfenyitő hatalom ki nem deritett, azt kideritette a vallás malasztja. — Az asszony szelidlelkű egyház-pásztorának, — Péler murakereszturi apátplébánosnak meggyónt és átadta neki azt az 1050 frtot, melyet ő tavaly meg talált és bűnei alól föloldozva megkönnyebbülve halt meg. Az apátplébános behozta a pénzt tulajdonosának, Dobrin Rezsőnek aki valami fondorkodásra gondolt és az elveszettnek hitt pénzről ugyan még sokszor álmodott, de számot reá nem tartott. Alig akart hinni a szép hangzású jó hirnek. A tulajdonos megkapta a pénzét. Adott róla hiteles elismervényt; a murakereszturi egyháznak 50 frtot. Az apátplébánosnak pedig az örök hálatartozás jogcimén forró köszönetet mondott. Az ártatlanság tudatában vergődő szegény rabnak talán a földi biróság is fog még igazságot szolgáltatni.

— **Szőlőszeti előadások.** Ulicsny Károly csáktornyai kerületi szőlőszeti felügyelő ur, f. hó 21, 22 és 23-án Galambokon szakszerű előadást tartott. Mind az elméleti előadáson, mind pedig a gyakorlatin 5 község volt képviselve, u. m.: Galambok, Karos, Garabonc, Komárváros és Kiskomárom. Hogy nevezett felügyelő ur előadásával maradandó emléket hagyott hátra köztünk, azt naponként lehet hallani. A nép iránti gondoskodás, mindenek előtt a Nagyméltóságu földmivelési miniszter urat illeti, aki alkalmat és módot nyujt arra nézve, hogy a szőlőbirtokosság kedvet és kitartást nyerjen arra nézve, hogy legjövedelmezőbb ágát, a szőlő ujbóli való felujitását szakszerűen tanulmányozhassa.

— **A galamboki tűzoltó egyesület.** A galamboki tűzoltó-egyesület f. hó 28-án tartotta évi rendes közgyülését, Juk József elnöklete alatt. Megjelent 55 működő és 47 pártoló tag, valamint a község elöljárósága. Az egyesület főparancsnoka Starzsinszky György a lefolyt évben is mindent elkövetett, hogy ez az intézmény Galambokon éber őre legyen a féktelen lángoknak. Vicsz Ferenc a járás főszolgabirája és az egyesület t. elnöke évközben megvizsgálta a szerelvényeket és azokat teljesen rendben találta, Knortzer György, a zalamegyei tűzoltó szövetség elnöke pedig egy nagygyakorlatot figyelt meg. A községben egészben két tűzeset volt. Az egylet bevétele 559 kor. 18 fill., kiadása 343 kor. 52 fill. volt. Az egyesület vagyona 4224 kor. értéket képvisel. A tűzoltóknak zenekaruk is van és az egyesület minden tekintetben méltóképen teljesiti misszióját a kies fekvésű Galambokon. — A galamboki önkéntes tűzoltó-egyesület saját alapja javára, folyó évi február 18-án tartott bál alkalmával felülfizettek: Dr. Hauser János ügyvéd 6 koronát, Juk József plebános 3 korona 40 fillért, Panner János 2 koronát, Starzsinszky György körjegyző 1 korona 40 fillért, Dömötörfi Jánosné 1 korona 40 fillért, Farádi József szentjakabi tanitó 1 korona 40 fillért, Tóthlada János 1 koronát, Bagyari János 1 koronát, Bazsó Bódi 80 fillért, Harkán Istvánné 60 fillért, Pollák Vilmos 60 fillért, Takács Ferenc 40 fillért, Tóth János 40 fillért, Kálóczi János 40 fillért, Horváth Imre 40 fillért, Matyi József 40 fillért, Szabó Lajosné 40 fillért, Szücs József 40 fillért, Farkas Dávid 40 fillért, Varga István 40 fillért, Gelencsér István 40 fillért, Szólák Imre 40 fillért, Béda Ferenc 40 fillért, Varga Ferenc 40 fillért, Kálóczi Mátyás 40 fillért, Polgár Lajos 40 fillért, Matakovics György 40 fillért, Neufeld Sándor 40 fillért, Horváth István 20 fillért, Varga József 20 fillért, Kápolna János 20 fillért, Török Bódi 10 fillért. Melyért az egyesület ezuton is köszönetét és hálás elismerését nyilvánitja.

— **Botrányos duhajkodás.** Farsang vasárnap utáni hétfőn, február 26-án délelőtt négy hires verekedő, helybeli parasztlegény dülöngött végig az utcákon. Meglátszott rajtuk, hogy az éjszakát keresztül dorbézolták. A Vörösmarthy-utcán éktelen orditással haladtak keresztül, itt megszólitotta őket Varga Vendel rendőr, hogy nem szégyenlik magukat, az egész utca őket nézi; több sem kellett, erre hárman is rárohantak és Poszavetz Ferenc öklével a rendőrt nyakba ütötte, a többiek Kolarics György, Szücs István és Császár Ferenc meg körülfogták és megakadályozták őt a fegyverhasználatban. A rendőr iszonyu szorongatott helyzetben volt, ketten karjait fogták le, kettő meg kardját fogta erősen, melyet azonban ő sem eresztett el, ugy, hogy ez ötfelé görbült; és mindezt egy nagy bámész csoport tétlenül nézte. Végre is egy szakácsné megszégyenitve a bámészkodó férfi sereget, odaszaladt egy jókora lécdarabbal és evvel ütlegelte a vasgyürüként szorongató kezeket. E közben a rendőr is kiszabaditotta kardját (és odasuhintott vele egyiknek, a hol nem sántul meg. Egyik suhanc azonban egy jelentéktelen szurást kapott.) Időközben segitség érkezett a telefonon értesitett rendőrségtől, kik aztán a vitézkedő legényeket közre fogták és bekisérték. A rendőrség megtette ellenük a bünvádi feljelentést. Ebből az esetből szomoru tanulság meritheto, t. i. az, hogy a mi közönségünkben igen kevés az érzék a rendőrség feladatának teljesitése iránt.

— **Zsúr.** Az Izr. Jótékony Nőegylet vasárnapi zsúrja igen kedélyesen folyt le. Mint halljuk az elnöknő Vidorné azon fáradozik, hogy a legközelebbi fife ó-klock műsorral tartassék meg.

— **Kimutatás.** A nagykanizsai róm. kath. felső templom javára adakoztak, 1900. január 1-től 1900. február 28-ig: Az összes elhelyezett perselyekből 27 kor. 67 fill., N. N. 1 kor., K. L. 33 fill., Dr. Szigethy Károly (II. részlet) 40 kor., névtelen 3 kor., Loewy Ödön 20 kor., T. I. 42 fill., Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár 100 kor., Nagya. Péller Pál apát (Murakeresztur) 100 kor. Összesen 292 kor. 42 fill.

— **Szoknya és tüskedrót.** Panaszos levelet kaptunk egy kiskanizsai menyecskétől. A nagy piac csemetéit tüskedrótos keritéssel védik a bántalmazás ellen. Csakhogy a tüske nem azokat a kezeket szurja meg, melyek hozzá nyulnak a csemetékhez, hanem a piaci asszonyok szecessziós szoknyáit. Néha a nagyságos asszonyok szoknyáit is megfogja. Ezért panaszkodik a kiskanizsai asszony, kinek a nyeldeklője nagyon szük és nem birja lenyelni a városi kertész eme intézkedését. A tanács ismerve a kiskanizsai asszonyok pártszellemét, jól fog cselekedni, hogyha ezt a tüskesövényt ismét eltávolithatja és a drótot eladja a buroknak, kik azt a nekik zugtató ellenség ellen nagyon célszerüen fogják felhasználni.

— **Farsang vége.** Hintsünk port és hamut fejünkre, vége a farsangnak. Temessük el a megdicsőült karnevált és térjünk magunkba megátalkodottságunkért, melylyel földi élvezeteket hajhásztunk. Hideg északi szél fujta nótáját a farsang bucsujához. A tavaszias időjárásnak pedig hadat üzenve a böjti szél, féktelenségével összetorlaszolta a hófelhőket. Csütörtökön a hópelyhek miriádjai lebbentek a levegőben, bevonva hótakaróval a még alvó természetet és most a vezeklő emberek elmélkedhetnek földi hivságról, mig majd kibontakozik a rügy fakasztó szellő hatása alatt a természet. A tavasz hóba esik a feltámadás napja, mely meghozza a szegény bűnös emberiségnek is az abszoluciót. Ezt azonban lemondással és magábatéréssel kell kiérdemelni.

Mikor a szerencsétlen asszony meglátta atyját, magát félőrülten vetette reá, s ruháját tépve, szaggatva, borzalmas extazisában csak azt birta mondani:

— Add vissza férjemet! .... Add vissza férjemet! ....

— Azért jöttem, hogy visszaadjam! — válaszolt hideg nyugalommal Hetényi.

És Kiss Béla harmadnapra előkerült.

Ez a boldogság azonban nem sokáig tartott.

A férfi gyenge lelke, rosszra hajló természete — nem biztosithatott állandó boldogságot. Aránytalanul rövid idő alatt óriási összegeket fecsérelt el és tisztességes életmód helyett az elzüllés lejtőjére hágott.

Hetényi Atilla türelmét vesztette és a további adakozást beszüntette.

A régi vihar ujból kitöréssel fenyegetett.

Margit igyekezett az ellentéteket elsimitani és férjét tisztességes életmódra birni.

Ugy látszott, hogy végre megadja magát ....

Hivatalt vállalt a vasutnál, de blazirt kedélye nem birt megnyugodni az élet sima folyásában és olyan izgalmakat keresett, melyek megmámorositják agyát és feledtetik vele a gyorsan letűnt könnyelmű aranyéletet.

Kártyázott és ivott. Az éjszakákat házon kivül töltötte és az éjjeli piszkos csapszékek állandó vendége lett.

Egy verőfényes reggel azt a szomoru hirt vitték Margitnak, hogy férjét a vonat elgázolta.

Margit kirohant és odaroskadt férje összeroncsolt teste mellé.

— Bélám, édes, drága Bélám! — könyörgött hozzá a zokogástól el el csukló hangon — csak egy szót .... a te Margitod, a te kis hűséges, szerető Margitkád szól hozzád .....!

Ráborult és csókolta, rázta, mintha az Isten ellen akarta volna jogát kivivni.

— Boldogságom, mindenem! ... tört ki ujra zokogva — hát nincs egyetlen szavad sem a te Margitkádhoz? .....

A körültük állók könnyezve és megrendülve nézték a boldogtalan asszony tehetetlen vergődését, őrületbe hajszoló fájdalmát.

Az asszony pedig nem nyugodott egy pillanatra sem. Természet fölötti hatalmat akart kierőszakolni és talán a jóságos Isten szánta meg, mert im az összeroncsolt test egyet vonaglik, a haldokló szemei tágra nyilnak, rászegeződnek Margitra, az ajkak megmozdulnak, s hangok szakadnak föl az összetört mellkasból:

— Te édes Margitkám ..... te édes ..... te jó ... te szent .... !

Aztán a megtért lélek elszáll, föl a magasba, az örök fényesség birodalmába.

Margitot pedig boldoggá tette az a néhány tiszta szivből fakadt szó, melyet Kiss Béla ő hozzá utoljára intézett.

Aztán szentélylyé alakitotta át szobáját, s oltárképnek odaállitotta a drága és jó Béla arcképét, s ahhoz imádkozott mindennap.

Hanem harminc éves korában galambfehér lett és a nép szája a fiatal özvegy asszonyt csakhamar „fehér holló"-nak keresztelte el.

Mert igazán is az volt ... !

Foulard-selyem-ruha

8 frt 40 krtól feljebb! — 14 méter — póstabér és vámmentesen
Minták kiválasztására, nemkülönben fekete, fehér és szines Henneberg-selyem blousok és ruhákra alkalmas 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint.
Csak akkor valódi, ha közvetlen tőlem rendelik!
HENNEBERG G., selyemgyáros, ZÜRICHBEN.
(Cs. és kir. udvari-szállitó.)

— **A munkásképző egyesület jelmezestélye.** A m. hó 25 én megtartott jelmezestély fényesen sikerült. Nemcsak munkások és munkaadók voltak együtt, hanem a társadalom minden rétege képviselve volt. A fölvonulást meglepő ügyességgel rendezték. Az első négyest 122 pár táncolta. A jelmezes leányok sokaságában leginkább feltűntek: Halasi Erzsi (holdtündér), Balázs Erzsike (tavasz), Sabján Teréz és Juliska (szecesszió), Adlovics Mariska (arató leány), Cserép Terka (sziv), Dervalics Anna (szénagyüjtőleány), Farkas Mari (csillag), Farkas Anna (matróz), Hefter Etelka (cigánynő), Heffer Margit (pipacs), Kaán Teréz (kertész-leány), Németh Verona (drótos tót) Sabján Julcsa (spanyol cigánynő), Summer Anna (csillag), Strassborger Malvin (vizitündér), Teperics Mariska (pipacs), Tauser Ottilia (magyar nő), Zimitz Juliska (jámbo) stb. A mulatság a legjobb hangulatban reggeli 8 óráig tartott.

— **Anyakönyvi statisztika.** Az elmult február havában a nagy-kanizsai anyakönyvi kerületnél bejegyeztetett: 66 születés, melyből törvényes 21 fiu és 32 leány; házasságon kivüli: 7 fiu és 6 leány, mégis 5 esetben ikrek születtek, melyek közül két esetben fiuk, két esetben leányok és egy esetben egy fiu és egy leány látott napvilágot. Halálozási esetek száma 40, melyből 17 finemü és 22 nőnemü, mégis egy leánygyermek halva született. Házasság kötés céljából 24 pár jelentkezett. Házasságot pedig 44 par kötött.

— **Koszorutpótló adomány.** Szent-Márián, (Muraközben) elhalt és helyben eltemetett Fischer David ur kegyeleté nek jeléül adakoztak: Az elhunyt b. családja 250 koronát, Fischer Gedeon 10 koronát, Fischer Gusztáv 10 koronát, Unger Armin 10 koronát, Fischer Simon 10 koronát, Fischer Lipót 10 koronát, Hirschler Sándor 5 koronát, Neumark Albertné 5 koronát és Fischl Simon 5 koronát, összesen 315 korona.

— **A „Magyar Szó“** cimü politikai napilap pályafutásának első havában immár meghóditotta az egész magyar olvasóközönséget. Szószólója ez a lap a tiszta és valódi liberalizmusnak a kiméletlen ostorozója a liberalizmus köpenyébe bujt reakciónak. Bátor és szókimondó, megmondja az igazat fölfelé és lefelé egyaránt. Pártoktól teljesen függetlenül irányitója egyedül a legtisztább szabadelvüség. Politikai cikkeit a legfényesebb tollu publicisták, tárcáit pedig a magyar belletrisztika elismert kitünőségei irják. Vidéki és külföldi tudósitói kara révén gyors és megbizható értesüléseket közöl a minden közleményének az aktualitás, eredetiség és érdekesség ád a napibecsü dolgok közül magasan kiemelkedő értéket. Méltányolta ezt a közönség is, mely a „Magyar Szó“-ban friss, változatos, eleven tollal megirt érdekes ujságot kapott, mely ujság külső beosztásában is lerázta magáról a rég megunt sablonok nyügét. Nagy és becses erő, munkájában buzditása az a hatalmas közönség, mely mindjárt megindulása napján melléje szegődött, jeléül annak, hogy szavát megértette s az lelkeben visszhangra talált. A „Magyar Szó“ előfizetési ára egész évre 28 kor., félévre 14 kor., negyedévre 7 kor., egy hónapra 2 kor. 40 fill. A „Magyar Szó“ kiadóhivatala Budapesten, Sarkantyus-utca 3. szám alatt van.

Használt uri és női

KERÉKPÁROK

jutányosan eladók. Cim a kiadóhivatalban.

* * *

A városi tanácsos veszedelme.

Gyakran elhanyagolja az ember a könnyü kis rosszullétet, a mely pedig komoly betegség előjele lehet. Ez volt egy városi tanácsos esete, a ki emésztési zavarban szenvedett. Ez a rosszullét rendesen csak rövid ideig tart s ezért nem igen gondolunk arra, hogy bélgyulladásnak lehet kezdete, a mely, jóllehet a rosszullét szünetet tart, azért nem kevésbé folytatja pusztitását. A bélgyulladás mindig emésztési zavart okoz és jele a rosszul működő gyomornak. Ily esetben végtelen a betegségek sorozata. Főfájás, szivdobogás, fülzugás, csipőfájdalmak, oldalszurás sorba gyengiti a beteget. Ha az emésztési zavar elmult, a gyengeség, a csekély táplálkozás miatt csak nagyobb lesz. Oly foku vérszegénység áll be, hogy rendes életmód már nem segit s ha nem vigyázunk, többé kevésbbé gyorsan halál lehet a vége. Ily körülmények között az egyetlen segitő eszköz az, hogy a vérnek régi erejét is ellentálló képességét visszaadjuk. Mothes Hélie ur Aaquez városi tanácsos (Lavit Taro et Garonne) a következő levélben irja meg nekünk, mily sajnálatos állapotból mentette ki a Pink-pilula, a melyet neki, mint a vér legjobb helyreállitóját ajánlották.

A mult évben — irja — muló emésztési zavarban szenvedtem. Nagyon csalatkoztam azonban, a midőn ennek elmulta után magamat egészségesnek tartottam, mert alig szabadultam meg e kellemetlenségtől, oly komolyan betegedtem meg, hogy egy pár nap mulva a halál fenyegetett. Heves lázam volt és szörnyü főfájást okozott, étvágyam eltünt és minden a mi gyomromba került, tettenetes fájdalmat okozott. Beleim szintén igen szomoru állapotban voltak. Minden testrészem fájt s időnkint erős gégecsőgyulladás állt be oly erős és mindinkább gyakori köhögési rohammal, hogy 26 éves korombau elveszettnek éreztem magamat. Akkor történt, hogy egy nekem nyujtott szalmaszálba kapaszkodtam. A Pink-pilulakat kezdtem szedni s mily nagy lett örömöm, midőn hatását éreztem. Étvágyom, álmom megjött, erőm lassankint visszatér, fájdalmam megszünt s minthogy gyomrom rendesen kezdett müködni, a bélgyulladás eltünt és ma teljesen meg vagyok gyógyulva és mondhatom, hogy a Pink-pilula mentette meg életem.

Minden általános gyengeségnél, gyomor- és bélbetegségeknél gégecsőgyulladásnál, influenza és következményeinel a Pink-pilula föltétlen biztos szer. Magyarországon a legtöbb gyógyszertárban ára 3 kor. 50 fill. és hat doboz 18 kor. Magyarországi főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszertárában, Budapest, Király-utca 12.

A magyar kir. anyakönyvi hivatal.

Születések:

1900. február 15-től március 2-ig.

Dávidovics László földmives, Rozália. Imrei György földmives, György. Kuausz György földmives, György. Gozdán Ferenc napszámos, Mária. Junker Rezső mozdonyvezető, Berta. Varga György posta- és távirda szolga, Margit. Merc József vasuti munkás, Rozália. Gerócs József földmives, József. Cigán Katalin szakácsné, József. Baa György földmives, Katalin. Herceg György földmives, Mária. Bolf László földmives, Rozália. Etényi Elek malom-munkás, Erzsébet. Grünwald Samuel házaló, Anna. Kolongya Verona földmives leánya, Mária. Karlovics Anna cseléd, József. Szalai Katalin napszámos, Ilona. Juretics Katalin szakácsné, József. Brukner Lajos kádár, Magdolna. Gerócs István ács, Katalin. Polák Ferenc mü szövő, Anna. Hajós László kalauz, László. Grünfeld Mór kereskedő-segéd, László. Takáts József ifju csizmadia, László. Wellisch Lipót cipész, Erzsébet. Lemmer Ágoston mozdonyvezető, Anna. Lemmer Ágoston mozdonyvezető, Ferenc. Kósa Ilona cseléd, Ferencz. Horváth István kocsis, József. Németh József ág. ev. szabó, Janka. Hajdu György földmives, Ferenc. Bodzái Lajos géplakatos. Ilona. Dervalics József földmives, József. Sipos József kocsis, Franciska. Friedmann Ignác izr. cipész, László. Cziffray László postatiszt. Ödön. Szemlics Ferenc kőmüves, Mária. Berger Benő izr. kereskedő, Erzsébet. Lőrinc István bádogos, Mária. Ebedli Anna házvezető, Géza.

Halálozások:

1900. február 22-től március 2-ig.

Ciráki Mária rk. 9 hónapos, tüdőhurut. Steuer Rozália, férj. Kobu Mórné izr. 60 éves, szervi szivbaj. Palfi Géza rk. 1 hónapos, tüdőhurut. Horváth József rk. földmives, 70 éves, tüdőhurut. Simon Mór rk. kocsis, 21 éves, tüdőgümőkór. Kürschner Miksa izr. kereskedő, 80 éves, végelgyengülés. Sneff Anna rk. 20 hónapos, difteritisz. Fischer Lina özv. Mitzky Miksáné, izr. magánzó, 80 éves, agyszélhüdés. Snell János ifju rk. földmives, 17 éves, tüdőgümőkór.

Házasságot kötöttek:

1900. február 22-től március 2-ig.

Mathes Károly fényképész — Nagy Máriával. Véber György földmives — Dani Julival. König Ferenc tanitó, Bánok-Szent Györgyről — Kollmann Terézzel. Mohl Ferenc kalauz — Robs Terézzel. Lebel Mátyás téglás — Rajkó Rozáliával. Kudik Ferdinánd vasuti hivatalnok — Simon Adéllel. Stocker Ferenc kőmüves — Szily Rozáliával. Horváth Sándor kocsis — Miszory Rozáliával. Hoffmann Ferenc kőmüves — Zupkó Marival. Beck József gépész — Biró Máriával. Nagy Sándor cipész, Becsehelyről — Vidákovics Marival.

TÖRVENYSZÉK.

Anyagyilkos.

Saját édes anyját ölte meg a mult évi április hó 1-én Herzsenyák József 51 éves falubegyi lakós oly módon, hogy a szegény 75 éves asszonyt karikás szijjal verte, ütötte s csizmás lábával agyba-főbe rugdosta, ráadásul pedig még ugyanaz nap otthonn is megverte, nem törődve az öreg asszonynak esdeklő szavaival. Józsi ne bánts, ne ölj meg, hagyj még élnem.

A kir. törvényszék halált okozó súlyos testi sértés bűntette miatt hét évi fegyházra itélte a kegyetlen fiut, a kir. itélőtábla azonban büntetését azonban 8 évre felemelte, mely büntetést a kir. Curia február hó 28 án kihirdetett itéletével helybenhagyta.

Öreg asszony, nem vén asszony.

Özv. Máté Jánosné nagykanizsai 64 éves napszámos asszonyról ugyancsak el lehet mondani, hogy kuruc asszony. Négy férfiunak mert szembeszállni s ugy el látta őket, hogy nem egy könnyen fognak arról megfeledkezni. Csipett, harapott, pofozott s bottal ütött a harcias asszony a nála valami közigazgatási végrehajtás alkalmával megjelent végrehajtó, becsüs, rendőr s napszámos közé, és teljes rezignációval fogadta a cselekménye miatt rája kiszabott 2 napi fogházbüntetést.

Talán az itélet kihirdetésekor is arra gondolt vissza, milyen szép is volt az, mikor a négy férfiut egymagában helybenhagyta.

Kés és kalapács.

Bogarazás és legyintgetésnek mondta Bucsuta község érdemes kovács-mestere a egy jó képü földmives legény Takács Lászlónak azt a cselekményét, hogy György István fején késével hét helyen megszurta. Ők — ugy mondták — nem látták, hogy a vádlott a sértettet megszurta, csak bogarazott a vádlottt a sértett fejéu s egy párszor hozzá legyintett.

Szép bogarazás, mely után 7 helyről fakad a vér s 20 napig gyógyuló sebeket ejt.

A kir. törvényszék azonban nem volt oly jó kedvében, hogy e bogarazást a vádlottnak elnézze, mert őt hat heti fogházra és 10 korona pénzbüntetésre itélte.

Dr. Kendi Elemér alügyész ezt is kevés jutalomnak találta s a bogarazó vádlott terhére felebbezett.

Hütlen vasuti munkások.

Vasuti munkások voltak Horváth József, Schuck József és Farkas József. Mint ilyenek, Ábel Alajosnak a vasuton levő raktárából még 1898-ban 9 zsák lisztet s egy vasuti kocsiból 9 süveg fehér cukrot loptak.

A kir. törvényszék Horváth és Farkas Józsefet e miatt fejenkint 1½ évi, Schuck Józsefet pedig 1 év s 4 hónapi börtönre itélte.

Az elmult szerdán hirdettetett ki ez ügyben a kir. Curia itélete, mely a kir. törvényszék itéletét helybenhagyta.

Főtárgyalások és itélethirdetések.

1900. március hó 2-án (péntek).

Sulyos testi sértés bűntette miatt vádolt Szánthó István és társa elleni bünügyben főtárgyalás.

Lopás és orgazdaság büntette és vétsége s tulajdon elleni kihágás miatt vádolt Skálics Balázs és társai elleni bünügyben főtárgyalás.

Erdei lopás büntette és vétsége miatt vádolt Horváth József és társa elleni bünügyben itélet hirdetés.

1900. évi március hó 5-én (hétfön).

Vétkes bukás vétségével vádolt Reich Salamonné szül. Kohlmann Juliánna és társa elleni bünügyben főtárgyalás.

Zsarolás vétsége miatt vádolt Hártvig József elleni bünügyben főtárgyalás.

Lopás büntette és vétségei miatt vádolt Polai Ferencné szül. Battyáni Cili és társa elleni bünügyben itélethirdetés.

1900. március hó 7-én (szerda).

Megvesztegetés vétsége miatt vádolt Herlich Mátyás elleni bünügyben főtárgyalás.

Lopás büntette miatt vádolt Láboricz Imre elleni bünügyben főtárgyalás.

Sulyos testi sértés büntette miatt vádolt Skóda Iván elleni bünügyben itélethirdetés.

Emberölés vétsége miatt vádolt Zsebe János elleni bünügyben itélet hirdetés.

Hatóság elleni erőszak büntette miatt vádolt Persztecz Sándor elleni bünügyben itélethirdetés.

1900. március hó 9-én (péntek).

Sikkasztás és csalás büntette miatt vádolt Lipschitz Samu elleni bünügyben végtárgyalás.

Sulyos testi sértés büntette miatt vádolt Fehér Károly és társai elleni bünügyben főtárgyalás.

Sulyos testi sértés büntette miatt vádolt Hegedüs József elleni bünügyben itélethirdetés.

Lopás büntette miatt vádolt Németh József elleni bünügyben itélethirdetés.

Polgári felebbezési tanács tárgyalásai.

1900. évi március hó 6-án.

Tóth (Botor) József felperesnek, — Szabó (Miklós) Péter alperes elleni 200 korona tőke és jár. iránti felebbezett sommás pere.

Hajas László felperesnek, — Milhoffer Ödön és társa alperesek elleni ingók zár alóli feloldása s jár. iránti felebbezett sommás pere.

1900. március hó 10-én.

Hochsinger M. és fiai cég felperesnek, — Hermann Agid alperes elleni 200 kor. 18 fill. és jár. iránti felebbezett sommás pere.

Bernát Tamás felperesnek, — Csüdlin Mátyás alperes elleni 140 korona tőke és jár. iránti sommás pere.

IRODALOM

— **Az angol-búr háboru** most érte el tetőpontját. A mérkőzés szinhelye immár a testvér-köztársaság: Oranje szabadállam. A maroknyi búr sereg csodálatos vitézséggel, fokozódó elszántsággal küzd a tulnyomó angol hadak ellen. Mintha csak a thermopylei hősök legendája ujult volna föl. Nem csoda hát, ha nálunk is oly nagy az érdeklődés a délafrikai események iránt. E közérdeklődés fokozásához bizonyára hozzájárul a „Budapest“ pol. napilap is, amely francia és angol harctéri tudósitók helyszini följegyzései és vázlatai után nemcsak szövegben, de képeiben is ugyszólván lépésről-lépésre követi a háboru menetét. Hetenként háromszor érdekes képet hoz a csatamezőről. De a „Budapest“ más tekintetben is megérdemli a széleskörü pártolást, amelyben immár husz év óta részesül. Jól szerkesztett, fürge, magyarizü ujság, amelyben mindenki megtalálja a maga olvasnivalóját. E mellett tekintve terjedelmét, rendkivül olcsó is; egy hónapra 2 korona, negyedévre 6 korona. Az előfizetések a „Budapest“ kiadóhivatalához Budapest, IV. ker., Sarkantyus-utca 3. szám alá intézendők.

— **A Kert** a kertészet összes ágait magába foglaló kertészeti szaklap. Főszerkesztő és laptulajdonos Mauthner Ödön. Felelős szerkesztő Igali Svetozár. Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. Szerkesztőség: VI. Andrássy-ut 23. sz. a., hova a lap szellemi részét képező közlemények kéretnek. Kiadóhivatal: VI. Andrássy-ut 23. sz. a., hova a hirdetések, az előfizetési pénzek, a szétküldésre vonatkozó értesitések küldendők, a reklamációk és a lakásváltozások jelentendők.

— **Képes Családi Lapok.** A legszebb, legjobb és legolcsóbb illusztrált szépirodalmi hetilap a „Képes Családi Lapok“, melynek előfizetési ára egy évre 12 korona, félévre 6 korona és negyedévre 3 korona. Mutatványszámot ingyen küld a „Képes Családi Lapok“ kiadóhivatala: Budapest, VI., Szondy-u. 11. szám.

— **Előkelő Világ** hetenkint (szerdán) megjelenő szépirodalmi és társadalmi folyóirat a magyar nemes társaság számára. Szerkeszti és kiadja Lengyel Gizella. Előfizetési ára egész évre 16 kor. Egyes szám 40 fill. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, VII. ker., István-ut 40. szám.

Szerkesztőség:

Dr. Villányi Henrik, felelős szerkesztő.
Kiadó: *Ifj. Wajdits József.*

VEGYES.

— **Biztos gyógyhatás.** Mindazok, kik rossz emésztés vagy székrekedés következtében felfuvódásban, szorulásban, főfájásban, étvágyhiány, vagy egyéb bajokban szenvednek, a valódi „Moll féle seidlitz porok“ használata által biztos gyógyulást érnek el. Egy doboz ára 2 kor. Szétküldés naponta utánvéttel Moll A. gyógyszerész cs. és k. udv. szállitótól, Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszertárakban határozottan Moll A. készitmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláirásával.

Nyilttér.*)

Vese, hugyhólyag, hugydara és a köszvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a

Lithion-forrás

SALVATOR

sikerrel rendelve lesz.

Hugyhajtó hatású!

Kellemes izü! — Könnyen emészthető

Kapható ásványvizkereskedésekben és gyógyszertárakban.

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen

---

*) Az e rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

HIRDETÉSEK!

A védjegyre vigyázni kéretik!

MÁRIA-CELLI

GYOMOR-CSEPPEK

nagyszerüen hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és népszer. — A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság gyomorbetegség, büzös lehelet, felfujtság, savanyu felböffögés, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkakiválasztás, sárgaság, undorés hányás, gyomorgörcs, szükülés. — Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a mennyiben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél ételekkel és italokkal, giliszták májbajok és hamorrhoidáknál.

Emlitett bajoknál a Máriacelli gyomorcseppek évek óta kitünőknek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyitvány tanusit. Egy kis üveg ára használati utasitással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr. —

Központi szétküldés Brady Károly által Bécs, gyógyszertár a „Magyar Király“-hoz, I. Fleischmarkt 7.

Nagy-Kanizsán: Práger Béla és Belus Lajos gyógyszerészeknél. — Barcson: Kohut Sándor gyógyszerésznél. —

Előnyösen ismert, kitünő gyártmányu

STIRIAI LÓDENT,

divat kelméket; fekete és kék kelméket

tartós minőségben, férfi öltönyökre szállit

KASTNER ÉS ÖHLER CÉG POSZTÓ-OSZTÁLYA

GRÁCZ.

Minták bérmentve. Magyar levelezés.

Neustein Fülöp cukrozott hashajtó labdacsai

(NEUSTEIN-féle ERZSÉBET LABDACSOK.)

E pilulák hasonló készitményeknél minden tekintetben feljebb becsülendők; — mentek minden ártalmas anyagoktól, az altesti szervek bajainál legjobb eredménynyel használtatván, gyengéden hashajtók, vértisztitók; egy gyógyszer sem jobb, s mellette oly ártalmatlan, mint e pilulák a

székszorulás

a legtöbb betegségek forrása ellen. — Cukrozott külsejük végett még gyermekek is szivesen.

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 15, egy tekercs, mely 8 dobozt, tehát 120 pilulát tartalmazó, csak 1 frt o. é.

ÓVÁS! Utánzásoktól különösen óvakodjunk. Kérjünk határozottan Neustein Fülöp hashajtó labdacsait. Valódi csak, ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel pirosfekete nyomtatásban „Szent-Lipót“ és „Neustein Fülöp gyógyszerész“ aláirással van ellátva. A kereskedelmi törvényszékileg védett csomagjaink alá rásunkkal van ellátva.

NEUSTEIN FÜLÖP

„Szent-Lipóthoz“ cimzett gyógyszertára
WIEN, I., Plankengasse 6.

Raktár Nagy-Kanizsán: BELUS LAJOS és REIK GYULA gyógyszerészeknél.

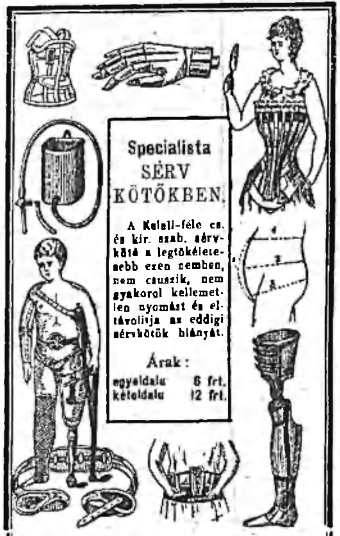

Specialista SÉRV KÖTŐKBEN.

A Keleti-féle cs. és kir. szab. sérvkötő a legtökéletesebb ezen nemben, nem csuszik, nem gyakorol kellemetlen nyomást és eltávolitja az eddigi sérvkötők hiányát.

Árak:

egyoldalu	6 frt.
kétoldalu	12 frt.

Gyáramban (alapittatott 1878.) készülnek ezenkivül: müinbak mükezek, járó- és nyujtó gépek, egyenestartók (Hessing-féle rendszer), orthopédiai füzők, hasköttők, görcsérharisnyák és mindenféle gummiáruk urak és hölgyek részére.

Megrendeléseket pontosan és diskréten eszközöl:

KELETI J. orvos sebészeti mü- és kötszer gyáros.
Budapesten, IV., Koronaherceg-utca 17.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláirását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhév, rögzött székrekedés, májbántalom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 kor

Hamisitások törvényileg fenyittetnek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel „A. Moll“ felirattu ónozattal van zárva. A Moll-féle franczia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapitó bedörzsölési szer köszvény, csuz és a meghülés egyéb következményeinél legismeretesebb népszer. — Egy ónozott eredeti üveg ára 1 kor. 80 fill.

MOLL Gyermek szappanja.

Legfinomabb, legujabb modszer szerint készitek gyermek és hölgy szappan a bőr okszerü ápolására gyermekek és felnőttek részére.

Ára darabonkint — 40 fill. Öt darab — 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek-szappan Moll A. védjegyével van ellátva

Főszétküldés:

Moll A. gyógyszeresz, cs. és kir. udvari szállitó által,
Bécs: Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesittetnek

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláirásával és védjegyével ellátott készitményeket kérni.

Raktár: Nagy-Kanizsán **Rosenfeld Adolf és Fia.**

Poszt[illegible] széjjelküldés csak magánosoknak

Egy vég 3.10 méter hosszu, elegendő 1 férfi öltözetre csak [illegible] kerül.

[illegible] frt 80 kr. ért	jó,		
3 » 10 »	jó,		
4 » 80 »	jó,		
7 » 50 »	finom		valódi gyapjuszövetből.
8 » 70 »	finom,		
10 » 50 »	igen f.,		
12 » 40 »	angol,		
13 » 95 »	kamg.		

Egy vég fekete szalon-öltönyhöz 10 frt. [illegible] méterje 3 frt 25 krtól feljebb Loden gyönyörü [illegible], egy vég 6 frt, 1 vég 9 frt 95 kr. Peruviens és Dosking, állami, vasuti hivatalnokok ruhaposzták, bírói talárposztók, leg[illegible] kamgarnok és cheviotok, valamint egyenruha-posztók [illegible] és csendőrség számára [illegible] gyári áron [illegible] szeré[illegible] [illegible] mert

posztógyári raktár

Kiesel Amhof, Brünn

Minták ingyen és bérmentve [illegible] [illegible] [illegible] különösen figyelmeztetik [illegible] hogy a posztók [illegible], ha közvetitő [illegible] [illegible] hozzájuk, sokkal olcsóbb, mint [illegible] azokat közvetlen [illegible] [illegible] [illegible]. A Kiesel-Amhof brünni [illegible] az összes szöveteket valósággal gyári áron küldi [illegible] engedményt [illegible] [illegible] a [illegible].

Richter-féle

Horgony-Pain Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hirneves háziszer elientállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbizható, fájdalomcsillapitó bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csuznál, tagszaggatásnál és meghüléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerü házieszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszertárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékü utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy és Richter czégjegyzés nélkül mint nem valódit utasitsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, Rudolstadt cs. és kir. udvari szállitók.

8049/tk. 99.

Árverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék tlkvi osztálya részéről közhirré tétetik, hogy Győrffy János n.-kanizsai lakós végrehajtatónak, özv. Horváth Ágostonné szül. Gönc Anna, Horváth Ferenc és Horváth Anna férj. Tabin Miklósné végrehajtást szenvedő, galamboki lakósok elleni 626 frt 40 kr. tőke, (melyből a már kifizetett 115 frt 60 kr. tőke levonandó lesz;) ennek 1876. évi január 21. napjától járó 8% kamatai s a lejárt kamatoknak 1876. október 15-től 8% késedelmi kamatai, 17 frt 50 kr. per, 12 frt végrehajtás kérelmi, 11 frt 70 kr. korábbi, 11 frt 35 kr. jelenlegi árverés kérelmi és a még felmerülendő költségek iránti végrehajtási ügyében a fennt nevezett kir. tvszék területéhez tartozó, a galamboki 81. sz. tjkvben. I. 1—16 sorszám alatt felvett ingatlanoknak, özv. Horváth Ágostonné, Horváth Ferenc és Horváth Annát illető s 602 frtra, továbbá ugyanazon tjkvben † 1908. brszám a. felvett rigóhegyi szöllő és kaszáló ugyanazokat illető 354 frtra; — mégis a † 1912. brszám alatt felvett rigóhegyi szöllő, kaszáló és pincének ugyanazokat illető a 446 frtra becsült $^3/_4$ része

1900. évi március 22-én d. e. 10 órakor

Galambok község házánál Győrffy János felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fenntebb kitett becsár. Árverezni kivánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt N.-Kanizsán, a kir. tvszék, mint telekkönyvi hatóságnál, 1899. évi dec. hó 31. napján.

GÓZONY.
kir. törvényszéki albiró.

Csokoládé

SUCHARD

Mindenütt kapható

Cacao

Jónak bizonyult gyógyeszközök a nyálkahártyák hurutai ellen, különösen a légző és emésztő szerveknél a

GLEICHENBERGI

Constantin-, Emma-, Klausen-források és Constantin-sósforrás

JOHANNISBRUNNEN

mint üditőital.

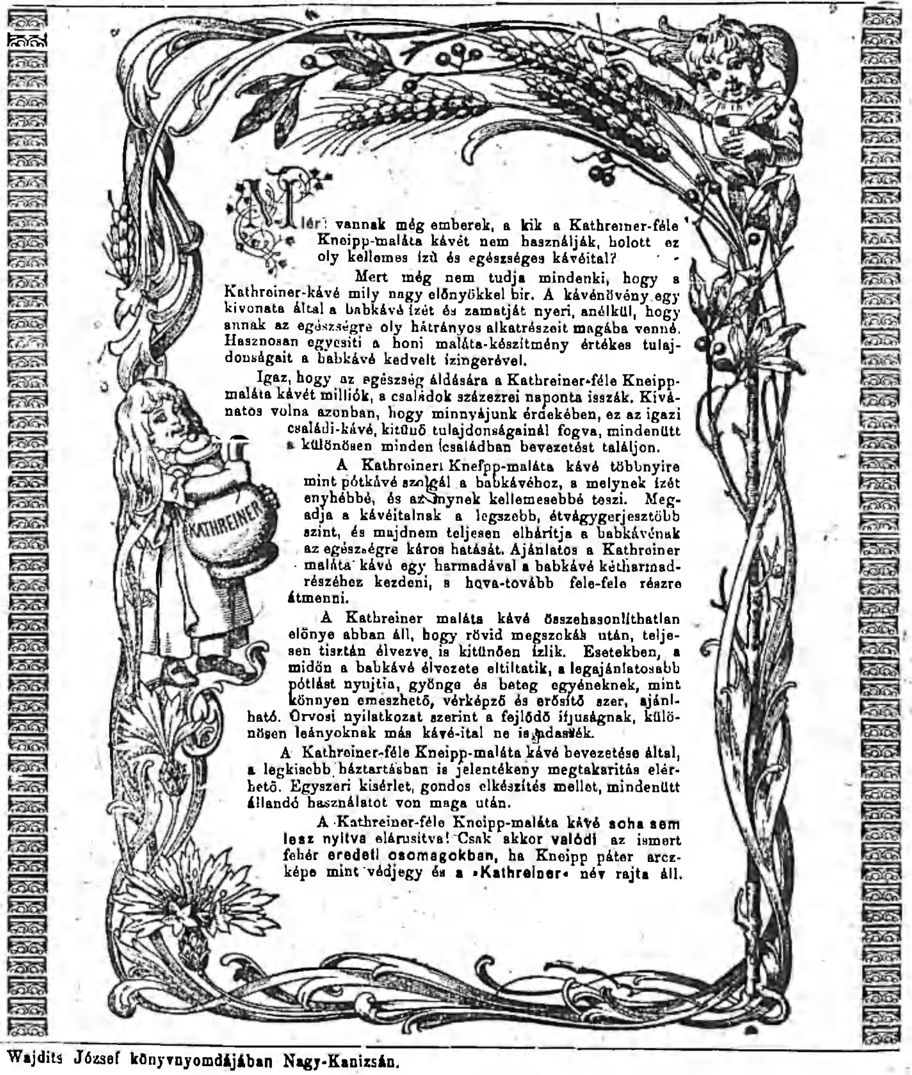

Miért vannak még emberek, a kik a Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávét nem használják, holott ez oly kellemes izü és egészséges kávéital?

Mert még nem tudja mindenki, hogy a Kathreiner-kávé mily nagy előnyökkel bir. A kávénövény egy kivonata által a babkávé izét és zamatját nyeri, anélkül, hogy annak az egészségre oly hátrányos alkatrészeit magába venné. Hasznosan egyesiti a honi maláta-készitmény értékes tulajdonságait a babkávé kedvelt izingerével.

Igaz, hogy az egészség áldására a Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávét milliók, a családok százezrei naponta isszák. Kivánatos volna azonban, hogy mindnyájunk érdekében, ez az igazi családi-kávé, kitünő tulajdonságainál fogva, mindenütt s különösen minden családban bevezetést találjon.

A Kathreiner Kneipp-maláta kávé többnyire mint pótkávé szolgál a babkávéhoz, a melynek izét enyhébbé, és az ínynek kellemesebbé teszi. Megadja a kávéitalnak a legszebb, étvágygerjesztőbb szint, és majdnem teljesen elhárítja a babkávénak az egészségre káros hatását. Ajánlatos a Kathreiner maláta kávé egy harmadával a babkávé kétharmadrészéhez kezdeni, s hova-tovább fele-fele részre átmenni.

A Kathreiner maláta kávé összehasonlíthatlan előnye abban áll, hogy rövid megszokás után, teljesen tisztán élvezve is kitünően izlik. Esetekben, a midőn a babkávé élvezete eltiltatik, a legajánlatosabb pótlást nyujtja, gyönge és beteg egyéneknek, mint könnyen emészthető, vérképző és erősitő szer, ajánlható. Orvosi nyilatkozat szerint a fejlődő ifjuságnak, különösen leányoknak más kávé-ital ne is adassék.

A Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé bevezetése által, a legkisebb háztartásban is jelentékeny megtakaritás érhető. Egyszeri kisérlet, gondos elkészítés mellet, mindenütt állandó használatot von maga után.

A Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé soha sem lesz nyitva elárusitva! Csak akkor valódi az ismert fehér eredeti csomagokban, ha Kneipp páter arcképe mint védjegy és a »Kathreiner« név rajta áll.

Nyomatott Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagy-Kanizsán.

NAGYKANIZSA, 1900. március hó 10-én. 10-ik szám. XXXIX. évfolyam.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 10 kor. — fill.
Fél évre . . . 5 kor. — fill.
Negyedévre . . . 2 kor. 50 fill.
Egyes szám 20 fill.

HIRDETÉSEK
5 hasábos petitsorban 14, másodszor 12, s minden további sorért 10 fill.

NYILTTÉRBEN
petit soronként 20 fillérért vétetnek fel. Kincstári illeték minden egyes hirdetésért 60 fill. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a felelős szerkesztő nevére, az anyagi részt illető közlemények pedig a kiadó nevére cimzetten Nagy-Kanizsára bérmentve intézendők.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kézirátok vissza nem küldetnek.

A nagy-kanizsai „Ipar-Testület," „a nagy-kanizsai Takarékpénztár részvény-társaság," a „Kotori takarékpénztár részvény-társaság," „nagy-kanizsai és a galamboki önkéntes tüzoltó egylet," a „nagy-kanizsai kisdednevelő egyesület," a „nagy-kanizsai tanitói járáskör," a „nagy-kanizsai keresztény jótékony nőegylet," „n.-kanizsai izr. jótékony nőegylet," „szegények tápintézete," a „katonai hadastyán egylet," a „soproni kereskedelmi iparkamara," nagy-kanizsai külválasztmányának hivatalos lapja

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

Március idusa.

Nagy-Kanizsa, 1900. márc. 9-én.

Március idusa, megváltás ünnepe Hozsánna neked! . . .

Te bűvös tavasza egy nép életének, hihetetlen megujhodása egy már halottnak vélt ezer esztendős nemzetnek, hol vegyek méltó szavakat a te dicsőitésedre, miként rajzoljalak?

Talán csak a világ sorsát intéző szellemnek valamely verőfényes, napsugaras álma voltál te, a mit tündöklő szivárványszinekben mutatott meg egy pillanatra kedvelt népének, hogy azután annál fájdalmasab, kétségbeejtőbb legyen a szomoru való.

Ezen a napon egy nép egész osztálya lemondott minden előjogáról, a mit nyolcszáz esztendő buja, öröme, dicsőséges, fájdalmas küzdelmei biztositottak néki. Lemondott önként, minden kényszerités nélkül. Keblére ölelte a nép millióit, azt a nyomorult jobbágyot, a kit csak fájdalom, csak szenvedés kötött ehhez a földhöz, melynek rögeit törte, s melyből mindezért egy hat láb hosszu, három láb széles darabot kapott sirhalomnak halála után. A kinek hiába volt világra szóló fényes tehetsége, hasztalan forrottak lelkében a legszebb gondolatok, hasztalan égett a vágytól, alkotni nagyot, dicsőt, a mivel hirt, nevet szerezhetett magának, becsületet hazájának . . . . .

El volt zárva előtte minden ut, ott kellett elvesznie ismeretlenül a föld porában, mint ama féregnek, mely ma van, holnap nincsen és közvetlen környezete sem tudja, hogy létezett-e valaha.

Ez a szerencsétlen jobbágy, a magyar földnek ez az évszázadokon keresztül volt fehér rabszolgája egyszerre felszabadul . . . .

S mindezt egy nap tette, az a sirokon is uj életet fakasztó, csodálatos tavaszi nap: *március tizenötödike* . . . .

Csoda-e, ha a szabadság balzsamos levegője átjárta a nemzet egész életét; érintésére leomlott minden korlát, mely a hon gyermekeit egymásról elválasztá, s Kárpátoktól az Adriáig zengett a győzelmi dal: *Szabadság, Egyenlőség, Testvériség! Talpra magyar!* . .

De alig örülhettünk a szabadság napjának, már is sötét felhők tornyosultak az égen. Titkos és nyilt ellenségeink mind talpra állottak, hogy letöröljék Európa térképéről a hármas bérc és négy folyam hazáját.

. . . . . . A világ szeme előtt ujra lejátszódik a Tytánok mythosi csatája. A három százados rabszolgaságban kiszipolyozott nép milliókat érő kincseket rak le a haza oltárára, a holtnak hitt nemzet megmozdul s százezreivel veti véres csatapiacra legderekabb, legdaliásabb gyermekeit.

Kossuth félistenként járja be az országot, — kelettől-nyugatig s nincs senki, a kit magával ne ragadna szavának varázsa. A honfoglalás, török és kuruc-világ hősei egymásután kelnek ki százados sirjaikból, s a *honszerelem* szent tüzétől hevitett csapataik élén tiz felé kergetik a tiz felől támadó ellenséget és diadalról-diadalra mennek . . .

Vagy talán ez sem való? . . . Ez is csak álom, a mit a történelem játszi szelleme szőtt kábitó illatból, aranyos napsugárból, hogy meghóditva érzékeinket, valónak vegyük azt, a mi csak a költői képzelet csodálatos alkotása? . . . De hiszen ezren, meg ezren élnek még ama névtelen hősök közül, a kik készek voltak szembe szállni még az éjszak félelmetes kolosszusával is . . . .

. . . . . Őszbe borult, megtört aggastyánok, a kik 52 esztendővel ezelőtt délceg ifjakként szálltatok csatáról — csatára, kardotok élével irván fel neveteket a világtörténelem lapjaira, s a kik közül ma nem egynek az utca szegletén kalaplevéve kell koldulnotok, hogy éhen ne veszszetek . . . . . . töröljétek le könyeiteket! Mi késő kor szülöttei irigyeljük galamb-fehér fürtjeiteket, a sebeket, a miket véres csatákon érettünk kaptatok, a rongyokat, mikbe megtört testeteket burkoljátok . . . .

Az orosz betörés kicsavarta honvédeink kezéből a fegyvert s kezdetét vette a legirtózatosabb boszu. A hatalom vad katonája kezében is megremegett a fegyver, mikor egy-egy *hős* életét kellett kióltania, s a csaták viharaiban edzett idegen tiszt elforditotta arcát s könyes szemmel, némán adott jelt a gyászos végrehajtásra.

Minek irjam tovább, minek tépjem fel a már hegedni kezdő sebet, minek lebbentsem fel azt a sürü sötét fátyolt, a mit ez az eltiport, összetört, de bukásában is nagylelkü nemzet boritott a multakra . . . .

Elbuktunk a két nagy világhatalommal folytatott aránytalan küzdelemben, de az egész világ részvéte kisért bukásunkban.

Megmutattuk a világnak, hogy van az élethez jogunk, akaratunk, erőnk.

Ezen a napon idézzük vissza a mi boldogságunkért elhalt hősök szellemét, hisz ebben a félszázadban annyira megváltoztunk, oly égető szükségünk van az ő utmutató példájukra.

Viszály tépi, egyenetlenség szaggatja ezt a szerencsétlen népet. Testvér támad testvér ellen, vallásért, politikai meggyőződésért. Az az erős közép-osztály, mely évszázadokon át hordozója volt a nemzeti életnek, összeroskadt a reá szakadt terhek alatt, s ma már csak romjai vannak meg. A nép millióiból meg a nyomor ölte ki az érzékét, a közjó, a haza üdve, boldogsága iránt . . . .

Rettegve kell tekintenünk egy esetleges vihar elé . . . Lesz-e lángelme, mely felrázza aléltságából a nemzetet, lesz e nép, mely meghallja az ébresztő szózatot?

Jelenjetek meg nagy idők fényes alakjai, sujtsátok haragosok villámával ki a viszályt szitja, egyesitsétek a szétszakadt testvéreket, irtsatok ki keblükből minden önzést, hogy egy érzelem uralkodjék ott, a *honszerelem* . . . .

A haza minden előtt! . . . .

Egy oltár körül sorakozzék e nemzetnek minden igaz fia: a *honszerelem oltára* körül, hogy boldog, megelégedett legyen a magyar; hatalmas, viruló *az*, a miért verejtéktek, véretek hullott — ezer esztendős szép magyar hazánk! . . .

Vajdai Szabó István.

Orvosaink helyzete és a kuruzslás.

Az európai civilizáció haladása folytonos, gyors, de nem széleskörü. Nem zárt sorokban, phalanx-szerüen tör előre. Magával ragadva mindent, a mi utjába kerül, hanem kigyózó menettel könnyen siklik el az akadályok mellett, melyek előnyomulásával szemben ellenálló erőt fejtenek ki, passzivitást tanusitanak. Igy alkotja meg azután szigeteit a barbarizmusnak, azokat a sötét foltokat, melyek a tiszta, ragyogó millieuből szemsértően kiválanak, melyek oly szivós kitartást tanusitanak az erős hullámverésével szemben. Hogy messze ne menjünk a mi megyénkben is ilyen szigetet alkot Göcsej vidéke. Jaj annak, a ki a polgáriasult társadalomból erre a szigetre vetődik. Elhagyatottabb Robinsonnál, mert Robinsonnak nem segitett ugyan senki a megélhetésben, de ellen sem állt neki senki, ellenben a kit ilyen helyre vet ki végzete, lépten nyomon akadályozza boldogulásában a szigetlakók vaksága és vadsága.

A civilizáció az ő neveltjei közül többek közt az orvosokat veti a legnagyobb számmal ezekre a bájos oazisokra. A községi körorvosok vannak abban a kellemes helyzetben, hogy képviselői legyenek ott a civilizációnak, osztogatói a civilizáció vivmányainak és terjesztői a tudomány eredményeinek azért a rongyos pár garasért, a mi éppen elég nekik arra, hogy elnyomorogjanak valahogy a sok keserves fáradságért, a nagy tőkebefektetésért, a mit rá áldoztak arra, hogy a diplomájukat megszerezzék. A között a sok baj között, melyek okai orvosaink, specialiter falusi körorvosaink, megszégyenitő nyomoruságos helyzetének, a lanyha állami és társadalmi intézkedések mellett, a nevetségesen csekély dotációkon kivül, nem utolsó baj népünk tudatlansága. Ez egyenesen megfosztja az orvost keresetének egy részétől, a mellett, hogy komoly veszélyeket is rejt magában. Ime csak nem rég történt, hogy itt a mi vidékünkön, melyről azt szokták mondani, hogy mert legközelebb esik nyugat-

---

TÁRCA.

A gazember.

— Irta: Zelei Győző.*) —

Korondy Pál törvényszéki irodaigazgató, az a száraz pedáns, bürokrata, a ki szándékosan kerülte a nőket, a zajos társaságokat, szerelmes lett Bozóky Vilmába, a sánta Bozókynak a leányába. Az öreg különben egy silentiumos fiskális volt és zugirászatból élt, amely foglalkozását az ügyvédek is, meg a biróságok is könyörületből elnézték neki.

Bizony az ilyen féle embernek a leánya csak szerencsének tarthatja, ha egy olyan jó állásu, józan és derék uri ember kéri meg, mint Korondy és lám mégis, bármilyen hihetetlennek látszik is, kosarat kapott. (Erre ugyan azt is lehetne mondani, hogy mikor asszonyokról van szó, semmit se tartsunk lehetetlennek.) Ugy történt a dolog, hogy egy barátja révén megismerkedett a leánynyal, a ki lényének külső varázsával kiszakitotta eddigi unalmas egyhangu életéből, egy ideális boldog jövő képét tárva fel előtte.

Korondy azon emberek közé tartozott, kik, ha valamit felteszneк magukba, keresztül is viszik. Nem sóhajtott, nem ábrándozott, virágokat sem küldött neki, hanem a második találkozásnál igy szólt hozzá: Kisasszony, én mint tudja, törvényszéki irodaigazgató vagyok, a IX. fizetési osztály 2-ik fokozatában, van évi 1400 frt fizetésem, mely 1800-ig emelkedik, adósságaim nincsenek, igy hát azt hiszem, egy szerény igényü leánykát tudnék boldogitani és neki nyugodt és zavartalan jövőt biztositani. Kisasszony, én szeretem önt, akar-e feleségem lenni?

Ha Korondy ezeket a szavakat más leánynak mondja, az szemeit lesütve, szemérmetesen igent mond, és az anyakönyvi statisztikában a házasulandók számát egygyel szaporitva megelégedett férj és feleség lesznek. De hát édes Istenem, melyik bölcs volna képes Éva leányának szivébe behatolni, és az ott lappangó titkos gondolatokat és ábrándokat kifürkészni?

Ez a leány, a ki gyermek korától bizonyos önállósághoz volt szokva, kezét nyujtotta neki e szavakkal: bocsásson meg, hogy fájdalmat okozok önnek, de be kell vallanom, hogy szivem már nem szabad, szeretek egy férfit, akinek tudomása sincs érzelmemről, lehet, hogy nem is lesz, lehet, hogy ha ennek az embernek a neje lennék, néha éheznem is kellene, mig az ön oldalán gondtalan élhetnék, önt tudnám tisztelni, becsülni, de szeretni nem.

Az az erős férfi a székének támlájába fogódzott, hogy le ne roskadjon e szavak hallatára. Azt a bálványt, melyet ő hetek óta szüntelen maga előtt lát, neki nem szabad imádni, az az oltárkép, melynek ő képes volna saját életét feláldozni, eltünt, megsemmisült e pár szó tüzében: mást szeretek. Mindketten lehajtva fejüket, fásultan bámultak a semmiségbe, mig a férfi törte meg a csendet egy nehéz sóhajjal, majd hirtelen felugrott és oda állt a leány elé villogó szemekkel és rekedt hangon, mintha a torkát fojtogatta volna valami, kérdé: ki az az ember, az égre kérem mondja meg, bárki legyen az, megölöm, igen, igen, érti, meg fogom ölni, de akkor hirtelen más indulatok vettek erőt rajta, lágy hangon suttogta mint egy őrült, nem, nem fogom megölni, hisz akkor magának fájdalmat okoznék, de mondja meg ki az én felkeresem és megmondom neki, te őrült bolond, mit járkálsz itt a hétköznapi emberek között, fuss, szaladj, egy menyország vár reád. A leány nézve azt a vergődő férfit, végtelenül megsajnálta nemcsak őt, de magát is; miért nem tudja ő ezt az embert szeretni, milyen nagy, milyen nemes szive lehet ennek az embernek, a ki igy tud gyülölni. Valami démoni erő, egy belső hang azt sugta neki, mondd meg azt a nevet, lássuk, hogy meg meri-e ölni, van-e bátorsága ennek az ellen küzdeni, ennek az akta buvárnak a spadassin ellen. Hirtelen, nehogy megbánja elhatározását, a maga elé bámuló Korondy fülébe egy nevet sugott és kiszaladt a szobából.

Korondy maga sem tudta hogyan ért lakására, feje zúgott, a szive hevesebben dobogott, mint rendesen, de az agya az csodálatosan józan volt. Föl s alá járkált szobájában, tehát Osváth a boldog ismeretlen, de hová tette ez a leány a józan eszét, mikor ebbe az emberbe szeretett, hisz ez abból a 30 frtjából maga sem tud megélni, nemhogy egy asszonyt eltartani, mit lehetne itt tenni?

Gondolataiból az ajtó kopogása riasztotta föl, melyen egy nyulánk fiatal ember lépett be ingatag, tétovázó lépésekkel s alázatosan hajtotta meg magát főnöke előtt; Korondynak azonnal feltünt, hogy ez a mindig életvidor fiu ma olyan sápadt és lehangolt.

Jó napot Osváth ur, no mit hozott, talán beteg?

Nem ült le, csak zavarodottan tekintett körül, nincs-e még valaki a szobában s midön látta, hogy egyedül vannak, felelte: sokkal nagyobb bajom van igazgató ur, mint a betegség, már hónapok óta üldöz ez a gondolat, mindenütt rémképeket látok magam előtt, nincs nyugtom se éjjel, se nappal.

De hát beszéljen az Istenért, mi történt, mert ebből nem értek semmit.

Gondolkozott, hogy mit tegyen, beszéljen vagy hallgasson, mig végre hosszas habozás után bevallotta: igazgató ur, én sikkasztottam; ezután a szó után már azután részletesebben elmondott mindent nógatás nélkül, tetszik tudni, a csekély fizetés, könnyelmü társaság, léha barátok, az alkalom mind hozzá járultak az elsőhöz, a többi azután már sokkal könnyebben ment. Mintegy 500 frtra megy az apránként elkezelt összeg, melyet jóhiszemü felektől, többnyire tudatlan, szegény emberektől vett át. Mikor aztán mindent elmondott, lecsüggesztett fővel várta főnöke határozatát.

Ha Korondy egy modern gondolkozásu ember, akkor a sikkasztót becsukatja és azután oda áll a leány elé, nézd ez a te szerelmes embered, egy közönséges sikkasztó, egy tolvaj gazember, válassz most közte és közöttem. És az a leány több mint valószinü, hogy a felesége lesz, szerelmes talán nem lesz bele, de a leány az övé lesz. Korondynak is első pillanatra ily gondolatai voltak, de azután vissza borzadt attól a gondolattól, hogy egy ember élete árán szerezze meg boldogságát. Igaz, hogy neki hivatalos kötelessége is volna alárendeltjét feljelenteni, de csak más volna, nem éppen ez, mit szólna az a leány, a ki eddig sem szerette, de legalább becsülte, ezután megvetné őt.

Nem, nem, ezt ő nem teheti meg, bármi történjék is. Minden tettében a gyors elhatározás embere volt, odalépett a fiatal emberhez és erősen a szemébe nézett, semmi gyanus jel, a valódi gazemberek nem igy néznek ki.

Osváth ur én meg fogom önt menteni, adok egy összeget, melylyel mindent pótolhat, ne hálálkodjék, ne köszönje, nem önért teszem és nem ingyen, egy feltételt kötök hozzá.

Igazgató ur parancsoljon velem, bármi legyen az, előre kijelentem, hogy elfogadom.

No no csak nem kell heveskedni, ismeri Bozóky Vilmát, hogyne, ki ne ismerné, hát ön megigéri nekem és becsület szavát adja, hogy megismerkedik vele, szerelmet vall neki és feleségül veszi.

---

*) Mutatvány szerzőnek „A Vér" cim alatt megjelent novella-kötetéből.

hoz, legjobban éri a civilizáció szele — itt a közeli Fityeházán kuruzslóhoz, érvágóhoz folyamodott egy beteg paraszt, a helyett, hogy orvost hivatott volna. A kuruzsló azután eret vágott a patiensen, de ugy, hogy minden vére elfolyt, belehalt a vakságába. És hány ilyen eset fordul elő a parasztság körében rejtve, titkon, a hatóság háta megett a melyekről nem tudunk. — Kuruzsló vénasszonyok füveket kevernek és gyógyital helyett mérgeket adnak, kaputos svindlerek, kik eret vágnak a paraszton, meg a zsebein, hogy gyógyulás helyett halált hozzanak. — A gonoszság kiszipolyozza a butaságot és — kiszoritja a világosságot. Gyógykezelés végett a kuruzslóhoz folyamodik a paraszt és az orvosért akkor megy, mikor már konstatálni kell a halál beálltát. Mikor odaérkezik az orvos a betegágyhoz, már akkor végsőt hörög a haldokló emberi segitség nincsen és feltámad a kuruzslók vipera hadja, hogy az urak, a nagy tudományu urak ime nem tudtak segiteni. — Persze ők se tudnak, de azért a paraszt meg van hóditva az ő számukra és tovább is kerüli az orvost.

A mellett tehát, hogy kevés a fix fizetése, amellett, hogy mértföldekre kell el kocogni a rázós utakon 20 krért, azaz 40 fillérért, még az a haszna is meg van az orvosnak, hogy klienturája nem tartja érdemesnek minden csipp-csöpp halálos betegség miatt hozzá folyamodni Concurrensei kuruzslók és érvágók és versenyeznek vele a praxisában.

Ilyen állapotok uralkodnak hazánk számos vidékén, gyarapitva az orvosok helyzetének ugy is elegendő mizeriáit. Ellenük szegődik a barbarizmus és a csalás, hogy megnehezitsék közegészségügyi viszonyaink javitását. — Számot kellene vetni ezekkel a bajokkal is — azoknak, kik az orvosok helyzetének javitására törekesznek, az államhatalom és társadalom minden tényezőjének közre kellene hatni a végből, hogy a nemzet fizikai erejének az orvosi tudomány kihasználhatósága révén való istápolása általános kultusz legyen ebben az országban.

Rendőrség és közönség.

Egy farsangi verekedés ötletéből iródik e cikk. Három legénykedő suhanc neki esett egy rendőrnek, hogy őt hivatása gyakorlatában meggátolja. Ugyanazt a rendőrt fogták le, aki erélyes fellépésével letartóztatott egy gyilkost és eközben sulyosan megsebesült. Ugyanez a rendőr mult vasárnapon veszélyben forgott. Mit tett a közönség, mely ezt látta? Bámészkodva kört csinált a verekedő csoport körül és nevetésével a dühöngő legényeket még tüzelte arra, hogy az egyszer csak azért se engedjék magukat. Hát tisztelt bámészkodó közönség, az ilyen apáthia a hivatását teljesitő rendőr irányában már rokon a bünpalástolással. A törvénynek nemcsak a biró szerez érvényt, nemcsak a fogházőr hajtja végre a büntetést, hanem a rendőrség is tiszteletre kell, hogy szoritsa az izgága elemeket és megakadályozza a kihágást, a büntettet, amenynyire az módjában van. Ha mindenki megtorlatlanul léktelenkedik ebben a városban, akkor megsemmisül a közrend, amely különben sem mintaszerü.

Ijesztő módon terjed a cinizmus a lakosság alantas rétegeiben. Az idők fuvalmán át a polgáriasultság csak nagyon lassan hóditott tért. Utcán, piacon, mindenütt hallani a trágár szitkolódzást. Boros dalárok éjjel-nappal tele torokkal fujják a riadót és mint valami vad tivornyázó harcos banda vonul végig az utcákon.

Ha ilyenkor aztán a rendőr figyelmezteti a garázdálkodókat, azok a legtöbb esetben szitokszóra fakadnak és nem tartják véteknek, a rend ellen kikelni. Dacolnak, mert mit tehet a rendőr, megállnak előtte, nem félnek tőle, mert ha összezördülnek, majd segit a felséges nép.

Másrészt azonban nem hagyhatjuk szó nélkül, hogy a rendőr tapintatos eljárása sok ilyen összezördülésnek elejét veszi. Londonban (bocsánat az összehasonlitásért) a rendőr csak felemeli kezét és a tömeg már nem mer dacolni. Bécsben fül- és szemtanuja voltam egy olyan esetnek, mikor egy bérkocsis egy kis szekeret vonó munkással összeveszett. Közbejött a rendőr és a méltatlankodó munkás önérzetét azzal nyugtatta meg: Hát mit akar attól az embertől, hisz az csak kocsis. A hirtelenkedő rendőr elront mindent. A vigasztaló és az öntudatos, nem sértő bánásmód többet ér sokszor az ismétlő puskánál. A szörnyü bátorságtól szikrázó duhajkodó legényt daccal az ember csak még jobban ingerli. A szelid hangért nem haragszik meg senki. Ha aztán mindezzel nem lehet hatni, akkor meg lehet fogni a kihágást elkövetőket. Az alsó népréteg pedig ne lássa a rendőrben ellenségét, hanem azon egyént, aki csakugyan a rendnek őre, aki az egész lakosságot szolgálja, de az egyes személyeket nem.

HIREK.

— **Kinevezés.** A m. kir. földmivelésügyi miniszter a keszthelyi m. kir. mezőgazdasági vegykisérleti állomás vezetésével Windisch Richard gazdasági segédtanárt bizta meg.

— **Gyászhir.** Capofferi Erzsébet néhai Prosch Lajos nyug. cs. és kir. gyalogsági százados özvegye, Skublics Imre zalaegerszegi kir. közjegyző anyósa folyó évi március hó 3-án reggeli 7 órakor, életének 81-ik évében elhunyt. A megboldogult már régóta küzködött az aggkor gyengeségével, mig szerető családja, gyermekei és unokáitól körülvéve csendesen meghalt. — Nagy László andráshidai földbirtokos neje szül. névedi Botka Rózsa urnő iek f. hó 7-én életének 36., házasságának 17-ik évében, hosszas szenvedés és a halotti szentségek felvétele után elhunyt. A boldogult hült tetemei f. hó 9-én délután 3 órakor Zala-Egerszegen beszenteltettek és az andráshidai családi sirboltban helyeztettek el.

— **Récsei György kitüntetése.** A hivatalos lap már néhány héttel ezelőtt közölte Récsey György nyug. igazg. tanitónak az aranyérdemkereszttel való kitüntetését. Az érdemkereszt feltüzése szükebb isk. ünnepség keretében március 4-én d. u. 3 órakor történt meg a polgári fiuiskola rajztermében. Jelen volt a város részéről Lengyel Lajos főjegyző, dr. Bentzik Ferenc az állami iskola gondnokságának elnöke, a gondnokság tagjai és más tanintézetek képviselői is. A kitüntetett tanférfiuhoz dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelő intézett néhány megindító szót.

— **Esküvők.** Schwarz Gusztáv, a helybeli Schwarz és Tauber cég főnöke, f. hó 25-én vezeti oltárhoz Steinitz Sarolta kisasszonyt, Steinitz Adolf földbirtokos leányát, Kaposvárt.

Bonchán Gusztáv, M. Á. V. osztálymérnök Kis-Cellen, f. hó 6-án esküdött hüséget Hirschel Sári kisasszonynak, Hirschel Ármin botfai birtokos leányának. Az alkalomra lejött Budapestről Dr. Hüvös József kir. tanácsos, az örömapa testvérbátyja.

— **Március 15-ike.** A főgimnázium március idusát a következő műsorral ünnepli meg. Az ünnepély f. hó 15-én d. e. 11 órakor kezdődik: 1. Isten áldd meg a magyart. Énekli a főgimn. énekkara. 2. Petőfi élete költeményeiben. Magyarázza Ecetes József 8. o. t. a) Szülőföldemen. Szavalja Tóth István, 6. o. t. b) Nézek, nézek… Szavalja Krátky István, 2. o. t. c) Két vándor. Szavalja Imrey Jenő, I. b. o. t. d) Egy telem Debrecenben. Szavalja Spitzer Lajos, 3. o. t. e) A jó öreg korcsmáros. Szavalja Süle Antal. 6. o. t. f) Anyám tyukja. Szavalja Reinits László, I. a. o. t. g) Szüleim halálára. Szavalja Gärtner Antal, 7. o. t. h) Szeptember végén. Szavalja Zimmermann Gusztáv 7. o. t. i) Nemzeti dal. Szavalja Német György, 7. o. t. j) Csatadal. Énekli a főgimn. énekkara az ifjuság zenekarának kiséretével. k) Véres napokról álmodom. Szavalja Gózony Ferenc, 3. o. t. m) Ki gondolná? Szavalja Ledofski Dezső, I. b. o. t. n) Egy gondolat bánt engemet. Szavalja Vajda Béla, 8. o. t. 3. Toborzó Aranytól. Énekli a főgimn. énekkara az ifjuság zenekarának kiséretével. 4. Rákócy-induló. Előadja az ifjuság zenekara.

Az Irodalmi és Művészeti Kör március 15-ik napját mint minden évben, ugy az idén is ünnepélyes kegyelettel üli meg. Az ünnepi szónoklatot dr. Neumann Ede főrabbi tartja.

A felső kereskedelmi iskola ifjusága ünnepélyének műsora a következő: 1. Szózat, énekli az ifjuság énekkara. 2. Megnyitó beszéd, tartja Domány Armin tanár. 3. Nemzeti dal, szavalja Krausz I. felső o. t. 4. Ünnepi beszéd, tartja Almási Ignác f. o. t. 5. „Ima a hazáért" a „Bánk-bán" c. dalműből Erkel Ferenctől, énekli az ifjuság énekkara. 6. „Ötven év után" drámai költemény Földes Imrétől, előadják: Magyar ifju, Lukács Aladár f. o. t., Elégedetlen, Rosenstein Gyula k. o. t., Idegen ifju, Fein Vilmos alsó o. t. 7. A Marseillaise és a Talpra magyar, értekezés, irta és felolvassa Weiller Vilmos f. o. t. 8. Petőfi visszatér Várady Antaltól, szavalja Paski Sándor f. o. t 9. Induló, énekli az ifjuság énekkara.

Az „Első Nagykanizsai Magyar Asztaltársaság" hazafiui érzületétől áthatva — március 15-ét méltóképpen megünnepelni óhajtván — folyó évi február hó 24-én tartott választmányi ülés határozatából folyólag 1900. évi március hó 15-én este 8 órakor szokott egyleti helyiségében Bayer Gyula ur vendéglőjében ünnepi dísz közgyülést tart. Tárgy: 1. Az előterjesztett és a számvizsgáló bizottság által felülvizsgált 1899. évi zárszámodás helyben hagyása és számadónak a felmentvény megadása. 2. Elnöki és titkári jelentés az 1899. évi működésről. 3. A tisztikar lemondása és uj tisztikar választása. 4. Elnöki megnyitó beszéd. 5. „Talpra magyar" elszavalása. Nagy-Kanizsa, 1900. március hó 7-én.

— **Lemondó elnök.** Mint illetékes helyről halljuk, gelsei Gutmann Vilmos kir. tanácsos, a március hóban megtartandó közgyülésen le fog mondani az izr. hitközség elnöki tisztségéről. Gutmann Vilmos egy évtized óta tölti be ezt a bizalmi és tiszteletbeli állást és édes atyját követte e tisztségben. Nem szeretjük hinni, a mitől félni kénytelenek vagyunk, hogy e lemondás következtében megszünik ama szorosabb kapocs, mely a Gutmann házat és a helybeli hitközség intézményeit egymáshoz füzte. A lemondó elnök méltóan képviselte a hitközséget, annak egyes intézményeiért anyagi áldozatokat hozott és nevével fényt kölcsönzött annak a tiszteletreméltó testületnek, melyet képviselt. Lemondásának hire a hitközségben őszinte sajnálatot keltett. Évtizedes hagyományok füzik a hitközséget a Gutmann névhez és a hitközség sohasem fog megfeledkezni arról, mivel tartozik a Gutmann családnak és bucsuzó elnökének.

— **Külföldre küldött szaktudósitók.** Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter a külföldi konzulátusok közül azoknál, a melyeknél Magyarországnak fontos közgazdasági érdekei, — akár ki-, akár beviteliek — érvényesithetők, közgazdasági attaséi állomásokat létesitett. Ez attasék feladatát az fogja képezni, hogy Magyarország legfontosabb közgazdasági érdekeit ott ne csak istápolják, de azokat akképp tanulmányozzák, hogy annak eredményét a magyar kereskedelem és ipar felhasználhassa. Egyelőre öt ilyen állást szervezett a miniszter a ezeknek egyikére Bukarest székhelylyel jeles földinket dr. Mantuano Rezső miniszteri segédtitkárt nevezte ki.

— **A hol a vevők jubilálnak.** Mult évben ünnepelte meg Mauthner Ödön, csász. és kir. udvari szállitó magkereskedése Budapesten fenállásának 25-ik évfordulóját. Az idén megjelent magárjegyzékben, mely a gazdaközönségnek egyszersmind szakavatott utmutatóul is szolgál, látható, hogy vevőinek nagy része mint a naponta százankint beérkező elismerő és dicsérő levelek igazolják, jubilál. Nagy dolog ez most, mikor amerikai here és más alárendelt minőségü magokkal árasztják el a magyar gazdákat. Különben is általánosan ismert, hogy Mauthner Ödön az egyedüli cég, melyhez föltétlen bizalommal fordulhat minden gazda és minden kertészkedő. Évtizedek óta majdnem az összes osztrák és magyar uradalmak, élén a népszerű József főherceg Ő fenségével, 20—25 év óta állandóan Mauthnernél fedezik magszükségletüket. De nemcsak a nagy uradalmak és mintagazdaságok, hanem hazánk nagy és kis gazdáinak, kertészkedőinek zöme is Mauthner világhirü üzletének állandó vevője.

— **Halálozás.** Graul Zsófia Emilia, egy külföldről ide szakadt tisztes matrona, Ehrlich Richárd nagykanizsai serfőzőmester anyósa f. hó 8-án életének 77-ik évében meghalt.

— **A vármegyeházból.** A nm. m. kir. belügyminiszterium folyó évi március hó 2-án 23597/II. számu leirata szerint a vármegyei tiszti-, segéd-, kezelő- és szolgaszemélyzet törzsfizetésének emelésére a vármegye közönségét már a folyó évre 2051 korona állami pótjavadalmazásban fogja részesiteni s felhivta a vármegye közönségét, hogy a törvény szerint megengedett legrövidebb határidőn belül megtartandó rendkivüli közgyülésében ez érdemben határozzon. E célból folyó évi március hó 13-án d. e. 9½ órakor a vármegyeház gyüléstermében rendkivüli közgyülés fog tartatni. A mult év december havi közgyülésen a fizetések rendezése tárgyában a törvényhatósághoz terjesztendő javaslat előkészitése céljából kiküldött bizottság 11-én tart ülést; ugyanakkor ül össze az állandó választmány is.

— **A magyar ipar védelmezése.** Az alakuló közgyülés március 4-én d. e. 11 órakor volt a vármegyeház gyüléstermében, a melyet e célra Zalavármegye törvényhatósági bizottsága átengedett. A mintegy 300 főből álló közönség a fiatal egyesület z.-egerszegi tagjaiból került ki, a vármegye vidéki publikuma — sajnos — nem képviseltette magát. A gyülésnek diszére is volt a z.-egerszegi derék tüzoltókban, akik testületileg, diszben, zászlójuk alatt jelentek meg. Részt vett a gyülésen Csertán Károly, vármegyénk alispánja, aki a hazafias mozgalmak istápolásából mindig kiveszi a maga részét. Dr. Kele Antal, mint az előkészitő bizottság elnöke nyitotta meg a gyülést s miután a megjelenteket üdvözölte, hosszabb beszédben fejtette ki azokat az okokat, a melyek az iparvédő egyesületeket Magyarországon szükségessé teszik s az ipar pártolását hazafias kötelességgé avatják. Lelkes szavakkal buzditott mindenkit hazafias kötelességeink teljesitésére a az eszme terjesztésére.

— **Fogyasztási szövetkezet.** Dr. Kele Antal, a kinek agilitása kimerithetetlen ismét egy életrevaló eszme megvalósitásán fáradozik; létre akarja hozni a „zala egerszegi központi fogyasztási szövetkezet"-et. A felhivás és aláirási ivek már közkézen forognak.

— **A községi erdők állami kezelése.** Zalavármegyében levő községi-, közbirtokossági-, egyéb- és kopár területek állami kezelése érdekében legutóbb igen fontos intézkedéseket tett a földmivelésügyi miniszter az által, hogy az 1898. évi XIX. t.-c. értelmében összeirt erdők területét az összeirás ellen beadott felszólamlások elintézésével 43.282 kat. holdban s ezek után az 1900—1904. évekre terjedő első öt éves időszak alatt fizetendő évi kezelési-átalányt az eddig fizetett 18.000 koronával szemben 14252 koronában állapitotta meg; ezenkivül a véd-erdők után — melyek kizárólag a Balaton-vidékén mostoha anyagi viszonyokkal küzdő lakosság tulajdonát képezik — a kezelési költség járulékot a jelzett 5 évre teljesen elengedte.

— **Meghivás közgyülésre.** A nagykanizsai izr. hitközség folyó évi március hó 18-án, vasárnap, d. u. 3 órakor a hitközség tanácstermében évi rendes közgyülést tart, melynek tárgysorozata a következő: 1. Elöljárósági jelentés az 1899. évről. 2. Az 1899. évi zárszámadások előterjesztése. 3. Netáni inditványok tárgyalása. 4. Elnök, 10 elöljárósági- és 5 számvizsgáló-bizottsági tag választása.

— **Irodalmi és Művészeti Kör.** — Mult vasárnap d. u. 4 órakor előkelő közönség töltötte meg a városháza nagytermét, hogy jelen legyen az Irodalmi és Művészeti Kör felolvasásán. A közönség teljesen meg lehetett elégedve ezen első felolvasással, mert a műsor minden pontja teljesen megfelelt a kitüzött várakozásnak. **Böhm Emil**, a dalárda vezetője, ismét tanujelét adta nagy zenei képzettségének, a melylyel minden alkalommal diadalra juttatja a kitünő dalárdát. A felolvasást Vörösmarty Szózata előzte meg, melyet a férfikar adott elő precizen. A felolvasás, melyet dr. **Kiss** Ernő tartott Vörösmartyról. — Ebben végigvezetett bennünket Vörösmarty pályáján, kezdve a boldog gyermekkortól, a költő utolsó pillanatáig. Jellemezte, mint jó szivü embert, mely tulajdonságát édes anyjától örökölte és mint költőt, a kit minden extázisba hoz, de a ki ennek dacára a legválságosabb időben is remél. Példákat hozott fel költészetéből, a melyek visszatükrözik a nagy költő minden örömét és bánatát, reményét és kétségbeesését. Szép és élvezetes felolvasás volt és azok is, a kik (vajha kevesen lennének!) tán sohasem olvastak Vörösmartyról, lehető teljes, de mindenek fölött tiszta képet nyertek. A felolvasás után Hajdu István szavalta Vörösmartynak — a kinek emlékének volt ezen felolvasás szentelve — „**Az uri hölgyhöz**" cimü gyönyörü költeményét dicséretreméltó előadásban. Végezetül a férfikar énekelt 3 népdalt Lányitól, mely pontban **Szalai** Lajos gyönyörü szólóénekével tünt ki. A második felolvasás holnap lesz, ugyancsak d. u. 4 órakor a városháza nagytermében a következő műsorral: 1. **Tartini**: Ördög-szonáta. Hegedün előadja **Hofrichter** Emma, zongorán kiséri dr. **Perényi** József. 2. Dr. **Czirbusz** Géza a Dunántul földrajzi keletkezéséről tart szabad előadást. 3. **Rákócyné** Aranytól. Szavalja **Weiser** Klára. 4. **Sarasate**: **Faust-ábránd**. Hegedün előadja Hofrichter Emma, zongorán kiséri dr. **Perényi** József.

— **A nagykanizsai Casino** 1900. évi március 17-én, saját helyiségeiben zártkörü snasz-estélyt rendez. Belépti dij: személyenkint 2 korona, családjegy 4 korona. Kezdete 9 órakor. Tagok által hivott vendégek szivesen láttatnak. A közönség lehetőleg tréfás jelmezben jelenjék meg.

— **A Vér.** Ily cimmel hagyta el munkatársunk, Zelei Győzőnek egy kötet elbeszélése a sajtót. Az elbeszélések érdekfeszitő meseszövésük, a bennök rejlő megfigyelő tehetség és eleven irályuknál fogva nagyobb olvasóközönségre tarthatnak igényt. Mai számunkban közlünk egy sikerült elbeszélést, melynek cime: „**A gazember.**"

— **Bosszú.** Salamon István barátságos kis fészket rendezett be Ágoston Annával Langvizen, kit balkézről vett magához. El-el látogattak a közeli vásárokra és holmi hosszu ujju mesterséggel, ha nem csurrant-csöppent. Hogy, hogy nem, a nő szive egyszer csak meghidegült, ráunt társára és egyszerüen faképnél hagyta. Egy ideig busult utána, mikor aztán megtudta, hogy az elröpült galamb fogott magának Nagy Kanizsán egy másik párt és most evvel turbékol, gondolt merészet és nagyot, bejött Kanizsára és felfedezett egy régi bünt, a mit közösen követtek el. Salamon ugyanis megjelent

---

De igazgató ur . . .

Semmi, du én biztos vagyok a dolgomban, és végül ha feleségül veszi, boldoggá is teszi, megigéri ozt nekem, itt a kezem, adja rá becsület szavát, itt a szükséges összeg és evvel az alku meg van kötve. Osváth boldogan távozott, egy halott embert hagyva maga után.

Másnap az egész város a Korondy öngyilkosságával volt elfoglalva, senki sem volt képes elgondolni, hogy mi vihette azt a szorgalmas, pontos hivatalnokot és józan életü embert a kétségbeesett lépésre.

Napok mulva szivárgott csak ki a közönség közé az elnökhöz intézett levele, melyben bevallja hogy 500 frtot sikkasztott. Nagy képü urak és ájtatos nénikék sóhajtva emlitették fel hova lesz a világ, ha már senkibe se lehet bizni, ha már az ilyen derék emberek is mint Korondy gazemberek.

Hat hét mulva Osváth eljegyezte Bozóky Vilmát ki egyelőre nagyon, de nagyon boldog volt, hanem azért ha valahol Korondy szóba jön, nem mulasztja el megjegyezni, képzeljék, csak, egy nappal mielőtt agyonlőtte magát, merészelte megkérni a kezemet az — a gazember.

„Henneberg-selyem"

Csak akkor valódi, ha közvetlen tőlem rendelik

fekete, fehér és szines 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint — egész rubák s blousoknak valót — Mindenkinek póstabér és vámmentesen, házhoz szállitva. Minták póstafordultával küldetnek.

HENNEBERG G., selyemgyáros, ZÜRICHBEN.
(Cs. és kir. udvari-szállitó.)

a rendőrségnél és elmondta, hogy ezelőtt 2 évvel, mikor még Langvizen együtt lakott Ágoston Annával, a csesztregi vásáron közösen kiloptak egy Szűcs nevű kékfestő sátorából két pénzes zacskót, ezen aztán hűségesen meg is osztoztak. Ágoston Anna 95 frtot biztonságba helyezett valamelyik rokonánál, 110 frtot pedig annak rendje és módja szerint közösen elköltötték. A bűn nem tudódott ki. Ezért jött be f. hó 5-én Salamon, hogy megtegye önmaga és bűntársa ellen a feljelentést, a mit nem annyira lelkiismeret furdalásból, hanem inkább azon szándékból tett, hogy megzavarja amazok turbékolását, a mit rövid idő alatt el is ér, mert a rendőrség már áttette a feljelentést a kir. ügyészhez.

— **Köszönetnyilvánítás.** A Nagykanizsai Takarékpénztár közgyűlése a Nagykanizsai Ker. Jót.-Nőegyletnek 50 koronát adományozott, melyért ez uton is hálás köszönetét nyilvánitja az elnökség.

— **Szoknya és tüskedrót.** Tévedtünk. A tüskedrót nemcsak a szecessziós ruhákat fogja meg, hanem derék városi kertészünk érzékenységét is. Panaszos levelet kaptunk tőle, melyet ime közlünk azzal a megjegyzéssel, hogy nemcsak némely drótnak, hanem a rózsafának is vannak tüskéi:

> A Zalai Közlönyben f. hó 3-án közölt „Szoknya és tüskedrót" cim alatt reám vonatkozó megjegyzést kérem a következő helyreigazitással megcáfolni: Ezideig semmiféle tüskedrót még meg sem lett vásárolva s még kevésbbé a kis kanizsai és a helybeli urinők szecessziós ruhái bele nem akadhatnak.
>
> Tisztelettel Fabick Tivadar, v. kertész.

— **Szénfolvajok.** A csáktornyai fürdő részvénytársaság akaratlanul is erősen kénytelen volt megérezni a tél zordon hidegét. A vasuti állomáson fekvő szénkészletét mult évi október hónap elejétől kezdve szorgalmasan dézsmálgatták az „ismeretlen tettesek" és mikor a társaság igazgatója mult hó 28-án feljelentést tett az esetről, akkor már több mint 50 métermázsányi hiányzott a szénből. A csendőrség a nyomozást sikerrel inditotta meg, kiderítvén, hogy a tettesek Marcius István és még 11 társa részben csáktornyai, részben mártani lakósok. Az ellopott mennyiségből csak $1\frac{1}{2}$ métermázsát sikerült feltalálni. A többit nagyon hasznosan tudták felhasználni a tolvajok.

---

* **„A mit Jancsi nem tanult, azt János már nem tanulja!"** forditott értelemben is helyes: A mihez Jancsi megszokott, arról János már le nem szokik. Jól fontolja meg tehát minden szülő, hogy milyen előnyös a gyermekeknek a mindennapi kávét olyképen elkésziteni, hogy testi fejlődésük elősegittessék és a magas iskolakövetelmények által megfeszitett idegzetüket és agyműködésüket csillapitsa, táplálja és erősitse. Ma már minden orvos igazolja, hogy a legjobb és legelőnyösebb kávéital, a melyet kedves kicsinyeinknek reggelire és ozsonnára adhatunk, a tiszta és erősen készitett Kathreiner-féle Kneipp maláta-kávé, a melyet kedves kávéillata miatt szivesen isznak. Virágzó külsőben és állandó egészségben nyilvánul hatása. Kathreiner Kneipp maláta-kávéja mindenütt kapható, nyitva azonban sohasem lesz árusitva és a valódi csak az, a melyet az ismert Kathreiner csomagokban adnak.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ **„Szegény, jámbor lélek"** .... Ugyancsak ráillik ezen jelző Herlich Mátyás gazdag perlaki földmivesre, ki amiatt állott e hó 7-én a büntető biróság előtt, mert Kovács Rezső perlaki főszolgabirónak a végből, hogy mén-lova a járási mezőgazdasági ménvizsgáló-bizottság által, melynek a főbiró az elnöke, tenyésztési célra alkalmasnak találtassék, 20 koronát adott át, hogy avval jóakaratát magának megszerezze. Jóképű, bajusztalan atyafi ez a Herlich, ki családjának biztatására akarta a főszolgabirót megvesztegetni. A biróság nem is rosszakaratból, hanem együgyűségből elkövetettnek tekintette Herlich Mátyás cselekményét s ezért őt 20 korona fő és 10 korona mellékbüntetésre itélte. Ezen itéletben a felek s dr. Kendi alügyész megnyugodtak s igy az jogerőre emelkedett.

§ **Egy jószívű ember!** „Betegen feküdt 4 éves kis leányom s nem volt neki mit enni adnom," ezzel védekezett Laboric Imre, a helyi gőzfürdőben alkalmazva volt szolga, mikor felelősségre vonatott azon 10 frt ellopása miatt, melyet Scherz Ödön erszényéből vett ki a sok bankó közül. Cselekményeért 14 napi fogházra itéltetett s büntetésének kitöltését mindjárt meg is kezdette.

§ **Gyujtogatás.** Gyujtogatás bűntette miatt öt évi fegyházra s öt évi mellékbüntetésre itéltetett el Szabó József merenyei lakós azért, mert testvéreivel közös pince-hajlékát a mult évben szándékosan felgyujtotta. A pécsi itélőtábla enyhébben itélt ez ügyben s az öt évet két évre leszállitotta.

§ **Gummipuska.** Skoda János kotori lakós gummipuskával kilőtte egy társának szemét, ugy, hogy társa egyik szemére megvakult. Gondatlanságból okozott sulyos testi sértés vétségében mondatott ki a vádlott bűnösnek s egy hónapi fogházra, valamint 600 korona kártéritési összeg megfizetésére itéltetett. Ezt az itéletet a tábla a kir. Curia is helybenhagyta.

§ **Gondatlan apa.** Zsebe János bakónaki lakós emberölés vétsége miatt 4 napi fogházra itéltetett, mert 18 hónapos nevelt leányát kellő felügyelet nélkül hagyta s a kis leány egy 1 méter mélységű gödörbe esve, ott megfulladt. Az itélőtábla sulyosabban büntetendőnek találta a gondatlan atyát s ezért büntetését 8 napra felemelte; a kir. Curia pedig ezt a büntetést is kevésnek találta s Zsebe János büntetését 30 napi fogházban állapitotta meg.

§ **Hatóság elleni erőszak.** Sersztec Sándor csáktornyai csizmadia, valószinűleg szegény ember, mert 25 korona ipartestületi tartozását nem tudta megfizetni még a foglalás után sem. De valószinűleg heves természetű ember is, mert a lefoglalt szekrény elvitele végett nála megjelent községi irnokot, végrehajtót, 2 rendőrt s egy napszámost avval fenyegette, hogy annak, ki hozzányul a szekrényhez, kiereszti a csurkáját (beleit.) Hatóság elleni erőszak bűntette helyett annak vétségében bűnösnek mondatott ki ezen eljárása miatt s egy napi fogházra itéltetett. Büntetését azonban a felsőbb biróságok 14 napra felemelték.

Főtárgyalások és itélethirdetések.

1900. március hó 12-én (hétfő).

Sikkasztás vétségével vádolt Rodek József elleni bűnügyben főtárgyalás.

Lopás vétségével vádolt Mátyás Gergely elleni bűnügyben főtárgyalás.

Orgazdaság bűntette miatt vádolt Czompó Gábor elleni bűnügyben főtárgyalás.

Sikkasztás bűntette miatt vádolt Pévecz János elleni bűnügyben itélethirdetés.

1900. március hó 14-én (szerda).

Lopás bűntette miatt vádolt Puklavecz János elleni bűnügyben főtárgyalás.

Többrendbeli lopás bűntette miatt vádolt Móricz László elleni bűnügyben főtárgyalás.

Orgazdaság bűntette miatt vádolt Krass Péter elleni bűnügyben főtárgyalás.

Uzsora vétsége miatt vádolt özv. Lövensohn Henrikné szül. Steiner Johanna elleni bűnügyben itélethirdetés.

1900. március hó 16-án (péntek).

Lopás bűntette miatt vádolt Bedő Jánosné és társa elleni bűnügyben főtárgyalás.

Közokirat hamisitás bűntette miatt vádolt Szalai József elleni bűnügyben főtárgyalás.

Hatóság elleni erőszak bűntette és közrend elleni kihágás miatt vádolt Vékási György és társai elleni bűnügyben itélethirdetés.

Hamis eskü bűntette miatt vádolt Fehér Pál elleni bűnügyben itélethirdetés.

Erőszakos nemi közösülés bűntette miatt vádolt Sztankó András elleni bűnügyben itélethirdetés.

A tengeri ütközet.

Néhány héttel ezelőtt először mutattak be Párisban egy csodálatos látványosságot, a mely kizárólag az 1900. évi kiállitásra készült. Valóságos hadihajókból alkotott flotta matematikai pontossággal mozog egy óriási terjedelmű vizen a két ellenséges flottába osztva nagy zajjal hadakozik egymással. Ezt nézi estónként majdnem tizezer ember végig. Én is jelen voltam egy ilyen érdekes ütközeten és az öldöklő harc alatt az fordult meg a fejemben, hogy csodálatos hasonlóság van e harc és az emberi testben végbe menő harcok között. A valódi élet, a test anyagi élete a vér mozgása. A vér vörös részecskékből alakul, ez adja meg erejét és ellenállását, társuk: a fehér részecskék, a melyek teljessé teszik a vér működését. Sokszor a fehér sejtek tartják vissza a káros dolgokat; a csata megkezdődik és természetes, hogy pártfogásunkat és érdeklődésünket az életet adó fél nyeri el a halált okozó ellenében. A meggyöngült vér helyreállitása nagyon fontos ily esetben s legjobb ha oly szert használunk, mely a győzelmet biztositja. Mind e gondolatokkal azért foglalkoztam, mert e napon látogattam meg Broust kisasszonyt, ki Párisban a Riquet-utca 71. sz. alatt lakik s kinek borzasztó ilyen ütközetet kellett elviselni. Már hónapok óta vérszegénység gyötörte s ez a halál kezére adta. Mindenki tudja, hogy a vérszegénység miután a vér teljes elvonulásának következménye számos kellemetlen következményt vont maga után. Heves főfájás, oldalszurás, szivdobogás, fájdalom az egész testben, emésztési zavarok s ezek következtében állandó rossz kedv gyötri a beteget. Broust kisasszony mindezt végig szenvedte és helyzete oly komoly volt, hogy segitség nélkül bár járni se tudott, családja kétségbe esett, hogy a legjobb ápolás se ad megkönnyebbülést. Egy napon a Pink-pilulákat, mint biztos gyógyszert ajánlották neki. Haladék nélkül használni kezdte s az eredmény gyors és meglepő volt. Ereje visszatért, ajka és orcája visszanyerte piros szinét s fájdalmából emléknél egyébb nem maradt. Ma erős és egészséges, örül az életnek a mi tizenkilenc éves korban érthető.

Hűen mondtam el Broust kisasszony történetét, a melyet a szomszédok csak megerősitettek. A Pink-pilulák ugyanazt az eredményt érik el a nőnél, férfinál, gyermeknél és aggnál előforduló bármely gyöngeségnél és alkalmazásánál hamar véget ér a vérszegénység, sárgaság, reuma és neurasthénia. Magyarországon a legtöbb gyógyszertárban ára 03 kor. 50 fill. és hat doboz 18 kor. Magyarországi főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszertárában, Budapest, Király-utca 12.

A magyar kir. anyakönyvi hivatal.

Születések:

— Március 1—9-ig. —

Ebedli Anna rk. házvezető, Géza. Tollár János rk. földmives, Boldizsár. Roth Markus izr. uszó-mester, Berta. Simoncsics Lajos rk. kőmives, Lajos. Horváth Mikó István rk. vasuti munkás, Anna. Ozvald János rk. napszámos, János. Nagy György rk. kocsis, Mária. Singer Árpád izr. géplakatos, Lipót. Matalics Ferenc rk. földmives, Ferenc. Lakatos József rk. vasuti munkás, Katalin. Barnaki István rk. béres, Mária. Vitek Mária rk. napszámos, Mária. Hilc Lajos rk. csizmadia, József. Hicelberger Lajos rk. kórházi gondnok, Egon. Koller Nándor rk. cipész, Mária.

Halálozások:

— Március 1—9-ig. —

Fischer Lina özv. Mitzky Miksáné, izr. magánzó, 66 éves, agyszélhüdés. Sneff János ifju rk. földmives, 17 éves, tüdőgümőkór. Horváth István rk. koldus, 55 éves, veselob. Gozdán György rk. 5 hónapos, tüdőhurut. Szalai Teréz özv. Zámbó Balázsné, ág. ev. 75 éves, végelgyengülés. Horváth Mária rk. 1 hónapos, ránggörcs. Szalai Rozália rk. 64 éves, tüdőhurut. Varga Juli férj. Bolf Józsefné, rk. 29 éves, hashártyalob. Bielánder Zsófia özv. Graul Ágostonné, ág. ev. magánzó, 77 éves, végelgyengülés.

Házasságot kötöttek:

— Március 1—9-ig. —

Viola Gyula kőfaragó, Szombathelyről — Wortmann Emmával. Balogh Lajos mozdonyvezető — Balogh Katalinnal. Boschán Gusztáv vasuti mérnök, Kis-Cellről — Hirschl Sárával. Mikó György földmives — Kovács Terézzel.

Szerkesztőség:

Dr. Villányi Henrik, felelős szerkesztő.
Kiadó: *Ifj. Wajdits József*.

VASUTI MENETREND.

VONATOK ÉRKEZÉSE.

Budapest	3 óra	52 p.	regg.	sz. v.
„	11 „	57 „	d. e.	gy. v.
„	1 „	40 „	d. u.	sz. v.
„	8 „	05 „	este	v. v.
„	12 „	07 „	éjjel	gy. v.
Bécs (Wien)	3 „	42 „	regg.	sz. v.
„	1 „	35 „	d. u.	sz. v.
„	4 „	08 „	d. u.	gy. v.
„	11 „	01 „	este	sz. v.
Z.-Egersz	8 „	05 „	regg.	v. v.
Pragerhof	5 „	32 „	regg.	gy. v.
„	12 „	09 „	d. u.	sz. v.
„	4 „	53 „	d. u.	gy. v.
„	11 „	22 „	éjjel	sz. v.
Csáktornya	8 „	10 „	regg.	v. v.
Barcs Gyékényes	11 „	14 „	d. e.	sz. v.
„	1 „	29 „	d. u.	gy. v.
„	11 „	45 „	éjjel	sz. v.

VONATOK INDULÁSA.

Budapest	5 óra	47 p.	regg.	gy. v.
„	9 „	30 „	regg.	v. v.
„	2 „	— „	d. u.	sz. v.
„	5 „	03 „	d. u.	gy. v.
„	12 „	15 „	éjjel	sz. v.
Bécs (Wien)	6 „	05 „	regg.	sz. v.
„	12 „	20 „	d. u.	gy. v.
„	2 „	05 „	d. u.	sz. v.
„	12 „	45 „	éjjel	sz. v.
Z.-Szt.-Iván	5 „	20 „	d. u.	v. v.
Pragerhof	4 „	42 „	regg.	sz. v.
„	12 „	10 „	délb.	gy. v.
„	2 „	35 „	d. u.	sz. v.
„	12 „	17 „	este	gy. v.
Csáktornya	6 „	— „	d. u	v. v.
Barcs	4 „	57 „	regg.	sz. v.
Gyékényes	2 „	22 „	d. u.	sz. v.
„	4 „	25 „	d. u.	sz. v.

Nyilttér.*)

Vese, hugyhólyag, hugydara és a köszvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a
Lithion-forrás
SALVATOR
sikerrel rendelve lesz.
Hugyhajtó hatású!
Kellemes izű | Könnyen emészthető
Kapható ásványviz-kereskedésekben és gyógyszertárakban.
A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen

---

*) Az e rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

VEGYES.

— **Egy népszer.** A Moll-féle francia borszesz és só által a betegeknek egy ép oly gyógyhatásu, mint olcsó szer nyujtatik köszvényes és csúzos bántalmakban, sebeknél és daganatoknál. Egy üveg ára utasitással együtt 1 kor. 80 fill. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész cs. és k. udvari szállitó által Bécs I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszertárakban határozottan Moll A. féle készitmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláirásával

HIRDETÉSEK.

Csokoládé
SUCHARD
Mindenütt kapható
Cacao

A védjegyre vigyázni kéretik!
MÁRIA-CELLI GYOMOR-CSEPPEK
utolérhetetlen hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és népszer. — A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorbetegség, bűzös lehelet, felfujtság, savanyu felböfögés, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkakiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, szükülés. — Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a mennyiben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél ételekkel és italokkal, giliszták, májbajok és hämorrhoidákoál.
Emlitett bajoknál a Máriacelli gyomorcseppek évek óta kitünőknek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyitvány tanusit. Egy kis üveg ára használati utasitással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr. —
Központi szétküldés Brady Károly által Bécs, gyógyszertár a „Magyar Király"-hoz, I. Fleischmarkt 7.
Nagy-Kanizsán: Práger Béla és Belus Lajos gyógyszerészeknél. — Barcson: Kohut Sándor gyógyszerésznél. —

Palini szőlőtelepemről
riparia portalis és selectán nemesitett, gyökeres
SZŐLLŐVESSZŐKET
adok el.
A kétévesek ára . . . . . . 200 kor. } ezrenként, csomagolással, a nagykanizsai állomáson.
Az egyévesek „ . . . . . . 160 „
A sima vesszők ára . . . . . 14 „
PICK VILMOS, SZOMBATHELY.

Előnyösen ismert, kitünő gyártmányu
STIRIAI LÓDENT,
divat kelméket; fekete es kék kelméket
tartós minőségben, férfi öltönyökre szállit
KASTNER ÉS ÖHLER CÉG POSZTÓ-OSZTÁLYA
GRÁCZ.
Minták bérmentve. Magyar levelezés.

Neustein Fülöp cukrozott hashajtó labdacsai

(NEUSTEIN-féle ERZSÉBET LABDACSOK.)

E pilulák hasonló készitményeknél minden tekintetben feljebb becsülendők; — mentek minden ártalmas anyagoktól, az altesti szerek bajainál legjobb eredménynyel használtatván, gyengéden hashajtók, vértisztitók; egy gyógyszer sem jobb, a mellette oly ártalmatlan, mint e pilulák a

székszorulás

a legtöbb betegségek forrása ellen. — Cukrozott külsejük végett még gyermekek is szivesen.

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 15, egy tekercs, mely 8 dobozt, tehát 120 pilulát tartalmazó, csak 1 frt o. é.

ÓVÁS! Utánzásoktól különösen óvakodjunk. Kérjünk határozottan Neustein Fülöp hashajtó labdacsait. Valódi csak, ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel piros-fekete nyomtatásban „Szent-Lipót" és „Neustein Fülöp gyógyszerész" aláírással van ellátva. A kereskedelmi törvényszékileg védett csomagjaink alá rásukkal van ellátva.

NEUSTEIN FÜLÖP

„Szent-Lipóthoz" cimzett gyógyszertára

WIEN, I., Plankengasse 6.

Raktár Nagy-Kanizsán: BELUS LAJOS és REIK GYULA gyógyszerészeknél.

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhév, rögzött székrekedés, májbántalom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 kor

Hamisitások törvényileg fenyittetnek

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel „A. Moll" feliratu ónozattal van zárva. A Moll-féle franczia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapitó bedörzsölési szer köszvény, csúz és a meghülés egyéb következményeinél legismeretesebb népszer. — Egy ónozott eredeti üveg ára 1 kor. 80 fill.

MOLL Gyermek szappanja.

Legfinomabb, legujabb módszer szerint készitek gyermek és hölgy szappan a bőr okszerü ápolására gyermekek és felnőttek részére.

Ára darabonkint — 40 fill. Öt darab — 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek-szappan Moll A. védjegyével van ellátva

Főszétküldés:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállitó által,

Bécs: Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesittetnek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláirásával és védjegyével ellátott készitményeket kérni.

Raktár: Nagy-Kanizsán **Rosenfeld Adolf és Fia.**

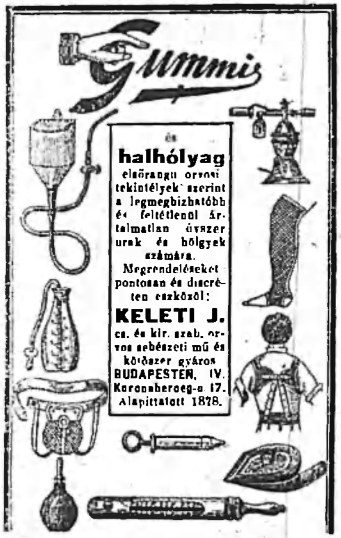

és

halhólyag

elsőrangu orvosi tekintélyek szerint a legmegbizhatóbb és feltétlenül ártalmatlan óvszer urak és hölgyek számára.

Megrendeléseket pontosan és discréten eszközöl:

KELETI J.

cs. és kir. szab. orvos sebészeti mű és kötszer gyáros

BUDAPESTEN, IV. Koronaherceg-u. 17.

Alapittatott 1878.

Árak tucatonként eredeti párisi csomagolásban:

Gummi és halhólyag elsőrendü gyártmány	1.—	8.—	frtig
Capottes americans (rövid)	2.—	6.—	„
Suspensorium	0.60	3.—	„
Párisi női szivacska (Safety-Sponges)	2	6.—	„
Irrigator teljesen felszerelve	1.80	5.—	„
Eredeti pessarium occlusivum (Pelliporus) Mesinga tanár szerint)	1.80	2.50	„
„Diana-öv" szab. havibaj elleni köt (minden hölgynek nélkülözhetetlen.)	3.60	5.—	„

Árjegyzék ingyen és bermentve.

Poszt[illegible] széjjelküldés c[illegible]k magánosoknak.

Egy vég 3.10 m. hosszu, elegendő 1 férfi öltözetre csak ennyibe kerül.	[illegible]	[illegible]	valódi gyapju-szövetből

Egy vég fekete szalonöltönyhöz 10 frt. [illegible]

[illegible] Kiesel Amhof, Brünn.

Minták ingyen és bérmentve. — Mintahü szállitás. [illegible]

Richter-féle

Horgony-Pain Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszer ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbizható, fájdalomcsillapitó bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csúznál, tagszaggatásnál és meghülésekné1 és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerü háziszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszertárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékü utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony" védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasitsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, Rudolstadt cs. és kir. udvari szállitók.

Jónak bizonyult gyógyeszközök a nyálkahártyák hurutai ellen, különösen a légző és emésztő szerveknél a

GLEICHENBERGI

Constantin-, Emma-, Klausen-források és Constantin-sósforrás

JOHANNISBRUNNEN

mint üditőital.

Oser József, gépgyár, vas- és fémöntöde 20 KITÜNTETÉS Krems a Duna mellett

elvállal teljes malom berendezéseket, átalakitásokat, minden rendszer és terjedelemben gyárt és szállit:

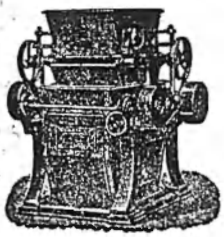

Hengerszékeket minden nagyságban és minőségben, tömöröntés és porcellán hengerekkel.

Francia malomköveket legjobb minőségben és malomjáratokat, gabona-osztályozó hengereket és fejkoptatókat saját rendszerbeket.

Konkolyválasztó, Eureka. Tararák, lisztkeverő gépek, dara és gőztisztitógépek, elevatorok és szállitó csigák, transzmissiók, tengelyágyak, perselyek. Seller és gyürükenés rendszerüeket.

Gazdasági malmok kézi és járgány hajtásra.

Turbinák és vizikerekek, keret, kör és szalagfürészek, fagyaluló és csiszológépek kötörökkel és zuzó-gépek mindennemü érc és kova, bazalt, mészkő, chamotte és gipsz részére.

Mindenféle szürke és fémöntés saját és idegen modellek és rajzok szerint.

Tömöröntésü rostélyok stb.

Legolcsóbb árak! — *Árjegyzék ingyen bérmentve!*

Hengerrovátkolások leggyorsabban és olcsóbban, szállitás jótállás mellett

LEGKEDVEZŐBB FIZETÉSI FELTÉTELEK.

Hengerrovátkoló és köszörülő-gépek, villanyos-világitási telepek.

Tervezetek, költségvetések és praktikus tanácsok gyorsan és ingyen.

3659.
1900.

HIRDETMÉNY.

Ezennel közhirré tétetik, miszerint a nagym. földmivelésügyi m. kir. miniszterium rendelete folytán a nagykanizsai fedeztetési állomáson felállitott mének első fedezéséért minden kanca után a következő dijak fizetendők, u. m.:

A menek

törzs könyvi száma	neve	apja	anyja	faja	szine és jegyei	fedezés dija. Korona
813	Győztes Nonius 19.	Győztes	Nonius	Nonius	sárga	4
1006	Előszállás XIX.	Dragoner	Old Ben	Angol	pej	6
256	Helyes	Vierma	Helena	Telivér	barna	8
430	Zobnatica 285.	Furiosa	Gidran	Gidran	sárga	4

Megjegyzés. Az itt kitüntetett fedezési dijon kivül még minden kanca után 2 korona pótdij is fizetendő

A fedeztetési jegy előmutatása négyszeri ingyen utófedeztetésre jogosit, szabadságában áll a tenyésztőnek háromszori sikertelen fedeztetés után más mént választani, mely alkalommal csakis azon összeget tartozik pótolni, melyet az ujonan választott mén dija netalán magasabb mint az előbbié. A fedeztetési állomás Nagy-Kanizsán a vásár-téren, a közkórház szomszédságában lévő katonai férhelyen van felállitva.

Nagy-Kanizsán, 1900. március 2.

A VÁROSI TANÁCS.

Nyomatott Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagy-Kanizsán.

NAGYKANIZSA, 1900. március hó 17-én. 11-ik szám. XXXIX. évfolyam.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 10 kor. — fill.
Fél évre . . . 5 kor. — fill.
Negyedévre . . . 2 kor. 50 fill.
Egyes szám 20 fill.

HIRDETÉSEK
5 hasábos petitsorban 14, másodszor 12, s minden további sorért 10 fill.

NYILTTÉRBEN
petit soronként 20 fillérért vétetnek fel. Kincstári illeték minden egyes hirdetésért 60 fill. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a felelős szerkesztő nevére, az anyagi részt illető közlemények pedig a kiadó nevére cimzetten Nagy-Kanizsára bérmentve intézendők.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek.

A nagy-kanizsai „Ipar-Testület,“ „a nagy-kanizsai Takarékpénztár részvény-társaság,“ a „Kotori takarékpénztár részvény-társaság,“ „nagy-kanizsai és a galamboki önkéntes tüzoltó egylet,“ a „nagy-kanizsai kisdednevelő egyesület,“ a „nagy-kanizsai tanitói járáskör,“ a „nagy-kanizsai keresztény jótékony nőegylet,“ „n.-kanizsai izr. jótékony nőegylet,“ „szegények tápintézete,“ a „katonai hadastyán egylet,“ a „soproni kereskedelmi iparkamara,“ nagy-kanizsai külválasztmányának hivatalos lapja

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

A fogyasztás szövetkezése.

Nagy-Kanizsa, 1900. márc. 16-án.

Dr. Kele Antal, ez a tevékeny zala-egerszegi fiskális, önzetlen, hazafias irányu működésével teljes mértékben megérdemli rokonszenvünket. Vármegyénk évek óta félrevonul a nemzeti aspiraciókért folytatott országos akcióktól. Zalamegye hozzászólási jogát parlagon hagyja és „prokulnegotiis“ csak a saját földjét szantogatja a régi csapásokon. Ekkor ime a megye székhelyén (természetes, hogy nem Nagy-Kanizsán) akad néhány lelkes hazafi, kik dr. Kele Antallal élükön felkarolják a szőnyegen forgó kérdések közül azt, a mely a nemzet anyagi előhaladásának leghatalmasabb eszközét tárgyalja: az iparfejlesztés kérdését és abban a körben, a melyben való működésre a sors őket kirendelte, legjobb tehetségük szerint e nagy problemát igyekeznek helyesen megoldani. Ernyedt életü vidékünkön az ő friss tevékenységük, a sablon közt az ő szecessziójuk: ez az a mi rokonszenvet szerez működésüknek a mi részünkről.

Egy alkalommal megemlékeztünk arról az akcióról, melyet az iparfejlesztés céljából védegyletek alakulása érdekében ők meginditottak. Ekkor kifejeztük azon véleményünket, hogy a honi iparfejlesztése a fogyasztás szövetkezésével nehezen sikerülhet. Egy nemzet sem fejlesztette iparát ilyen eszközökkel, mert több áldozattal jár, mint haszonnal és igy nem gazdaságos. A legujabb törekvés pedig, melynek élén ismét dr. Kele Antal áll, egy központi fogyasztási szövetkezet alakitása. Ez a mozgalom is ép oly mértékben nemescélu, hazafias és a nép jó létének emelésére irányul, mint az első és ezért ép oly rokonszenves is. De miként az első ellen, ugy ez ellen sem hallgathatjuk el érveinket, melyeket a nemzetgazdaság tudományának megállapitott igazságai és a gyakorlat is támogatnak.

A fogyasztási szövetkezetek, a mennyiben alkalmas talajra akadnak, csupán szükebb körben állhatnak fenn. Nagyobb vidékre, egy egész vármegyére kiterjedő szövetkezet prosperálása elé számtalan elháríthatlan akadály tolul, olyanok, melyeket természetszerüleg szül a nagy kiterjedés. A részvényesek a székhelytől távol laknak, a mi által a befizetések eszközlése meg van nehezitve; a szövetkezet intézősége, az igazgatóság nem ismerheti pontosan a szövetkezet kötelékében álló minden vidék szükségletét; a cikkek elszállitása a központból a távolibb helyekre költséges és emeli az árakat; az igazgatás bonyolódottabb és okvetlenül bureaukratikus szellemü lesz stb. — mind olyan körülmények, melyek rendkivül megnehezitik a sikeres fennállást. Ha pedig ezen akadályok elháritása végett fiókintézetek alakittatnak, ezeket oly tág hatáskörrel kellene felruházni, hogy az akadályok csakugyan elháruljanak, hogy a szövetkezet csupán névleg lesz központi, tényleg pedig sok kisebb szövetkezet szervezetlen konglomeratuma. Ezért szorul tehát a fogyasztási szövetkezet szükebb térre, e miatt prosperálhat csupán kisebb körben akkor, ha a viszonyok kedvezők. De e kedvező viszonyok sincsenek meg minden vidéken. Felső Magyarországon, a tótok, a ruthének közt, Mármaros-megyében és Erdély terméketlenebb vidékein, a hol nyomorog a lakosság, kevés a tőke, lanyha a vállalkozási szellem — ezeken a vidékeken igen jó szolgálatot tesznek a fogyasztási szövetkezetek és törekeszunk is minél nagyobb számmal alakitani ilyeneket. Nálunk azonban, a hol nem panaszkodhatunk oly nagy mértékben a magántőke hiányáról és a hol a vállalkozási szellem is élénkebb, mint az emlitett vidékeken, a fogyasztási szövetkezetek nem találhatják meg az alkalmas talajt a fejlődésre. Bizonyitja ezt számtalan tapasztalat és az okokat is könnyen felfedezhetjük. Az üzleti tevékenységre mindig alkalmasabb a magánember, mint a társaság, mint egy egész szövetkezet. A magánember, a ki közvetlenül van érdekelve, nagyobb üzleti tevékenységet fejt ki, ügyesebb az üzleti konjunkturák kihasználásában, körültekintőbb és kisebb költséggel dolgozik, mint a társaság hivatalnoki kara, mely ragaszkodik a formákhoz, kevésbbé mozgékony, nem elég üzleti és személyében nem érdekelt.

Ezek és más okok is közreműködnek arra, hogy a fogyasztási szövetkezetek engedni kénytelenek a magánvállalkozásnak a konkurrenciában ott, a hol ez a magánvállalkozás tőkében és vállalkozási szellemben elég erős, mint például a mi vidékünkön is. És ezek miatt nem is táplálhatunk nagy reményeket annak a központi szövetkezetnek sikeres működése iránt sem, melyet Zala-Egerszegen akarnak alakitani. Dr. Kele Antal és derék társai ezt a szövetkezetet az ő nagy céljuk, az ő ideáljuk, az ipari védegylet alakitása, az iparfejlesztés érdekében akarják megalkotni. Azt a fogyasztást, melyet egy erkölcsi testületbe szándékoznak foglalni, anyagilag is szervezni igyekeznek, hogy az iparfejlesztés nagy célja biztosabban elérhető legyen és szilárd alapokon nyugodjék. Ez igy, in theoria igen szerencsés eszmének látszik, de gyakorlatban alig vihető ki azon okok miatt, melyeket fennebb előadtunk. Igaz, hogy a mai kartelles világban jogosultabb törekvés a fogyasztást is szervezni az ellenakcióra, mint olyan időkben, mikor a verseny nincs azon az uton, hogy monopoliumokat alakitson, azonban mig a kartellek csak ideiglenes szervezetek lehetnek, fogyasztási szövetkezeteket provizorikusan nem lehet csinálni.

Mindezek ellenére is őszintén kivánjuk dr. Kele Antal és társai hazafias törekvésének a sikert. Csupán aggályainkat adtuk elő és nem akartunk ellenzéket alakitani. Bünnek tartanók ezt egy ilyen önzetlen, nemes törekvéssel szemben, a milyen megyénkben ritkán találkozik. Figyelmeztetést akartunk adni reá mutatván a bekövetkezhető bajokra, hogy a mennyiben lehetséges lenne esetleg prevenció intézkedésekkel azoknak elejét lehessen venni. S bár — mint elősoroltuk — számos gátló körülmény áll fenn, melyek nagy mértékben akadályai lehetnek az alakitandó szövetkezet sikeres fennállásának, s alig hisszük, hogy a verseny küzdelmeiben ő is nem fog olyan sorsra jutni, mint a hasonló intézetek legtöbbje, mégis citálhatjuk itt is a latin mondást: „Ubi desunt vires, est laudanda voluntas.“

A kereskedői pálya.

Aktuális tárgy a kereskedői pálya s meglehetősen sokat beszélnek is róla. Hiszen ez is olyan dolog egyébként, amelyről gyakran beszélnek és mindenfélét beszélnek.

Hogy a kereskedő-osztály nálunk sokkal fejletlenebb, mint a külföldön; kiterjedésre, állásra, jelentőségre és befolyásra nézve egyaránt hasonlithatatlanul kisebb; a támogatásra, belső erősbitésre és külső segitésre egyaránt rászorul: ez nem uj dolog, ezt évtizedek óta hangoztatják minálunk. Nemcsak a kereskedelem tényezői érzik e bajnak hátrányait, s nem csak a közgazdaság egyes ágaiban mutatkozik az érzett hátrányok visszahatása; az ország közvéleménye már régi idő óta meggyőződött arról, hogy a kereskedői osztály fejletlensége a magyar nemzeti életnek, a magyar gazdasági viszonyoknak, sőt a magyar kulturának is nagy hiánya. Erre vezethető vissza, hogy amikor a közvélemény fórumain a kereskedelemről van szó, ma már nem csupán azok foglalkoznak a tárgygyal, a kik magánéletükkel is közel állanak a kereskedelemhez, hanem olyanok is, akiknek ebben a kérdésben csupán az általános közérdek lehet az egyetlen nézőpontjuk.

A kereskedelem ügye immár nem-parciális érdek: ez az állapot nagy előbbre haladás. Ma már a kereskedelmet minden részen egyenrangu tényezőnek kezdik tekinteni a többi gazdasági ágakkal és foglalkozásokkal. Ismétlem: kezdik, — de hát ez is valami. Abból a felfogásból, hogy mindenki, a ki kereskedelemmel foglalkozik: boltoslegény, s a boltoslegény: egyszerüen alárendelt szolgája mindenki másnak, — ebből kezdünk kievickélni. Egyelőre csak a kezdetén vagyunk, de lassacskán mégis haladunk: minden baj fokozatosan gyógyul. Már rálépett a magyar közvélemény is arra az utra, a melyen a müvelt nemzetek messzire előljárnak, amely ut a maga hivatásának magaslatán álló kereskedő osztály megteremtéséhez vezet.

Nem lehet panasz, hogy az állam elsősorban, de a társadalom is kellő

TÁRCA.

A zene és az idegesség.*)

Sohasem beszéltek annyit a zenéről és idegességről, mint napjainkban. Ez utóbbi divatos betegség, mely különösen a nőket és gyermekeket kinozza. A zene pedig annyira általános, hogy minden szülő, a ki csak teheti, kötelességének tartja, zenére tanittatni gyermekeit. Igy nem csoda, ha számos gondolkodóban fölmerült a gondolat, hátha a zene teszi annyira idegessé az embereket, különösen a leányokat.

Dr. Waetzbold e felfogásból kiindulva ugy találta, hogy ezer leány közül, a ki tizenkét éves kora előtt kezdett zenét tanulni, hatszáz lett idegessé; a ki később fogott a zenetanuláshoz, csak kétszáz lett ideges. Mivel pedig az ideges nő sem hitvesi, sem anyai kötelességének nem tud megfelelni, azt ajánlja dr. Waetzbold, hogy törvénynyel tiltsák el a leányokat a korai zenetanulástól.

A tudós statisztikus azonban nem jól pedzi a dolgot, mert nem a zene okozza az idegességet, sőt talán azt mondhatni, hogy enyhitőleg, békitőleg hat reá, legalább a kevésbbé izgató darabok; csakhogy az is igaz, hogy az ily ideges leány épen a mélyreható, izgató zeneművekben gyönyörködik.

Tehát hol kell keresnünk a dolog nyitját? Mi az oka a szertelen idegességnek?

Talán a nevelés? Épen nem. Soha sem volt a nevelés lágyabb, gyengédebb, elnézőbb, kiméletesebb, mint napjainkban. A szülő alig tud gyermekeinek parancsolni. Simán, nyájasan beszél magzatjával. Kérve kéri, hogy tegye meg ezt vagy azt. Az iskolában már megszünt mindenféle büntetés. Csak kicsapással lehetne büntetni a rakoncátlan gyermeket, ez pedig legalább az elemi iskolában épen a tankötelezettség miatt lehetetlen. A tanár maga is elnéző, alig meri elbuktatni a középiskolai tanulót, mert hátha még öngyilkos talál lenni? Ha nem tanul, egyszerü megintéssel végez vele; ha szemtelenkedik, ujra csak a megintés járja. Nagy esetnek kell fenforogni, ha más intézetbe utasitják, ha consilium abeundit kap.

Még a katonával is csinján bánnak. Ötven-hatvan év előtt vas fegyelem alatt tartották a katonát és mégis megélt a kemény vitéz. Ma a káplár, az őrmester, vagy a tiszt durvaságára öngyilkossággal felel. Évenkint számos fiatal katona pusztitja el magát, mert vérig keseriti a fegyelem. Annyira ideges, gyönge és féktelen a legény, hogy nem türi a szubordinációt. Honnan van ez?

Számos jeles tudós nemünk elfajulásában keresi e tünemény okát. Irataikban az emberi nem elfajulása az állandó tétel és vaskos kötetekben bizonyitgatják. Igazuk van. De még sem találják fején a szöget.

Pedig nagyon egyszerü a dolog magyarázata. Az emberiségnek ugyanis egy körszerü utat kell megtenni haladásában, egyszer az egész szempontjából tekinti a mindenséget, az egyházat, az államot, a családot, szóval az összes erkölcsi intézményeket. Ez a helyzet áll be, mikor lelki világrendünk három eszméje: a szép, jó, igaz egyesül. Ilyenkor a tekintély uralkodik, vagyis a családban az atya, az államban a fejedelem, az egyházban a pap, a mindenségben az Isten. Vallásos hivő, engedelmes alattvaló, hü feleség és jó gyermek lesz az ember. Igy volt 415, 180, Kr. e. 180, 550, 975, 1480, 1680, 1815 körül Kr. után. Ez az idealizmus korszaka.

Mikor pedig a lelki világrend három eszméje válni kezd egymástól, rajongunk az alkotó részek érdekeiért, az egyházban a hivők, az államban az alattvalók, a családban a nő és gyermekek jogaiért, szabadságáért. Ekkor mindig függetlenebb, önállóbb, szabadabb lesz a hivő, az alattvaló, a feleség és a gyermek.

De mi származik ebből a folyton növekvő önállóságból. Mindenekelőtt az erkölcsi intézmények bomlása, szétbullása, az egyén féktelensége és rémes idegessége.

Vegyük például a nőt és a gyermeket. Ha idealis időkből 1470, 1670, 1810 körül készült női arcképeket veszünk kezünkbe, valami nemes nyugalmat, szemérmes tisztaságot, engedelmes jóságot látunk ez arcokon elömleni. Ez az általános benyomás. De ha a mintegy huszonöt év óta készül női arcképek kerülnek elénk, mi lesz az általános benyomás? Nem értem a Chimay hercegnőket és a Bourbon Elvirákat, hanem általában a tisztes, derék asszonyok arcképeit. Tehát mi lesz az általános benyomás? Bizonyos kihivó, követelő tekintet, önérzetes magatartás, erős érzékiség, belső háborgás és nyugtalanság, ideges izgékonyság, sehol a női szerénység, az alázatos hü feleség lemondó jósága. Tessék végig nézni a fényképészek tömérdek női arcképét és mindenki meggyőződik állitásom igazságáról; különösen a hetvenes, nyolcvanas évek képei ilyenek. Jellemző például azt is felhozhatom, hogy idealis időkben a nők leszoritják mellöket, mig a hetvenes évek realizmusa alatt nemcsak mellöket domboritották ki, hanem előre hajolva hátulsó részöket is.

Már most mi következik az alkotó részek vagyis a nő és gyermekek önállóságából? Örökös nyugtalanság, háborgás, izgatottság, idegesség, gyermeki szeszély. Nincs vezetője, nincs támasza, mert nem türi maga mellett a férj parancsoló akaratát, csak a szerető engedelmes hódolatát. A nő és gyermek lelki életét sem tudja más zabolázni, csak az anyagi és erkölcsi lehetetlenség. Ebből érthetni meg, miért lesz annyi ember öngyilkos, miért kerülnek annyian az őrültek házába, a megfigyelő osztályba.

De még mit sem szóltunk a zenéről.

Ha a zene kedvelésének történetét vizsgáljuk, azt találjuk, hogy realisabb időkben határtalanul bomlik az emberiség a zenéért. A mult század második felében a jelen század elejéig; most is husz-harminc év óta csodálatos kéjes mámorba és a hetedik égbe ragadt bennünket a zene. Megittasulva hallgatjuk az éneket és muzsikát. Egy-egy énekes és zenész milliókat szerezhet torkával és nyirettyüjével vagy zongorájával. Az ember szórja a pénzét, vagyonát, pazarolja szerelmét, csakhogy egy müvész vagy müvésznő hallgatója vagy kedvese lehessen.

Különösen érdekes, hogy a magyar cigány zenéje harminc év óta meghóditotta a világot. Azelőtt a tokaji bor és a magyar huszár indult ilyen hóditó utra és bámulatot, elismerést keltett; most pedig a magyar cigány. Királyok, fejedelmek, gazdag urak és hölgyek bomlanak zenéjökért.

Mi az oka? kérdi az olvasó.

Az, hogy a realizmus bomlott, ideges lelki világát senki sem tudja ugy kifejezni, érzelmeinket tolmácsolni, mint a cigány bomlott lelke. Vannak népfajok, melyek kitünően tudnak simulni a szép, jó, igaz eszméinek fokozatos egyesülése vagy szétválásához; vannak mások, melyek csak kisebb-nagyobb zökkenésekkel tehetik meg ezt az utat. Vannak ismét olyanok, különösen a cigány, a ki örökös disharmoniában él, pillanatig sincs nyugta, bomlott lelke örökös vándorlásra és izgatott életre kényszeriti. Folyton veszekszik, civakodik, lop és rabol vagy öl. Rendes munkára képtelen. Az egyhangu, rendes, szabályos élet neki börtön. Idealis időkben nem igen szeretjük, s épen nem gyöngéden bánunk velök. De mikor mértékben a maga kötelességét ne teljesitené a kereskedő-osztály erkölcsi poziciójának gyarapitása érdekében. Minden telhetőt elkövet abban az irányban, hogy a kereskedő-osztály szellemi ereje és szinvonala minél magasabbra emelkedjék. Ez utóbbi célok érdekében a megszámlálatlan alsófoku iskolákon kivül ézidőszerint harminchét felső kereskedelmi iskola működik az országban, évenkint mintegy ezer kiképzett fiatal kereskedőt adván át a gyakorlati életnek. Ez az ezer ifju évről-évre növeli a kereskedői pálya intelligenciájának hadseregét a nagyon becses körülmény az intelligenciának ebben a gyarapodásában az, hogy ily fokozatosan megteremtődik a kereskedő-osztályban is a magyarság kizárólagossága.

---

*) Bodnár Zsigmond megjelent könyvéből: A népfajok sorsa és egyéb kérdések. Budapest Eggenberger-féle könyvkereskedés.

Ami a társadalmat illeti, ez szintén többféle irányban teljesiti kötelességét a kereskedő-osztály helyzetének és jelentőségének növelésében. — Elsősorban maguk a kereskedők tesznek meg ebben az irányban minden lehetőt; a kereskedelmi testületek, egyesületek és egyéb korporációk folyton szaporodnak, erősbödnek; ezeknek szerepe a közéletben mindinkább növekszik a egyenként épp ugy, mint együttesen valamennyi arra törekszik, hogy a kereskedő-osztály ügyeinek, érdekeinek, jogos igényeinek érvényt szerezzen. E törekvések hatása nem is marad el; a kereskedelem szakbeli és társadalmi érvényesülése egyaránt folyton nagyobb tért hódit, növelvén egyszersmind a kereskedő-osztály jelentőségét az egész közéletben.

Általában véve tehát nem lehetünk elégedetlenek a magyar kereskedő-osztály haladásával s ha ez a haladás folytatódik, ugy nem áll már elérhetetlen távolságban tőlünk az az állapot, amelyben a kereskedő-osztály a nemzeti élet többi tényezőivel egyenrangunak, a kereskedői kenyérkeresetet minden más foglalkozással egyenlően nagyrabecsülendőnek és magát a kereskedelmet a közgazdaság egyéb ágaival ugyanegy sorba állónak, azzal egyenlő jogunak fogja tekinteni mindenki. A magyar kereskedelem uj generációja épp oly magyar, épp oly intelligens és épp oly szakavatott, mint a többi gazdasági inteligencia; ez a kereskedő-ifjuság fogja meghóditani az országot a kereskedelemnek, olyan értelemben, hogy ez fogja az eddigi előitéleteket végleg eltörölni, s a teljes nagyrabecsülést a maga pályájának az egész vonalon megszerezni.

Hungarus.

---

beállanak a realisabb idők mikor magunk is bomlunk a folytonos munkára s örökös szórakozásra, versenyekre, bankettekre, alpesmászásokra, hazard és másnemű játékokra, fürdőzésre, nyaralásra, szeretkezésre, érzékeink szüntelen izgatására van szükségünk; akkor legszivesebben halljuk a cigány fülbemászó, végtelenül érzékeny vagy féktelenül tomboló játékát. Ilyenkor a Rákóczy indulót vagy egy érzékeny, fájdalmas szerelmes dallamot tőlük hallani, a hetedik égbe ragad bennünket.

De hogy dr. Waetzboldra térjünk, abban téved a német tudós, mikor a zene hatásának tulajdonitja az idegességet. Már meg van az idegesség, mikor ennyire bomlunk a zenéért és a melyik kis leány nagyon szeretne zenét tanulni, annak rendesen ideges is a természete. A kiknek az idegrendszerök nagyon egészséges, ritkán óhajtanak zenét tanulni, rendesen csak ugy immel-ámmal foglalkoznak vele. Ellenben az idegesek vagy reá hajlandók, szenvedélylyel tanulnak s hálás tanitványok.

Az azonban nagyon érdekes dr. Waetzhold inditványában, hogy törvénynyel tiltsuk el a zene korai tanulását leányainknak. Az, hogy mikor valakinek ily gondolatai támadnak és több oldalról tetszetőseknek látszanak; akkor már közeledik, jelentkezik az idealizmus, mely lágynak, puhának, érzékinek, asszonyosnak tekinti a zenét. Néhány év mulva ezer meg ezer száj ismétli, hangoztatja a nézetet. S törvénynyel talán nem fogják eltiltani a leányok korai zenetanulását; de a nagy többség ártalmasnak, helytelennek s talán egészségtelennek fogja tartani.

Művészet és szemérem.

(hj.) „Rien n' est beau, que le vrai; le vrai seul est aimable."

Ezt mondja Boileau.

És valljuk meg őszintén, minden nagyképüsködés és álszemérem mellőzésével, — igaza van.

Ilyen kényes természetü dolgokról, mint a minő ez is, ily szük korlátok között mindent elmondani nem lehet; csakis per tangentum foglalkozhatunk ezzel a kétségbevonhatatlanul érdekes témával, a melynél — annak létjogosultsága fölött — elfogulatlanul ritka ember itélkezik.

Egyéni és kizárólagosan egyéni motivumokra lehet csak támaszkodni és éppen **ezért** nehéz objektiv szemüvegen nézni a művészet ezen irányának hatásait és a náturálizmus megnyilatkozásait.

Próbáljuk meg; legyünk tárgyilagosak és törjünk pálcát Schopenhauer nemzetének ostoba előitéletei fölött!

— A német irodalomnak egyik legeniálisabb irója, egyik legmerészebb napszámosa, Sudermann Hermann, a ki a naturálizmus jegyében irja meg drámáit, benyujtott a császár egyenes rendeletére kiirott pályázatra egy szinművet, a mely el is nyerte a pálmát; .. azaz, hogy el is, meg nem is!

Értbetőbben: — megnyerte a pályadijat, de elütötték tőle mégis, mert Sudermann s mert naturalista.

És az öregek és vének felbuzdultak a császár üldöző példáján és percat-ot kiáltanak immár mindenre, a mi szép, monumentális, fölséges és — mez nélkül való.

Milyen botor gondolkodás, minő obszcén es vandál eljárás!

A fügefalevelek a művészetben, — ha a költő, képiró, vagy képfaragó, művészi öntudatossága ugy követeli — feleslegesekké válhatnak, váltak is és válnak is.

Hogy lehetne sértőt, a közerkölcsiségre károsat látnunk abban a sok isteni unditásban, a mit a szeplőtelen muzsa, a szüzies géniusz sugalmaz?

Vagy vágjuk darabra a halhatatlan maestroknak vásznait, mert a naturálizmus költőiségét tükrözik vissza? — Dobjuk sutba Shakespeare, Geothe, Zola, (vagy a multban) a klasszikus Homéros és Vergilius munkáit?

Minő abszurd kivánság néhány megrögzött, álszenteskedő, vén roué-ból, a kik az álszemérem lárfája mögül hirdetik, prédikálják a közerkölcsöt, a morált, azt a morált, a melyet már annyiszor lábbal tiportak! .

Emelkedjenek föl ezek a t. urak az esztéetikai műveltségnek arra a niveaujára, a honnan a naturalizmus nyujtotta panoráma isteni élvezet, ideálizmus, — remek poézis . .

És akkor lamentáljanak.

Igy csak nevetségesekké teszik magukat is, meg a nemzetünket is.

Mert — t. német urak! — óriási különbség van a naturálizmus, mint irodalmi, vagy egyáltalában művészi irány — és a pikánteria között.

Amaz költészet, emez pedig cochonnerie.

Amaz gyönyörködtet, emez pedig izgat s az érzéki vágyakat felkorbácsolja.

Mert az igazat eltitkolni, — ostobaság, sőt bizonyos tekintetben frivolitás; az igazat, mint szépet bemutatni tudni — istenadta tehetség, a mely előtt térdet kell hajtani.

És tessék elhinni, hogy a leplezetlen **való**, ha — rut is — szép, (hisz' innen az a mondás: „Le laid c' est le beau"); mig a leplezett, eltitkolt otrombaság, még a hazugság köntösébe bugyolászva is, — undorító.

Nem mondom, hogy a naturálizmus mindenkinek való. Leánynak és gyereknek nem ajánlanám, mert a mai félszeg nevelési elvek mellett ez veszedelmes lenne; de mint szépművészeti irányt, alkotásaival együtt, egyszerre megsemmisiteni: ez esztelenség, affektáció és — vandálizmus.

Egy nagy irónál olvastam ezt: „A nagy naturalisták művei az értelmi előkelőségnek valók: A ki erotikumot lat bennök, már nem művelt elme. A ki érzéki gyönyörűségét leli bennök, — beteg ember."

Kereskedelmi s iparkamara.

— **Hirdetmény.** Kereske d. m. kir. miniszter ur Ő nagyméit. f. é. február hó 13-án 6124. sz. a. kelt leirata alapján értesitjük az érdekelt köröket, hogy az 1900-iki párisi kiállitás tartamára, az ipari tulajdon védelme céljából alkotott francia törvényjavaslat törvényerőre emelkedett s a „Journal Officiel" 1899. évi december hó 31-én megjelent 355 ik számában közzététetett. Ezen törvény lényegesebb intézkedései a következőkben foglalhatók össze: A fennálló törvények szerint a Franciaországban szabadalmazott, de külföldön előállitott tárgyak bevitele tilos, kivévén ha erre vonatkozó különös felhatalmazást nyernek, a mi jelen esetben a törvény által általánosságban megadatik. A fennálló szabadalmi törvény értelmében megszűnik a francia szabadalom, ha a találmány 2 év alatt Franciaországban elő nem állittatik, vagy 2 éven keresztül az előállitás szünetel; az uj törvény erre nézve olykép intézkedik, hogy mindama tárgyak, melyek kiállittatnak, ugy tekintessenek, mintha azok a kiállitás tartama alatt Franciaországban előállittattak volna. — Ezen rendelkezés egyuttal a rajzokra és mintákra is alkalmazást nyer, feltéve, hogy azok az 1868. évi törvény értelmében szabályszerüen letétettek. Ugyanezen törvény végre kimondja, hogy a kiállitott tárgyak tényleg nem, hanem csakis jelképileg foglalhatók le. Sopron, 1900. évi február havában. A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

— **Hirdetmény.** Kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur f. évi február hó 21-én 638/IX. szám alatt kelt leirata alapján, figyelmeztetjük, hogy dr. Oláh Gyula, a m. kir. vasuti és hajós tiszti tanfolyam tanára „Az ember és az egészség", cim alatt az emberi test szervezetét és az egészségtan szabályait ismertető munkát irt, mely a segélynyujtás módjaira is kiterjeszkedik. E munka, mely az Athenaeum r. t. kiadásában jelent meg és melynek bolti ára egyenkint véve 7 korona, nagyobb együttes megrendeléseknél 5 korona, a feldolgozott anyagot kimeritően és könnyen érthetően tárgyalván, alkalmas arra, miszerint az, az egészségtan ismeretének a munkásvédelem érdekei szempontjából felette kivánatos terjesztése és népszerüsitése tekintetében hasznosan működjék közre. Ennél fogva ajánljuk azt az érdekelt körök figyelmébe. Megrendelések közvetenül a szerzőhöz (Budapest, IX. Soroksári ut 106. szám I. emelet 5. szám) intézendők, mig a megrendelt és átvett példányok ára a kiadó céghez (Athenaeum r. t. Budapest) utólag küldendő be. Sopron, 1900. évi március hó 6-án. A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

HIREK.

— **Március 15.** A süvöltő, hideg szél haragosan csapkodta a háromszinü lobogókat rudjaik körül, öblösre fujta a vásznat, azután az ellenkező oldalról ragadva meg köröskörül tekergette velük a himbáló rudat. Az emberek összehuzódva jártak az utcán, s csak az ég mosolygott le tisztán derülten a nagy nap emlékére. Ezt a szent emléket, mint minden esztendőben, ugy ez idén is az ifjuság ülte meg városunkban a legnagyobb kegyelettel, s a felnőttek közül csupán az „Irod. és Müv. Kör" nem feledkezett meg arról, hogy ünnepje van ma a magyarnak. A főgimnázium ifjusága $^1/_2$11-kor tartotta meg emlékünnepélyét előkelő és nagyszámu közönség jelenlétében. A műsor a nagy nap legelső hősének Petőfi Sándornak költészetét és hányatott életét tüntette fel igen ügyes összeállitásban, a mennyiben Ecetes József 8. o. tanuló magyarázó beszédét kisérték a költő nevezetesebb verseinek elszavalásai s az alsó s felső osztályok változatos előadásában. A szavalatok közül kiváltak: Süle Antal 6. o. t. (A jó öreg korcsmáros), Reinits László I. o. t. (Anyám tyukja), Gärtner Antal 7. o. t. (Szüleim halálára), Német György 7. o. t. (Talpra magyar) és Vajda Béla 8. o. t. (Egy gondolat bánt engemet) szavalatai, melyet a közönség rokonszenvesen megtapsolt. Nagy tetszésben részesült a „Csatadal" is, melyet az ifjusági énekkar adott elő a zenekar kiséretével. A szép ünnepélyt dr. Pachinger Alajos igazgató beszéde zárta be, melyben lelkes szavakkal adózott Kossuth Lajos emlékezetének.

A **felső kereskedelmi iskola** ifjusága is nagy kegyelettel ünnepelte meg a magyar gondolatvilág uj időszámitását, március 15-ikét. Az intézet nagyterme nemzeti diszben pompázott. Nagyszámu közönség volt jelen. A vendégek közt ott láttuk **Vécsey** Zsigmond polgármestert és **Nagy** Dezső tanácsost. Domány tanár megnyitó beszéde után **Almási** Ignác, a felső osztály tanulója, méltatta a nap jelentőségét. **Weiller** Vilmos tanuló felolvasást tartott a Nemzeti dal és a Marseillaise-ről. A szavalatok és énekszámok mind sikerültek.

Az **Irodalmi** és **Művészeti Kör** délután 4 órakor ünnepelte meg a magyar szabadság születésnapját. Dr. **Neumann** Ede főrabbi tartott nagyszabásu ünnepi beszédet, melyet zajosan megtapsoltak. Ihászi Horváth István nagy lendülettel szavalta a „Talpra magyar"-t, a dalárda pedig gyönyörüen énekelte a hazafias dalokat.

A nagykanizsai Első Magyar Asztaltársaság ünnepén **Tuboly** Viktor szavalta el költeményét: Március 15-ikét. A szavalat zajos hatást keltett a szép számban összegyült közönségben. Az összegyült vendégek fellelkesedve a gyujtó szózaton, karban ismételték:

S e tűz világánál
Borulunk mi térdre
S felemelt karokkal
Esküszünk az égre:

Hogy hivek maradunk
Örökre e naphoz!
Rendületlen hivek
A „Talpra magyar"-hoz.

A hangulat a városban általában emelkedett és lelkes volt és Nagy-Kanizsa város közönsége az idén is megmutatta, hogy megtudja becsülni a márciusi napok dicső hagyatékát.

— **A király köszönete a F. M. K. E.-nek.** A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület megküldte a királynak az egyesület 1890—1899. évi működéséről szóló évi jelentéseit. A király most a miniszterelnökség utján köszönetét fejezte ki az Egyesületnek.

— **Az Irod. és Müv. Kör.** F. hó 11-én tartotta a kör második felolvasását. Örvendetes jelenség, hogy a közönség mindinkább megkedveli az efféle felolvasásokat. Ez alkalommal telt házról tehetünk emlitést, mely körülmény csak buzditásul fog szolgálni tehetséges műkedvelőinknek arra, hogy művészi tudásukat az Irodalmi és Művészeti Kör javára forditsák. A műsor első száma **Tartini** ördögszonátája volt, **Hoffrichter** Emma kisasszony adta elő hegedün ezt a nehéz darabot dr. **Perényi** József zongorakisérete mellett. A szonáta ördögi trilláit és dupla fogásait Hoffrichter Emma kisasszony eleganciával győzte le. A themát pedig és annak gyönyörü cantilenáját sok érzelemmel és kifogástalan tisztasággal játszotta. Dr. **Cirbusz** Géza tanár a Dunántul földrajzi keletkezéséről tartott szabad előadást. Analogiákkal magyarázta meg a Dunántul keletkezését horpadások és beomlások utján. Végül következtetéseket vont le a földrajzi alakulásról, mely befolyásolja a nép jellemét. Kiemelte a Dunántul népének higgadságát, művészies formák iránti érzékét és türelmét. Hogy egy tudományos előadást türelemmel képes végighallgatni, ez bizonyitja leginkább a kanizsai közönség higgadságát is. **Weiser** Klára kisasszony az ő kedves, keresetlen modorával elszavalta Rákócynét Aranytól és szavalatával nagy hatást ért el. Végül Hoffrichter Emma kisasszony játszotta el Sarasate Faust átiratát és ebben a darabban tündököltette bevégzett technikáját, mely dr. Perényi diszkrét és simulékony zongorakisérete mellett kitünően érvényesült.

— **Az Országos Eötvös-Bizottság** köztudomás szerint a tavasszal közrebocsátja b. Eötvös József összes munkáinak végleges, teljes kiadását. Mint általánosan tudva van a nagybecsü kiadás (20 kötet; 400 iv; 40 frt) tiszta jövedelme b. Eötvös Loránd ajándékából a Tanitók Házának fenntartására fordittatik, melyben — Budapesten és Kolozsvártt — szegénysorsu tanitók és tanárok fiai nyernek főiskolai tanulmányaik alatt részben ingyenes ellátást. A bizottság széleskörü munkálkodása élén Széll Kálmán miniszterelnök, gróf Károlyi Tibor, a főrendiház elnöke, Wlassics Gyula, Jókai Mór, Beöthy Zsolt stb. állanak — s a kulturális és jótékony cél egyesülése már eddig is igen szépszámu előfizetőt szereztek. Az előfizetők névsorában vidékünkből és megyénkből eddig a következő neveket találni: Győrffy János ügyvéd, Nagy-Kanizsa, Nagy Margit oki. polg. isk. tan.-nő, Keszthely, Sauermann Mihály polg. isk. tanár, Nagy-Kanizsa, Waligurszky Antal polg. isk. tanár, Nagy-Kanizsa, állami polg. fiuiskola, Alsó-Lendva, állami reáliskola, Sümeg, Társaskör, Zala-Egerszeg.

— **Meghivas közgyülésre.** A nagykanizsai kerületi betegsegélyző pénztár IV. évi rendes közgyülését 1900. évi március hó 18-án, vasárnap délután 2 órakor, határozatképtelenség esetén március hó 25-én ugyancsak délután 2 órakor a nagykanizsai városház nagytermében tartja meg. A közgyülés tárgyai: 1. Az igazgatóság jelentése 1899. évről. 2. Mult évi közgyülés jegyzőkönyvének felolvasása. 3. Zárszámadások, pénztári kimutatások előterjesztése. 4. Felügyelőbizottság jelentése. 5. 3 rendes és 2 pótigazgatósági tagnak az alkalmazottak részéről és a felügyelő-bizottság, valamint a választott biróság megválasztása. 6. Egyéb inditványok. Esetleges inditványok csak ugy tárgyalhatók, ha a közgyülést megelőzőleg 3 nappal irásban benyujtatnak. A mérleg a következő: Összes bevétel 1899-ben 17320.90. Összes kiadás 1899-ben 14278.92. Vagyonmérleg 1899. december 31-én 7978 frt 24 kr. 1899. évben gyógykezeltetett 1735 egyén 2180 esetben. A tagok száma 1899. december 31-én 2645.

— **Bábaképző tanfolyamok.** A hivatalos lap jelenti, hogy a belügyminiszter dr. Tauffer Vilmos egyetemi tanárt a bábaképzés fejlesztése céljából az ország különböző helyein fölállitandó tanfolyamok szervezésének és előkészitésének munkálataival bizta meg s őt kormánybiztosi hatáskörrel ruházta föl. Tauffer tanár e napokban itt járt Kanizsán is. Talán meg lehetne győzni a kormánybiztos urat, hogy nálunk van még segitni való és hogy a város különösen alkalmas az ilyen tanfolyam felállitására, melyet nagyon szépen lehetne bölcsődével összekapcsolni.

— **A budapesti munkaközvetitő intézet** VIII. ker. József körut 36. szám alatt március hó 15-én kezdte meg működését. Az intézet célja a székesfőváros területén és vidékén az ipar- és kereskedelem terén nyilvánuló munkás- és tanoncszükséglet körüli keresletet és kinálatot a kor, nem és foglalkozási ágra való tekintet nélkül teljesen dijtalanul és részrehajlás nélkül lehetőleg kielégiteni. Hivatalos órákat az intézet hétköznapokon délelőtt 8—1-ig, délután 5—7-ig, vasár- és ünnepnapokon pedig 9—12-ig tart, mely időben a munkaadók a munkásszükségletet szóval, irásban, vagy telefon (52—77. sz) utján jelenthetik be, esetleg erre a célra a rendelkezésre álló bejelentési lapokat használhatják és posta utján közölhetik az intézettel. Az alkalmazást kereső férfi- és női munkások, valamint a tanoncok, a jelzett hivatalos órák alatt, legcélszerübben személyesen jelentkeznek. Bejelentési ürlapokat az intézet bárkinek ingyen bocsát rendelkezésre, illetve felhivásra, posta utján, portomentesen küld. Az intézet sikeres működése annak általános igénybevételétől függ; mert csak akkor fog feladatának teljesen megfelelhetni, ha valamennyi munkaadó igényét és minden munkás, vagy a kereskedelem terén működő egyén kivánságát néla bejelenti: miért is az intézet igénybevételét a n. érdemü közönségnek saját érdekében a legmelegebben ajánljuk.

— **A kincsásó.** **Oláh** Bari, kiskanizsai cigányasszony beállitott egy jobb módu telkes gazdasszonyhoz és nagy titokban megsugta ennek, hogy a szőlőjében óriási kincs van elrejtve, melyet ő ilyen meg olyan szent imákkal mindig feljebb és feljebb imádkoz, mig végre az látható és megkaparintható lesz. E

Selyem-Blousok 2 frt 40 krtól feljebb! — 4 méter — póstabér és vámmentesen szállitva! Minták kiválasztására, nemkülönben fekete, fehér és szines Henneberg-selyem blousok és ruhákra alkalmas, 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint.
Csak akkor valódi, ha közvetlen tőlem rendelik! HENNEBERG G., selyemgyáros, ZÜRICHBEN.
(Cs. és kir. udvari-szállitó.)

célra csupán 20 krt kért, később már 1 frt 20 krt, néhány nap mulva 10 frtot, később ismét 15 frtot és mindezt meg is kapta. Utóbb aztán egyes értékesebb fehérnemű és ruhadarabokkal is megelégedett. Jó ideig fejte igy az alkalmas mediumot; mig a medium végre rájött, hogy ez mind csak humbug, mert hát kincs nincs! Mikor aztán lehollott a hályog a szeméről, jelentést tett a rendőrségnél. Igy a kincs történetének folytatása következik a büntető biróságnál.

— **Furcsa barátság.** Mult vasárnap délután Simon János homokkomáromi erdőőr mulatott a Király-utca végén levő Bárány korcsmában. Mulatozás közben megismerkedett Balog (mica) József kiskanizsai napszámossal, ennek örömére még zajosabban mulatott, muzsikáltatta magát, uj barátjának bort fizetett és e közben alaposan berugott. Egy izben kiment az udvarra, barátja kisérte, hogy valami baja ne essék, nem is esett egyéb baja, miuthogy az uj barát hő szeretettel ölelte őt magához, miközben Simon zsebéből kiillant a pénztárca, melyben már akkor csak 10 frt volt. Evvel a jóbarát kereket oldott, Simon pedig mikor mámorából felocsudott, jelentést tett a rendőrségnél, ez fel is kereste Balogot, de reggelre ez is elmulatta a lopott pénzt s már csak az üres bugyelláris volt nála található.

— **Szobatűz a városházán.** Ma reggel négy óra tájban az árvaszéki hivatal helyiségében, mely a városháza 2-ik emeletén van elhelyezve, tüz támadt. A tüz által okozott füst a kupola óráján tódult ki. Egy munkás vette észre a veszélyt és azonnal értesitette a rendőrséget. Az árvaszék, valamint Nagy Dezső tanácsos szobájában elégtek lényegtelen nyomtatványok, butordarabok és az ajtófélfák. A fontosabb aktákat a kivonult tüzoltóság mind megmentette. Nagyobb kár nem esett.

— **Tüz.** Vasárnapra virradóra nagy tüzilárma zavarta föl, a zala-szent-mihályi békésen nyugvó polgárokat. Kovács Vendel földmives háza 2 óra körül kigyult s le is égett.

— **A temesvári könyvnyomdászat és hirlapirodalom.** Temesvár városa kiadásában érdekes könyv jelent meg, „A temesvári könyvnyomdászat és hirlapirodalom" cimmel. A kötet irója, dr. Berkeszi István tanár, részletesen foglalkozik a tárgygyal és hü képét adja a hirlapirodalom fejlődésének. Temesvárott az első német lap 1771-ben, az első magyar ujság pedig 1858-ban jelent meg. Az első magyar ujság a „Delejtű" cimű hetilap volt, s ezt Pesty Frigyes inditotta meg. Az absolutizmus idejében, 1860-ban igen rosszra fordult a „Delejtű" sorsa, miután már többször megintette a cenzura. A helyi hirek között ugyanis ezt a pár sort közölte a lap: „Sokan vagyunk Temesvárott, a kik bugyogós nadrágjukat a szabóhoz küldték, hogy szük magyarnadrágot készitsen belőle. Megforditva ez nehezen járna. Ebből is kitetszik, hogy németből válhatik magyar, de megforditva soha." Ez a kis megjegyzés, mely szenzációt keltett akkor, ékteleu dühbe hozta Saint-Quentin gróf kormányzót. A szerkesztőt s a nyomdászt a munkatársakkal együtt elfogatta és Josephstadt-ba küldte, s e miatt a „Delejtű" nem jelenhetett meg. Csak a következő évben kezdhette meg ujból pályafutását, de a szerkesztés ezentul oly higgadt szellemben folyt, hogy a lap iránt minden érdeklődés megszünt és a „Delejtű" rövidesen véget is ért. A második magyar lap 8 évvel később jelent meg, egyházi közlöny volt és Csiky Gergely a hires drámairó szerkesztette.

---

* **Gazdáink figyelmébe.** A Boni-féle kéttengelyű eketaligák gyártási jogát, mint értesülünk, a szab. osztr. magy. államvasuttársaság, magyar bányái, hutái és uradalmainak vezérigazgatósága megszerezte a feltalálóktól, Mandel Eduárd és Társai nyirbátori gyárosoktól. Szakértők és gazdák ezen eketaligát kitünő tulajdonságainál fogva az eddigi külföldről importált gyenge alkotásu taligák fölé helyezik és igy e magyar találmány hivatva lesz nemcsak e cikk behozatalát ezután meggátolni, de tekintettel az osztr. magy. államvasut társaság nagy kiterjedésü üzletkörére, hihetőleg sikerülni fog e cikkben megfelelő kivitelt is létesiteni s evvel a nemzeti vagyont gyarapitani. A m. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynökségénél (Budapest, Váci-körut 32. sz.) mindenkor kaphatók.

* **Orvosi szaktekintélyek** véleménye szerint a Keleti J. budapesti elsőrangu cég által gyártott és feltalált cs. és kir. szab. pneumatikus sérvkötők, orthopaediai járó és nyujtó gépek, műlábak, műkezek, egyenestartók (ferdenövésüeknek.) haskötők, a legjobbak és legmegbizhatóbbak. Keleti már évek óta azon fáradozik, hogy ezen a téren a legkiválóbbat és legtökéletesebbet nyujtsa, a külföldet és a legelső klinikákat tanulmányozta, miért is a legmelegebben ajánlhatjuk e kitünő specialistát az érdeklődőknek.

TORVENYSZEK.

§ **Orgazda.** Krass Péternek kis üzlete volt Kassán s ha szerényen is, de legalább tisztességesen megélhetett belőle. Azonban magasabb vágyai támadván, fivérének: a steierországi Kalsdorfban levő Fintze Jakab és társa csavargyárban raktárosként alkalmazott Krass Antalnak rábeszélésére elhagyta Kassát s a becsület utját s Szombathelyen raktár-helyiséget bérelve magának, Schomberg Jakab álnév alatt néhány kisebb megrendelést tett a Fintze Jakab és társa cégnél. Ezen 25—30 forintos megrendeléseket azután a gyárban teljes bizalmat élvező Krass Antal arra használta fel, hogy fivérének sokkal nagyobb mennyiségü árut küldjön Szombathelyre, majd pedig, a mint fivére lakóhelyéül városunkat választotta ki, Krausz Péter álnév alatt Nagy-Kanizsára. A mint már 12517 korona értékü csavarokat és szegeket összegyüjtöttek, Krass Péter hozzá látott azoknak elárusitásához. Lembergbe, Bródba, Boszniába, Ausztriába, Pécsre s még különböző helyekre küldte szét az árukat, melyeket olcsóbban számitva, mint a gyáros, könnyü szerrel értékesiteni tudott. A többi között Bécsbe is küldött ajánlatot. Ez okozta azután vesztét. A bécsi kereskedőnek ugyanis gyanus levén az ajánlat olcsósága, mintákat kért Krass Pétertől s mikor a mintákban, ugy magán az árun, mint annak csomagolásán s papirosán a Fintze cég áruit vélte felismerni, a mintákat Kalsdorfba küldte s a gyárossal felfedezését közölte. A tettes kikutatása ezután már könnyen ment s mig Krass Antalt Grácban tartóztatták le, Krass Pétert a mi rendőrségünk fogta el. Krass Antal Grácban fog tettéért felelni, Krass Péter ellenben a nagykanizsai kir. tvszék elé került. Az ügyében e hó 14-én megtartott főtárgyaláson is beismerte s őszintén megvallotta Krass Péter a fent ismertetett tényállást; ezért orgazdaság büntettében mondatott ki bünösnek s két évi börtönre s 3 évi mellékbüntetésre itéltetett. Ezen itélet ellen a felek mindnyájan felebbeztek. Megjegyezzük, hogy a gyáros körülbelül 650 forintnyi kárt szenvedett csak, mert az áruk legnagyobb része megkerült.

§ **Részeg falu.** A zalavári korcsmáros mondotta e hó 14-én a kir. törvényszéken tartott főtárgyaláson, hogy 1899. évi julius hó 26. napján egész Zalavár részeg volt. Lehet, hogy nem is tulzott e mondásával az a korcsmáros, mert verekedés annyi volt azon napon Zalaváron, hogy csakugyan részegnek kellett lenni akkor az egész férfi népnek. Két ilyen verekedéssel foglalkozott e hó 14-én a kir. tvszék büntető tanácsa, Tóth László kir. tvszéki elnök elnöklete mellett. Az egyik verekedés Luc Józsefnek bal, a másik pedig Cser Józsefnek jobb szemébe került. Luc József zalavári lakósnak balszemét Tóth Sándor 21 éves suhanc ütötte ki, a miért ez az enyhitő körülmények figyelembe vétele mellett 7 hónapi börtönre és 200 korona kártéritési összeg megfizetésére itéltetett. Vörös János ellenben, ki a Cser József szemének kiütése miatt állott birái előtt, felmentetett, mert vele szemben önvédelem esetének fennforgását látta a biróság beigazolva. Dr. Kendi alügyész az itélet ellen felebbezett.

Főtárgyalások és itélethirdetések.

1900. évi március hó 19-én (hétfő).

Sulyos testi sértés büntette stb. miatt vádolt Wenczel György és társai elleni bünügyben főtárgyalás.

Közokirat hamisitás vétségével eszmei halmazatban álló családi állás elleni büntettel vádolt Bóli Péter elleni bünügyben főtárgyalás.

Lopás büntette miatt vádolt Németh Vilma és társai elleni bünügyben itélethirdetés.

Zsarolás büntettével vádolt Nagy István elleni bünügyben itélethirdetés.

1900. évi március hó 21-én (szerda).

Erőszakos nemi közösülés büntette, illetőleg vétségének kisérlete miatt vádolt Zob György elleni bünügyben főtárgyalás.

Sulyos testi sértés büntette miatt vádolt Fouyadt Károly elleni bünügyben főtárgyalás.

Sulyos testi sértés büntette miatt vádolt Szi Lukács Andor József elleni bünügyben itélethirdetés.

Gondatlanságból okozott sulyos testi sértés vétsége miatt vádolt Dervalics László elleni bünügyben itélethirdetés.

Lopás büntette és vétsége miatt vádolt Kis Ferenc és társai elleni bünügyben itélethirdetés.

1900. március hó 23-án (péntek).

Zsarolás büntette és könnyü testi sértés vétsége miatt vádolt Varga Imre és társai elleni bünügyben főtárgyalás.

Orgazdaság büntettével vádolt Wellák Vendel és neje elleni bünügyben főtárgyalás.

Lopás és orgazdaság büntette miatt vádolt Pintér Rácz György és társa elleni bünügyben itélethirdetés.

1900. március hó 24-én (szombat).

Sikkasztásnak tekintendő vétség miatt vádolt Horváth Ferenc és neje elleni bünügyben főtárgyalás.

Közcsend elleni kihágás miatt vádolt Szalai Iván elleni bünügyben főtárgyalás.

Lopás vétségével vádolt Klinger András elleni bünügyben főtárgyalás.

Szóbeli tárgyalások.

1900. március hó 17-én.

Polgár Antalné felperesnek, — Velec János alperes elleni 360 korona tőke s jár. iránti felebbezett sommás pere.

Ifj. Tóth Péter és társa felpereseknek, — Pola község képviseletében Francsics István községi biró alperes elleni ingatlan birtoka s jár. iránti felebbezett sommás pere.

A polgári felebbezési tanács tárgyalásai.

1900. évi március hó 21-én.

Balog Károlyné felperesnek — Lázár Gergely János alperes elleni ingatlanba való visszahelyezés iránti felebbezett sommás pere.

Kercsmár Menyhért felperesnek — Kercsmár Katalin alperes elleni sommás visszahelyezés iránti felebbezett sommás pere.

1900. március hó 24-én.

Novák István mint k.-koru Novák Katalin törv. képviselője felperesnek — Purics Bálint alperes elleni gyermektartás és jár. iránti felebbezett sommás pere.

Kovács Boldizsár felperesnek — Mura-Király község képviseletében Matjasecz Jakab községi biró alperes elleni 400 frt tőke és jár. iránti felebbezett sommás pere.

Elitélve és megmentve.

Ha elvonulnak szemünk előtt azok a betegségek, melyek a fiatal leányt fejlődése korszakában üldözik, valóban elcsodálkozhatunk. Vérszegénység, sárgaság, rossz arcszin, általános gyengeség, idegesség stb., ezek az ellenségek zavarják a fiatal leány életét s fájdalom, gyakran halált is okoznak. Gyakran megtörténik, hogy a gyermek egy bizonyos ideig jól van, egészséges, jókedvü s egyszerre csak betegeskedni kezd. Gyöngül, sápadt lesz, elveszti étvágyát, jó álmát, szomoru s mogorva lesz, sőt gyakran ok nélkül sirva fakad. Ha nem látunk hozzá, hogy a bajnak mielőbb elejét vegyük, könnyen komplikáció állhat be. Láz fogja el a fiatal elgyengült testet, a heves főfájás, szivdobogás, oldalszurás, csipőfájdalom egy nyugodt percet sem hagy és e gyengeségi állapotnak, fájdalom, tüdőbaj szokott az eredménye lenni. Pitot Justice kisasszony Chassagneből (Cantal), ki ma a Poste Hotel szolgálatában van, majdnem áldozata lett ezen veszedelmes időszaknak.

— Több mint egy évig — irja — nagyon sápkoros voltam és vérszegény e betegségek minden következményét átszenvedtem. Folytonosan és egész testemben szenvedtem. Én, a kit eddig mindig csak mosolylyal ajkamon lehetett látni, most szomoru gondolatokkal foglalkoztam és reggeltől estig sirtam. Szegény anyám már elveszettnek hitt s kétségbe volt esve: a sir szélén álltam. Az orvosok tüdőbajosnak mondták s mással mint tejjel nem tudtam táplálkozni. Ekkor történt, hogy a Pink-pilulák használatára utasitottak, a mely a vérnek hatalmas helyreállitója. Ennek használata óta nagy megkönnyebbülést éreztem és miután egy dobozzal elhasználtam, egészségesnek éreztem magam. Tis hónap óta egészséges vagyok és jóllehet szolgálatom fáradságos, kitünően érzem magam, arcom üde, ajkam piros és oly vig vagyok, mint annak előtte.

Melyik fiatal, vérszegény, sápkóros leány fogja a Pink-pilulák használatát elmulasztani? Melyik anya, ha gyermekét elgyengülve, sápadtan, szenvedően látja, nem fogja a Pink-pilulákat használni? Magyarországon a legtöbb gyógyszertárban ára 03 kor. 50 fill. és hat doboz 18 kor. Magyarországi főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszertárában, Budapest, Király-utca 12.

A magyar kir. anyakönyvi hivatal.

Születések:

— Március 9 -16-ig. —

Jankovics Ferenc földmives, Rozália. Perán Elek szabó, József. Jámbor József munkás, Sándor. Mátés József, napszámos, József. Farkas László földmives, László. Véber János földmives, György. Csuhárdi Móric napszámos, Margit. Szokol Ferenc napszámos, Katalin. Szalai Sándor postaszolga, Anna. Bolff László földmives, Ferenc. Varga József földmives, Erzsébet. Poleh József posta- és távirda altiszt, Ferenc. Fleischacker József borbély, Erzsébet.

Halálozások:

— Március 9—16-ig. —

Hütter Terka ág. ev. 5 éves, agybártyalob. Weisz Dávid László izr. 82 éves, végkimerülés. Pető Éva rk. gazdaasszony, 33 éves, méhlob. Csordás Andor rk. magánzó, 65 éves, tüdőhurut. Szabadi György rk. koldus, 72 éves, tüdőlob. Kantó József rk. földmives, 59 éves, tüdőhurut. Zsiga Ilona rk. 28 éves, tüdőgümőkór. Czimmermann Anna Benkő Györgyné, rk. 30 éves, gyermekágyi láz. Horváth Ferenc rk. napszámos, tüdőgümőkór. Tóth László rk. 2 éves, tüdőlob. Németh János rk. ny. hivatalszolga, 84 éves, végkimerülés.

IRODALOM

— **Pillangó.** Ez a lap, a mely magas szinvonalon álló tartalmával, gyönyörü képeivel oly hamar kivivta a közönség elismerését, immár a harmadik évfolyamába lépett. Az uj esztendővel is — annak igérkezik, ami eddig volt: ostorozója a társadalom félszegségeinek, de e téren is kirekesztve mindazt, a mi a jó izlést sérthetné. Ez évben még jobb és szebb lesz; mint a mult században. Több uj rovata támadt, köztük a szinház, mely tele van kellemes aprósággal, az aktuális heti vers stb. Képei magas művészi fokon állanak és szövege a legjobb magyar humoristák tollából kerül ki. — És e gyönyörü lapnak bámulatosan olcsó ára van: egész évre nyolc korona, negyedévre két korona. A Pillangó, melynek kiadóhivatala ingyen küld mutatványszámokat azoknak, akik megakarják rendelni, Budapesten, VI., Hajós-u. 23. szám alatt van.

— A **„Magyar Könyvtár“** most küldi szét márciusi füzeteit, melyek ismét hat értékes számmal gyarapitják e nagybecsü vállalatot. Mindenekelőtt folytatódik Petőfi költeményeinek illusztrált kiadása; ezuttal A helység kalapácsa és János vitéz van egy vaskos füzetbe foglalva, melyet Telegdy László rajzai, egy igen szép Petőfi-arckép, továbbá Bánóci Józsefnek magvas bevezetése és jegyzetei teszenek érdekessé. Egy másik füzet Jókai néhány novelláját tartalmazza; a „Ne nyulj hozzám" c. hosszabb elbeszélés, mely a füzetet megnyitja, valamint a többiek is, eddigelé nem jelentek meg. — A külföldi klasszikusok közül most Aischylost adja a „M. K.", még pedig az Oresteia-trilogia legszebb részét, az „Agamemnon"-t, Váradi Antal poétikus forditásában; a szükséges magyarázatokkal és jegyzetekkel. A legujabb elbeszélő irodalom is képviselve van az uj sorozatban: a külföldi két, a magyar egy füzettel. Ouidától, a népszerü angol regényirónőtől, a ki oly mesterien tudja rajzolni az olasz népéletet, a „Tonia" cimü olasz tárgyu elbeszélést forditotta le T. Fenyvessy Szeréna asszony, mig a Francia Elbeszélők Tárának III. sorozataképen Ambrus Zoltán és Hevesi Sándor Edmond About, Catulle Mendés, Villiers-de L'Isle-Adam és Maxime Paz egy-egy munkáját tolmácsolják. Végre a mai magyar elbeszélők közül Tábori Róbert jelenik meg egy füzetnyi „Különös Történetek"-kel, a hol csupa fantasztikus, érdekesnél-érdekesebb meséjü históriát mesél el rendkivül elevenen és ötletesen. A „M. K." egy-egy száma 30 fill. Az eddig megjelent füzetek jegyzékét ingyen küldi meg a kiadóhivatal: Wodianer F. és Fiai (Andrássy-ut 21.)

— **A fővárosi 1848—49-i és Kossuth muzeumról.** A fővárosi 1848—49-i muzeumunk megalapitása óta a legbecsesebb és legérdekesebb kiadmánya e muzeumnak most jelenik meg. Az emberiség diszének, a magyar nemzet megváltójának, ami dicső Kossuth Atyánknak 1848—49-i arcképét adja ki a fővárosi 1848—49-i muzeum, hazánk jobbjainak ajánlván ezt a remek fénykép ut. leghivebb életnagy arcképet. Barabás, Marasztoni és több jeles művészrajzolók litografálták 1849-ben Kossuthnak életnagy képét, azonban ezek, a ma már csak ritkán látható képek nem élethüek. E képekből még halvány fogalmat sem nyerhetünk arról, hogy minő nagyszerü, felséges és rokonszenves arca volt Kossuthnak. A mi most kiadott képünk Kossuthnak számos egykoru Daguerrotypjei és fényképei nyomán készült, nagy asszonyunk Kossuth nővérének utmutatása és Kossuth Ferencnek, valamint több jeles festőművészeinknek közreműködése mellett. Több évi utánjárás és sok áldozatok árán most kiadott képünk Kossuthnak egyetlen legtökéletesebb életnagy képe. E remek és nagybecsü képnek muzeumunk érdekében való megvételét melegen ajánljuk hazafiság tekintetében legjobb községeink, kaszinóink, olvasókőreink, egyleteink és minden jó magyarnak pártfogásába, 3 frt 40 kr. csekély árért E képnek bolti ára 5 frt és 50 kr., vagyis 11 korona lesz. Gróf Kreith Béla, az 1848—49-i Kossuth muzeum alapitója. Krivácsy József, 1848—49-i honvéd tüzérezredes, Komárom várának v. tüzérparancsnoka.

Az e rovatban megemlitett művek megrendelhetők és kaphatók **IFJ. WAJDITS JÓZSEF** könyvkereskedésében, Nagy-Kanizsán.

Szerkesztőség:

Dr. Villányi Henrik, felelős szerkesztő.
Kiadó: *Ifj. Wajdits József.*

VEGYES.

— **Sok évi megfigyelés.** Emésztésgyengeségeknél és étvágyhiánynál általában minden gyomorbajnál a valódi „Moll-féle seidlitz porok" bizonyultak a legsikerebbeknek a többi szerek fölött, mint gyomor erősitők és vértisztitók. Egy doboz ára 2 kor. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész cs. és kir. udv. szállitó által, Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszertárakban határozottan Moll A. készitménye kérendő az ő gyári jelvényével és aláirásával.

Nyilttér.*)

Vese, hugyhólyag, hugydara és a köszvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztőszervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a
Lithion-forrás
SALVATOR
sikerrel rendelve lesz.
Hugyhajtó hatásu!
Kellemes izü ! Könnyen emészthető
Kapható ásványvizkereskedésekben és gyógyszertárakban
A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen

---

*) Az e rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

HIRDETÉSEK:

Richter-féle
Horgony-Pain Expeller
(Liniment. Capsici comp.)
Ezen hirneves háziszer ellenállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbizható, fájdalomcsillapitó bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csúznál, tagszaggatásnál és meghüléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerü háziszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszertárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékü utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony" védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasitsa vissza.
RICHTER F. AD. és társa, Rudolstadt
cs. és kir. udvari szállitók.

Jónak bizonyult gyógyeszközök a nyálkahártyák hurutai ellen, különösen a légző és emésztő szerveknél a

GLEICHENBERGI

Constantin-, Emma-, Klausen-források és Constantin-sósforrás

JOHANNISBRUNNEN

mint üditőital.

Palini szőlőtelepemről

riparia portalis és selectán nemesitett, gyökeres

SZŐLLŐVESSZŐKET

adok el.

A kétévesek ára	**200** kor.	ezrenként, csomagolással, a nagykanizsai állomáson.
Az egyévesek „	**160** „	
A sima vesszők ára	**14** „	

PICK VILMOS, SZOMBATHELY.

SZABADALMAZOTT DRÓTÜVEG

világos tetőzetnek, padlózatoknak, gyári ablakoknak, legjobb anyag különféle vastagságokban egész 1·75 négyz. méter terjedelemig.

Különös előnyei: lehető legnagyobb törési biztonság átütések és törések ellen, drótrács nem szükséges, tűzbiztos igen nagy fokig, esetleges repedésnél áthatlanok, miután a drótbetét az üveget szorosan tartja, nagyon áttetsző, előbb nem ismert fényhatás. Több állami és magán építkezésnél nagy mennyiségben a legjobb eredménynyel használtatott. Számtalan bizonyitvány, prospektus és minta szolgálatra.

Öntött üvegpadlózat lemezek járható tetőzetnek

földalatti utjárók és alagutak megvilágítására vasutaknál kiadott nagyságokban, sima, vagy különféleképp mintázott felületekkel, fehér, félfehér (ca. 80%-kal olcsóbb a közönséges nyers öntött üvegnél) és szines drótfonattal és anélkül.

Üveg tetőzsindely és üvegrovátkás téglák

a legkülönfélébb alakok és nagyságokban.

Aktien-Gesellschaft für Glasindustrie vorm. Friedr. Siemens.

Neusattl bei Elbogen (Böhmen).

További készitmények: mindennemű üvegek, üvegzárók, tábla üvegek belgiai és német mód szerint, üvegöntés és üvegdomboritás, (szab. domborüvegbetűk).

Előnyösen ismert, kitünő gyártmányu

STIRIAI LÓDENT,

divat kelméket; fekete és kék kelméket

tartós minőségben, férfi öltönyökre szállit

KASTNER ÉS ÖHLER *CÉG POSZTÓ OSZTÁLYA*

GRACZ.

Minták bérmentve. Magyar levelezés.

Neustein Fülöp cukrozott hashajtó labdacsai

(NEUSTEIN-féle ERZSÉBET LABDACSOK)

E pilulák hasonló készitményeknél minden tekintetben feljebb becsülendők; — mentek minden ártalmas anyagoktól, az altesti szerek bajainál legjobb eredménynyel használtatván, gyengéden hashajtók, vértisztitók; egy gyógyszer sem jobb, s mellette oly ártalmatlan, mint e pilulák a

székszorulás

a legtöbb betegségek forrása ellen. — Cukrozott külsejük végett még gyermekek is szivesen.

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 15, egy tekercs, mely 8 dobozt, tehát 120 pilulát tartalmazó, csak 1 frt o. é.

ÓVÁS! Utánzásoktól különösen óvakodjunk. Kérjünk határozottan Neustein Fülöp hashajtó labdacsait. Valódi csak, ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel pirosfekete nyomtatásban „Szent-Lipót" és „Neustein Fülöp gyógyszerész" aláírással van ellátva. A kereskedelmi törvényszékileg védett csomagjaink aláírásunkkal van ellátva.

NEUSTEIN FÜLÖP

„Szent-Lipóthoz" cimzett gyógyszertára

WIEN, I., Plankengasse 6.

Raktár Nagy-Kanizsán: BELUS LAJOS és REIK GYULA gyógyszerészeknél.

A m. kir. államvasutak gép-gyárának vezérügynöksége.

BUDAPEST, Váci-körut 32. szám.

Ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült

gőzcséplő készleteit „Millenium" legujabb szerkezetű: fűkaszáló-, marokrakó- és kévekötő aratógépeit, melyek főelőnyei: préselt acéllemez-állvány, tégelyacél-alkatrészek jó és könnyen hozzáférhető, elpusztithatlan szerkezet.

továbbá: a szab. osztrák-magyar államvasuttársaság resicai mezőgazdasági gépgyárában készült 3, 3½ és 4 lóerejü **gőzcséplő-készleteit.** Sack-rendszerü, acélöntésü ekefővel ellátott **ekéit, „Boni"-féle** kéttengelyü eketalyigáit, járgányos cséplő-készleteit, szecskavágóit és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

FIGYELMEZTETÉS! Ezennel közhírré teszszük, hogy az összes ügynökeinktől, legyenek azok akár helyi ügynökök, akár utazó ügynökök, az eddig birt meghatalmazásokat f. évi január hó 31-ével megvontuk és azokat ezennel hatálytalanoknak nyilvánitjuk. Nevünkben és megbizásunkból tehát csakis azok járhatnak el, a kik 1900. február hó 1-e után kelt s általunk aláirt megbizással birnak és csupán oly jogkörrel, a melyre ezen irásbeli megbizás kiterjed. Nehogy a közönség tévútra vezettessék és nehogy azokkal visszaélések történhessenek, felkérjük mindazokat, kik velünk üzleti összeköttetésbe lépni óhajtanak, hogy mindenkitől, a ki nevünkben eljár, irásbeli meghatalmazásának felmutatását kérjék s abba betekintést tenni sziveskedjenek.

A Magy. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége.

Csokoládé

SUCHARD

Mindenütt kapható

Cacao

Posztó széjjelküldés csak magánosoknak

Egy vég 3.10 m. hosszu, elegendő 1 férfi öltözetre csak

2 frt 80 krért
3 „ 10 „
4 „ 80 „
7 „ 50 „ finom,
8 „ 70 „ finom,
10 „ 60 „ igen f.,
12 „ 40 „ angol,
15 „ 75 „ [illegible]

valódi gyapjuszövetből

egyébe kerül.

Egy vég fekete szalonöltönyhöz 10 frt.

Felöltőszövetek, melerje 3 frt 75 krtól feljebb, loden [illegible] egy vég 6 frt, 1 vég 9 frt 95 kr. [illegible] és Doskin, állami, vasuti hivatalnoki ruhaposztók és birói talárposztók, [illegible] és ehviottok, valamint egyenruha posztók, [illegible] ára gyári árakon [illegible]

Kiesel Amhof, Brünn.

Minták ingyen és bérmentve. [illegible]

Figyelmeztetés! A t. közönség különösen figyelmeztetik, hogy a posztók ára, ha közvetlenül [illegible], sokkal olcsóbb, mintha azokat közvetitők utján vásárolják. A Kiesel Amhof brünni cég az összes szöveteket valóságban gyári áron küldi [illegible] nem a mit kerdá.

A véd- vigyázni

jegyre kéretik!

MÁRIA-CELLI GYOMOR-CSEPPEK

nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és népszer. — A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorbetegség, bűzös lehelet, felfujtság, savanyu felböfögés, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkakiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, szükülés. — Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a mennyiben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél ételekkel és italokkal, giliszták májbajok és bámorrhoidáknál.

Emlitett bajokonál a Máriacelli gyomorcseppek évek óta kitünőknek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyitvány tanusit. Egy kis üveg ára használati utasitással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr. —

Központi szétküldés Brady Károly által Bécs, gyógyszertár a „Magyar Király" hoz. I. Fleischmarkt 7.

Nagy-Kanizsán: Prager Béla és Belus Lajos gyógyszerészeknél. — Barcson: Kohut Sándor gyógyszerésznél. —

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhév, rögzött székrekedés, májbántalom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 kor.

Hamisitások törvényileg fenyittetnek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel „A. Moll" feliratu ónzárral van zárva. A Moll-féle franczia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapitó bedörzsölési szer köszvény, csuz és a meghülés egyéb következményeinél legismeretesebb népszer. — Egy ónozott eredeti üveg ára 1 kor. 80 fill.

MOLL Gyermek szappanja.

Legfinomabb, legujabb módszer szerint készitett gyermek és hölgy szappan a bőr okszerű ápolására gyermekek és felnőttek részére.

Ára darabonkint — 40 fill. Öt darab — 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek-szappan Moll A. védjegyével van ellátva.

Főszétküldés:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállitó által,

Bécs: Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesittetnek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláirásával és védjegyével ellátott készitményeket kérni.

Raktár: Nagy-Kanizsán **Rosenfeld Adolf és Fia.**

Szőllőmivelők és mezőgazdák számára!

A szőllőtelepek befecskendezéséhez,

valamint **a gyümölcsfákat károsító rovarok,**

továbbá a szegecs és tormáncs teljes kiirtására

Mayfarth Ph. és társa féle

szabadalmazott

ÖNMŰKÖDŐ

ugy hordozható, mint kocsira szerelt

„SYPHONIA"

fecskendői a legjobbaknak bizonyultak, a melyek szivattyuzás nélkül a folyadékot önműködőleg a növényekre permetezik. Ezen fecskendőknek már sok ezerre menő példánya van alkalmazásban és számos elismerő bizonyitvány igazolja ezeknek elvitázhatlan kiválóságát minden más rendszerrel szemben.

A legjobb vetőgépek,

Mayfarth Ph. és tsa legujabb szerkezetü

„AGRICOLA"

(tolóvetőkerék-rendszer) vetőgépei.

Mindennemü mag- és különböző magmennyiség számára, váltókerekek nélkül, dombon, avagy sikon, a legkönnyebb járás, legnagyobb tartósság és mind a mellett a legolcsóbb ár által tünnek ki.

A lehető legnagyobb munka-, idő- és pénzmegtakaritást teszik lehetővé.

Különlegességeket széna- és szalmaprések- kézi használatra, kukorica morzsolók, cséplögépek, járgányok, gabonarosták, trieurök, ekék, hengerek és boronákban a legujabb rendszer és elismert legjobb alkotás alkalmazása mellett gyártanak és szállitanak

MAYFARTH PH. és TSA

cs. és kir. kiz. szabadalmazott mezőgazdasági gépgyárak

BÉCS, II. Taborstrasse 71.,

több, mint 400 arany-, ezüst és broncéremmel kitüntetve.

— Kimeritő árjegyzékek és számos elismerő okiratok kivánatra ingyen küldetnek. — Képviselők és ismételadók alkalmaztatnak.

Nyomatott Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagy-Kanizsán.

NAGYKANIZSA, 1900. március hó 24-én. 12-ik szám. XXXIX. évfolyam.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 10 kor. — fill.
Fél évre . . . 5 kor. — fill.
Negyedévre . . 2 kor. 50 fill.
Egyes szám 20 fill.

HIRDETÉSEK
5 hasábos petitsorban 14, másodszor 12, s minden további sorért 10 fill.

NYILTTÉRBEN
petit soronként 20 fillérért vétetnek fel. Kincstári illeték minden egyes hirdetésért 60 fill. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a felelős szerkesztő nevére, az anyagi részt illető közlemények pedig a kiadó nevére cimzetten Nagy-Kanizsára bérmentve intézendők.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek.

A nagy-kanizsai „Ipar-Testület,“ „a nagy-kanizsai Takarékpénztár részvény-társaság,“ a „Kotori takarékpénztár részvény-társaság,“ „nagy-kanizsai és a galamboki önkéntes tüzoltó egylet,“ a „nagy-kanizsai kisdednevelő egyesület,“ a „nagy-kanizsai tanitói járáskör,“ a „nagy-kanizsai keresztény jótékony nőegylet,“ „n.-kanizsai izr. jótékony nőegylet,“ „szegények tápintézete,“ a „katonai hadastyán egylet,“ a „soproni kereskedelmi iparkamara,“ nagy-kanizsai külválasztmányának hivatalos lapja

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

Távbeszélés Budapesttel.

Nagy-Kanizsa, 1900. márc. 23-án.

A helybeli posta- és táviróhivatal jelenlegi főnökének működése alatt részesült Nagy-Kanizsa város abban az előnyben, hogy az állam helyi forgalmu telefonhálózatot létesitett. A távbeszélő előfizetőinek száma majdnem elérte a százat, össze vagyunk kapcsolva Palinnal, Nagy-Récsével és Csapival és egy jó ideig reménykedtünk, hogy a budapest—fiumei telefonvonalba Kanizsát is bekapcsolják és ezzel beléptünk volna az országos telefonforgalomba. Óhajaink azonban mindeddig nem teljesültek, holott sokkal csekélyebb jelentőségü városok a modern technika áldásában már is részesültek.

Nemrég történt, hogy a kereskedelemügyi miniszter Szolnok városának megengedte, hogy az országos telefonhálózatba bekapcsoltassék. Szolnok a Tisza mellett, annak már hajózható részén terülvén el és gócpontja lévén több jelentékeny vasuti vonalnak, mindenesetre a termény és különösen a fakereskedelem szempontjából fontos emporium, a hova messze környék kereskedelme gravitál. Vagy ha nem az, polgárai igyekeznek azzá tenni. Agitálnak, peticionálnak és tevékenységüket siker koronázza. Megértik a kor szavát és odatörekeznek az élet zajába, a forgalom szövevényei közé, oda, hol haladásukra, jólétük emelésére utakat és módokat találhatnak. Pedig Nagy-Kanizsáéhoz képest mégis azt állithatjuk, hogy kereskedelme fejletlen és nem is oly fontos vasuti gócpont, mint ez, forgalma korántsem oly élénk, mint Kanizsáé, hanem a polgárai bizony élénkebbek, mint mi vagyunk. Mert mi nem birtuk elérni azt sem, a mi az orrunk előtt fut el. Nem voltunk képesek arra, hogy a Budapest—Fiume közti telefonhuzal, mely itt a szomszéd *Gyékényesen* át halad el, összeköttessék városunkkal. Kereskedői testületünk érezte ugyan annak fontosságát, hogy Kanizsa ebbe az elsőrendü távbeszélő hálózatba bekapcsoltassék és a soproni kereskedelmi kamara utján peticiót is terjesztett fel annak idejében a kereskedelmi miniszterhez ez iránt, de az akció oly lanyha volt, hogy a kormányt nem birta rá venni a kérés teljesitésére, holott pedig azt nem kevésbbé nyomós érv támogathatta, mint a hivatkozás Nagy-Kanizsának, mint kereskedelmi empóriumnak nagy fontosságára. Nem lett volna szükség sok szóbeszédre és frázisra, a kormányt csak figyelmeztetni kellett volna, hogy itt a környék városai közül egy sincs, mely méltóbb volna arra, hogy az országos telefonhálózatnak egyik állomása legyen, mint Kanizsa, ez a jelentékeny kereskedő város. Erélyes és lankadatlan agitáció meghozta volna a gyümölcsét és már most talán bennt élnénk az ország lüktető kereskedelmi, forgalmi életében és az interurban távbeszélő, mint kicsiny mag, hatalmas élő organizmussá fejlődött volna. De tetszik tudni a sültgalamb nem repül. Érte kell nyulni annak, a ki élvezni akarja, esetleg le kell vágnia.

Ha tovább is hallgatunk és vétkes fatalizmussal megnyugszunk az egyszeri elutasitásban, letevén minden további igyekezetről, soha meg nem érjük, hogy Kanizsát itt a közeli mura-keresztúri részen a budapest—fiumei telefonhuzalba bekapcsolják. Majd akad valamely más város, mely jobban felfogja érdekeit, azok érvényesitésére nagyobb energiát fejt ki. Elkaparja előlünk azt, a mi most még a mienk lehetne. Ezért nekünk sietnünk kell. Minél tovább késünk, annál több nehézség, akadály torlódik elénk s annál nehezebb leszen a sikert kivivni. Különösen kereskedő köreinken áll mozogni e téren, az ő érdekük első sorban, hogy Kanizsa a közlekedés minél tökéletesebb eszközeivel láttassék el. Ha az első kisérlet nem sikerült, többször is próbálkozni kell. Végre is lehetetlen, hogy a kormány Kanizsa kereskedelmének meg ne hozná azt az áldozatot, hogy az országos távbeszélő hálózatba belevonja. Hiszen ma, mikor a társadalom és a politikai világ oly élénken tárgyalja a gazdasági kérdéseket és közel az idő, mikor a gazdasági jelszavak küzdenek majd a közélet terén, egyfelől a merkantilizmus, másfelől az agrarizmus — lehetetlen, hogy az intéző köröknek ne lenne érzéke oly fontos gazdasági szükséglet iránt, mint a milyen Kanizsán az országos távbeszélő bevezetése. Ezért lehet ma, több reményünk is, mint volt és ha energiánk is növekedik, majdnem bizonyos a vihar.

Söt menjünk tovább! feltéve, hogy az állam nem ad segitséget és a legerélyesebb akció sem birhatja rá, hogy Kanizsa kérését teljesitse — végre is nem lenne oktalanság a mi első sorban helyi érdekünkért a saját zsebeinkből hozni meg az áldozatot. Kereskedőink bizonyára tudják, hogy ha mi magunk mennénk el azért a telefonhuzalért, a saját költségünkön idehoznók, nem volna nagyobb az áldozat, mint az elérhető előny. Ha nem hozzák az ölünkbe, magunknak kell érte menni, mikor szükségünk van rá. *Gyékényes* csak egy ugrás tőlünk és ott fut Fiume felé a távbeszélő!

Akár ez utóbbi uton, akár az állami segély utján, de egyiken mindenesetre el kell indulni a mig nem késő. Halljuk, hogy juniusban elkészül az összeköttetés Siófokkal. Annál jobb; üssük a vasat, mig meleg. Soha sem bocsáthatná meg magának a város, ha elszalasztana birtokába venni egy oly eszközt, mely anyagi jólétének egy hatalmas emeltyüjét képezteti. Vegyék kézbe az ügyet a kereskedők és alkalmas időben, erélyes akcióval kivivják az érdemet, hogy Kanizsát belevonták az országos közlekedés nagy hálójába a telefon utján is.

Az uj ötkoronás ezüstérmek.

Sokfejü család a monarkiánkban jelenleg forgalomban lévő pénzjegyek és érmek atyafisága. Eddig csak 16-an voltak, e hó 15-én azonban megszaporodott a legujabb generáció első szülöttjével, az ötkoronással, (ezüstdarab). mely hivatva van kopott elődjeinek három pusztulófélben lévő vonalát pótolni.

Igenis, 16-an voltak, nem számitva a magyar és osztrák veretü érmek közti alaki különbséget, mert akkor 26-ot kellene mondani.

1. Az aranydarab (dukát), tekintetbe nem véve a forgalomban alig előforduló négyes-aranyat, mely leginkább csak disztárgynak használtatik; 2. a 20 frcsos = 8 frtos arany; 3. a 10 frcsos, = 4 frtos arany; azután a bankjegyek: 4. az 1000 frtos, 5. a 100 frtos; 6. a 10 frtos bankjegyek; továbbá az államjegyek: 7. az 50 frtos; 8. az 5 frtos államjegy; 9. az 1 frtos ezüstdarab; ezek tartoznak a régi gárdához. Az ujabb fajtájuak közül a 10-ik a 20 koronás aranydarab, 11. a 10 koronás arany; 12. a korona; 13. a 20 filléres; 14. a 10 filléres; 15. a 2 filléres; 16. az 1 filléresé, vagy picula és végül a 16-ik, az 5 koronás ezüstérme, mely csak a mult héten hagyta el a pénzverdét és már vigan büszkélkedik uj kabátban a forgalomban s melylyel alantabb közelebb akarunk foglalkozni.

Az ötkoronás darabnak édes papája az ezüstforint, melyből egy bizonyos mennyiséget beolvasztottak s belőle 32 millió forint, azaz 64 millió korona = 12,800.000 darab ötkoronás ezüstérmet kivertek. Belső értékére nézve azonban az ötkoronás darab az egyforintossal szemben aránylag kisebb értékü érmet képvisel:

Egy kgr. érme-ezüst (ezüsttartalom $^{900}/_{1000}$) adott 81 db. egyforintost, à 12.345 gramm, ezüsttartalma 11.111 gramm. Két ezüstforint nyom 24.69 grammot és tartalmaz 22.222 gr. ezüstöt, mig egy 5 koronás darab nyom 24 grammot és tartalmaz 21.6 gr. ezüstöt, egy ötkoronás tehát könnyebb 0.69 grammal és tartalmaz 0.622 grammal kevesebb ezüstöt, mint két ezüstforint = négy korona.

Ebből tehát az államnak szép nyereség folyik. Minden kilogramm ezüstből, mely 162 korona értéknek megfelel, az állam $41^2/_3$ db. ötkoronás darabot ver, mi $208^1/_3$ korona értéket képvisel, ugy, hogy az állam nyeresége minden kilogramm után $46^1/_3$ korona, levonva a kiveretési és egyéb költségeket.

Itt azonban tekintetbe kell venni, hogy az 1 frtos ezüstdarab a régi „osztrák értéknek“ pénzegysége volt, (Courant pénz) mig az ötkoronás darab csak váltópénz, tehát egyrangu a koronával, s annak részérmeivel. Senki sem köteles többet 50 darabnál, azaz 250 koronát fizetésben elfogadni.

Az ötkoronás darabokat az osztrák-magyar bank összes fő- és fiókintézetei hozták forgalomba és pedig csakis az 5 frtos államjegyek bevonása ellenében, melyek többé ki sem adatnak s igy az ötkoronás darabok forgalomba hozatala által a még fennlévő függő államadósság

---

TÁRCA.

Leánykérés.

— A „Zalai Közlöny“ eredeti tárcája. —

Millei Bence mélázva indult utnak az erdőre, rövid meggyfaszáru pipájából a füst bodros gyürükben szállt fel. Hébe-korba lehajolt, hogy levélszárral megpiszkálja néha-néha elalvó pipáját. Befordult az erdőbe, hogy összeszedje a rőzsét, meg az apró fát és befejezze nyomoruságos napi munkáját.

Bence zsellérnek fia volt. Életét vastag tudatlanságban és nyomorgásban tengette. Tiz éves koráig a falusi iskolába járt, aztán mindinkább eltávolodott az anyai szeretet melegitő közelségétől, elment az uraságboz, hol szántani, hol acatolni, télen pedig az erdőre famunkába.

Most is a kisbéres szólitotta őt, hogy menjen az erdőre rőzsét szedni.

Szép legény volt Bence, különösen vasárnapon megzsinorozott nadrágjában és subájában. A falu kutja mellett nem egy gazda leánya állt vele szóba.

Bence különösen Horváth Kata körül serénykedett. Száldogált utána uton-utfélen és hacsak Bence szolgakenyeret nem evett volna, hát bizony a szivviszonyból házasság is lehetett volna.

Az öreg Horváthnéé volt a felső sor szöglettháza, a határban egy fél szesszió és otthon az istállóban volt egy pár ökre és egy pár lova. Hogy is adta volna leányát ilyen oltengődő legénynek, akinek csak az volt a szándéka, hogy beházasitsa magát ipjához.

Nem is kellett az öreg gazdának sokat fontolgatni, mert benne gyökeret vert az a meggyőződés, hogy a leányát inkább oda adja Huzalka János kántortanitónak, aki már egyszer megkérte leánya kezét.

Mikor Sántha Károly, a falu plébánosa arról értesült, hogy Millei Bence és Horváth Kati között szerelmi viszony fejlődött ki, elhatározta, hogy Horváthékat azonnal meglátogatja.

— Jó napot gazd' uram — mondá a plébános.

Dicsértessék — felelé a gazda.

Eljöttem, mondá a plébános, hogy megtegyem kötelességemet.

— Mivel lehetek szolgálatára a főtisztelendő plébános urnak. — Szokatlan látogatás ez. Csak ünnepélyes alkalomkor szokott szerencsém lenni.

Bizony, gazd' uram, a pap csak komoly, vagy örvendetes alkalommal jön a polgárember házához. Segitségére vagyunk a küzdő lelkeknek és a tévedő embereknek.

Most is azért jöttem, hogy két lelket boldoggá tegyek.

Nemes feladatra vállalkozott, mondá a gazda, de hát miképpen lehetnék segitségére?

Huzalka János, a mi tanitónk, amint gazd' uram tudja, háztüzhelyet akarna alapitani. Szivét, amely kend leányához vonzódik, már rég megkérdezte és ugy érzi, hogy boldog lehetne, ha Kata örökké az övé lehetne.

Nagy megtiszteltetés reám nézve, főtisztelendő plébános ur, de gondolkodom majd az éjszaka és megkérdem a leányomat, aztán holnap mise előtt bemegyek a paplakba és meghozom a választ.

Lealkonyodott már, mikor a gazda hazaérkezett. Horváth cselédje a vályuhoz hajtotta a marhát, hogy megitassa. Nyikorgott a kutágas, a szelid pára pedig bőgve körülnézett, aztán mohón szitta a vizet a vályuból.

Az öreg Horváth belépett a szobájába; Kata pedig a konyhában élesztette a tüzet, hogy levest forraljon apjának.

Hallod leányom, szólalt meg az öreg, a plébános urtól izenetem van. A leány bement a szobába és állva hallgatta apját, hátratett kezekkel, lesütött szemekkel.

A mester, kezdé az öreg, megkéretett, elmennél-e hozzá?

Nem én édes apám, én a Bencét szeretem.

Mit akarsz attól a szegény legénytől, elalszik a te lángod hamarosan, akkor a szegénység kenyerén élhetsz. Olyan leszel, mint a polyva, melyet az első vihar elvisz.

Majd nézek édes apám dolog után, lakom szalmaviskóban és megyek napszámba, felelé Kata. Én nem hajlok a plébános beszédére. Ha én elhagynám Bencét, befellegzene neki és könnyei folynának, mint a patak vize. Agyonmarcangolná magát. Én sajnálom a legényt, mert jószivü, miért okozzak magamnak és neki szomoruságot.

Az öreg lecsapta az asztalra nehéz kalapját és vakaródzott. Nagy rejtély volt előtte a leány szerelme, aztán hogy buvik majd ki ebből a kelepcéből. A plébános tekintélye előtt nehéz volt neki kitérnie, haragja ellen pedig nem is volt orvosság. Végül az ő büszkesége! Cselédhez adni leányát!

Az öreg Horváth felegyenesedett és erélyes hangon mondá: „Nem lesz abból semmi, leány! Én neked nem adok egy borjut se, tehenet se, a jegyző benneteket nem fog hirdetni, a pap meg nem áldja frigyeteket, a kántor nem orgonál esküvőtökön, ha csak el nem veszed a mestert. És különben nekem cseléd a háznál nem kell.“

Kata leborgasztott fővel szótlanul hallgatta apja határozott kijelentését. Nem mert volna ellenkezni vele. De arca sápadtsága elárulta belső küzdését. Megtörve az ajtó felé fordult és a konyhában sirva fakadt.

Az est kibontotta szárnyait. Kemény, hideg idő volt. A faluban itt-ott kigyultak a szobákban a mécsek és lámpák, világosságot vetve a harmatos ablakokon keresztül az utcára.

Kata rávette nagykendőjét és a zsellér házak felé vette utját. Mikor a Bence házához ért, a füstölgő mécs fényénél Bence elköltötte forró levesét. Kata halkan zörgette az ablakot.

Bence felriadt és kisietett az ajtón.

„Mi hozott téged ide?“ kérdé.

A leány nem birt szóhoz jutni.

Zokogva csak egyes szavakat hallhatott a legény és kifakadva, rárivalt a leányra: nem lesz az soha.

De tied nem lehetek?

Bence odaugrott és hatalmas kezeivel torkon ragadva a leányt, vad féltékenységében fojtogatni kezdé.

Esküdjél meg! kiáltá, hogy el nem mész a mesterhez!

A leány libegve nyögte: esküszöm!

Bence eleresztette a leányt és megnyugodva csókot nyomott ajkéra. Kézszoritással váltak meg egymástól.

Bence az udvaron rőzsekötegat kaparászott össze, leöntötte olajjal és a falu iskolája felé sietett.

Az épület körül minden csendes volt. Bence felágaskodott, meggyujtotta a rőzsét, tenyerével benyomta az ablakot és az égő rőzsét az iskolapadok közé dobta. Aztán megelégülten, szinte fulva, hajléka felé sietett.

Mikor benyitott, apja kétkedő tekintetet vetett a fiura és kérdé tőle: Hol voltál te?

Elkisértem a Millei Katát.

Aztán nyugalomra tértek.

Bence mozdulatlan, de álmatlanul feküdt szalmazsákján. A szél csendesen sóhajtott a ház körül.

Éjféltájt piros fény kelté fel a falu lakosságát. A plébános a harangokat verette félre. A falu népe az iskolaház felé sietett.

A zsellérek mind ott voltak kapákkal, fejszékkel. Zugott és forrt az egész falu, mint Millei Bence lelkiismerete.

Villányi Henrik.

oly arányban csökken, mint a mely mérvben az ötkoronás darabok forognak. Az ötven és ötforintos államjegyek véglegen bevonása egy későbbi időnek van fenntartva, s erre a célra fognak szolgálni a kibocsájtandó tizkoronás bankjegyek, melyek azonban csakis akkor adhatók ki, ha a szükséges aranylelétét az Osztrák-Magyar Banknál egészszében megtörtént.

Az uj érmek iránti magasra feszült kiváncsiságot nem jutalmazta meg az uj pénz, s habár sokan vitték szerteszét a fényes ezüstdarabokat mutogatni, nagy tetszésben bizony nem részesültek. Szokatlan nagy és nehéz fizetési eszköz, kivált elegáns hölgyi bugyellárisokban nem igen fogják tartatni. Valóságos diszkusok lesznek a forgalom versenypályáján. Nagyságuknál és sulyuknál fogva a használatban nagyon fognak szenvedni, és kapni s nagyon megfogyva fognak vissza-visszakerülni reszurrekció végett a — pénzverdébe.

Br —y.

Jótékonyság a halálban.

Valami rosszlelkü ember rut tréfát üzött. Meghalt egy gazdag ember és az a rosszlelkü ember kitervelt egy végrendeletet s azt nyilvánosságra hozta, mintha a halottnak végrendelete volna. Ennél csufabb játékról még nem hallottunk. Mikor a család még zokog a drága elhunytért, akkor megsérteni egy tréfával a család gyászát. A közvélemény itélkezett is e rettenetes tréfa felett, még pedig lesujtóan, embertelenségnek bélyegezvén a halott emléke ellen elkövetett merényletet. Csakugyan embertelenség! Mert az a rendelkezés, melyet kiki halála utánra tesz, rendesen a lélek legmélyéből fakad.

Aki egész vagyonát közcélokra hagyja, az, ki tudja, tán vezekel életének egyik mulasztásáért, aki dus vagyonától eltávoztatja a közt, ki tudja, tán családja iránt érzett határtalan szeretetből teszi. Senkinek sincs joga kutatni, hogy mi az oka az ilyen vagy amolyan végrendelkezésnek. Aki e jogot mégis kiveszi magának, az esetben sértést követ el az emberek jogai és érzelmei ellen.

Viszont, ha egy valódi végrendelet csakugyan jelentékenyen emlékezik meg a közről, helyesnek tartjuk, ha az ilyen végrendelet hirét minél hangosabban terjesztik. A legkomolyabb angol lap, a Times is nem egyszer hozza teljes másolatát egy-egy kitünő végrendelkezésnek példaadásképpen. Meg akarja mutatni az ilyen végrendeletek közlésével ez a kiváló sajtó-organum, hogy miképpen kell a vagyonnal halál utánra okosan rendelkezni, egyaránt javára a családnak és a köznek.

Az ilyen példaadás nálunk is elkél. Mert igen nehéz a vagyonnal a halál utánra okosan rendelkezni. Természetesen kis vagyonokkal könnyebb. A kis vagyonok arra valók, hogy megmaradjanak a család számára. Bármennyire fölsegiteni kivánnók is közintézményeinket, mégsem tartanók helyesnek, hogy a kisvagyonuak a vagyonuk egészét, vagy javát közcélokra szánnák. Mert a családnak joga van e kisebb vagyonokhoz. Helytelen puritánság volna rábizni a gyermekre, hogy szerezze meg maga a vagyonát csak ugy, mint ahogy az apa szerezte.

Mert azáltal, hogy az apa vagyont szerzett, a család más gondolatkörben nőtt fel, más neveléseben részesült, más eszmevilágban élt s ezek miatt szükséges, hogy a kis vagyonok a családokban megmaradjanak, lévén ezek a család védelme az élet viharaiban.

A nagy vagyonokból ellenben szükséges egy jelentékenyebb részt a köz céljainak juttatni. Ritka az olyan ember, aki vagyonát, vagy annak nagyobbrészét már életében közcélokra forditja. Él az emberekben a természettől fogva valamelyes önzés, amely nem engedi, hogy az emberek még életükben lemondjanak vagyonuk részéről a köz javára.

Az az önkéntelen félelem sugallja ez önzést: hátha a jövőben megfogy a vagyon! Az ettől való félelemből ragaszkodnak az emberek vagyonukhoz, amig élnek; haláluk utánra azonban rendelkezhetnek, ez az önzés ekkor nem mond ellent.

Családjáról kiki gondoskodik, ha ranghoz s álláshoz méltó vagyont hagy a családja számára; e vagyonból a család megalapithatja az örökhagyó nélkül való létét; tovább az örökhagyónak szükségtelen gondolnia, ha csak a történelem iránt való tekintetből nem, amikor aztán hitbizomány vagy hasonló intézmény által a család nevének fényét akarja megőrizni.

De ez kivételes eset és nem is tartozik általános emberihez gondoskodni arról, hogy a család ne is lehessen szegény még akkor sem, ha a későbbi nemzedékek akarnak is szegényenyé lenni. A családnak ez a védelme már tulterjed a rendes emberi korlátokon, nemcsak szükségtelen, de nem is hasznos számtalan tekintet miatt, melyet nem ezuttal akarunk bolygatni. Mert ezuttal annak a hires ötmilliós végrendeletnek ötletéből csak arról akarunk szólni, hogy mennyiben jogos a gazdagoktól megkivánni, hogy utolsó rendelkezésükben a közre is gondoljanak.

Nálunk azonban e tekintetben még a legtehetősebbek is sajátságos irányt követnek. Vagyonukat felaprózzák s óriási összegeket áldozván, kisebb-nagyobb alapitványokkal gyarapitgatják az egyes közintézményeket. Mi ehelyett Peabody példaképét tartjuk követendőnek: lehetőleg egy célra hagyományozza a dús a vagyonnak azt a részét, melyet a köznek szánt. Igy gyorsabban létesülhetnek a közintézmények és nem kell várni, mig apró-cseprő összegekből az évek során megalkotódik.

Peabody negyven milliót hagyott népiskolai célokra és ime, Amerika példája a kitünő népiskoláknak. Peabody nélkül, ha kisebb tőkék aprónkint jutnak ugyane célra talán még most is tengene az amerikai népiskola ügye.

Nem akarunk tanácscsal szolgálni a végrendelkezőknek, mert a lelkek titkaiba nem akarunk beavatkozni avatatlanul. De most, hogy egy évtizedenként is ritka milliós hagyatékról beszélnek, nem véltük helytelennek, ha megjelöljük azt az irányt, a melyen a köz számára jótékony és hasznos intézményeket az áldozatkészek és a gazdagok megteremthetnek.

H—s.

Az izr. hitközség közgyülése.

A nagykanizsai izr. hitközség f. hó 18-án délután 3 órakor tartotta meg évi rendes közgyülését gelsei **Gutmann** Vilmos kir. tanácsos elnöklete alatt. A gyülésre a tagok nagy számban jelentek meg. **Barta** Lajos titkár részletes és nagy gonddal megszerkesztett évi jelentésének felolvasása után Grünhut Henrik alelnök a zárszámadást terjesztette elő, melyet a közgyülés helyeslőleg tudomásul vett. **Rothschild** Samu pedig azt inditványozta, hogy a közgyülés az elöljáróságnak, a hivatalnoki és tanári karnak buzgó odaadó működéseért köszönetet szavazzon. Az inditványt a közgyülés éljenzéssel fogadta el.

Az elnök és 10 elöljárósági tag megválasztása, a közgyülés tárgysorozatának negyedik pontjánál, gelsei Gutmann Vilmos a közgyülés feszült figyelme mellett szót emel.

Megváltozott körülményei következtében, mondja az elnök, kénytelen kijelenteni, hogy megválik elnöki székétől és egy netalán reá eső ujabb választást el nem fogadhat. Édes büszkeség emeli keblét, hogy az elnöki tisztet, melyben hitsorsosainak bizalma erősitette és támogatta, tiz évig viselhette. Nehéz a megválás, mert családi tradiciók füzik a nagykanizsai hitközséghez. Ha sikerek kisérték működését, a siker koszoruja az elöljáróságot és hitsorsosait illeti főleg, mert az elöljáróság munkája és a községi tagok bizalma támogatták őt mindenkor. Midőn helyét elhagyja, a nagykanizsai hitközségnek mégis mindenkor segitő, hü tagja akar maradni, mert ez családjában hagyomány és mert felekezete iránt táplált érzelmei erre mindenkor ösztönözni fogják. Kéri a községet, kövesse az elődök példáját és tartsa fenn kebelében a békés egyetértést mindenkor.

Erélyes felkiáltások: „Nem fogadjuk el a lemondást." szakitották félbe az elnök beszédét. Nagy mozgás közt szólalt fel **Szommer** Nátán elöljárósági tag. Midőn az elnök lemondásának szándékát az elöljáróság megtudta, a megindultság érzete annyira erőt vett mindenkin, hogy nem volt a pillanat első zavarában az elöljáróságnak szava, hogy rögtön fel tudta volna találni a helyzetből való kibontakozást. Történeti visszapillantást vet a nagykanizsai izr. hitközség fejlődésére. Méltatja az elnök boldogult atyjának érdemeit, ki mint a hitközségnek 27 éven át volt elnöke, diadalra juttatta a község jólétére irányuló szándékait. Az intézmények fentartására és tovafejlesztésére még sok buzgó férfiura van szükség, kik hatalmas állásukkal, nyugodt vezetői áttekintéssel válságos időkben is igazgatják a hitközség hajóját. A sors e pozicióra gelsei **Gutmann** Vilmost választotta ki, köréje sorakozik a hitközség minden tagja és ragaszkodik ő hozzá, tisztelettel és szeretettel.

A közgyülés hatalmas éljenzésbe tört ki és **Szommer** beszédét zajosan megtapsolta.

Rapoch Gyula elöljárósági tag rendkivül lendületes és szép beszédben appellált az elnökhöz, hogy ne térjen ki a közbizalom elől, kövesse boldogult atyja nyomdokait és maradjon meg a hitközség élén. Az elöljáróság és a közgyülés szivesen fogja félretolni a göröngyöket, melyek elnöke utja előtt heverneк. Az elnöki székhez családi hagyományok és a hitsorsosok szeretete kötik, azt elhagynia neki nem lehet. (Zajos éljenzés).

Grünhut Henrik előadja, hogy az alapszabályok az elnököt Nagy-Kanizsához mint állandó lakhelyhez kötik. (Felkiáltások: Változtassuk meg!)

Kérdést intéz tehát a közgyüléshez, kivánja-e a nagykanizsai hitközség alapszabályait megváltoztatni, mert a felhangzott felkiáltásokból azt következtetheti, hogy ez sokaknak kivánsága. (Éljenzés.) Inditványozza tehát, hogy az alapszabályokat a legközelebbi közgyülésen változtassák meg, mert a közgyülés ezt egyhangulag kivánja. (Helyeslés).

A közgyülés az inditványt egyhangulag elfogadja.

Beck Vilmos inditványozza gelsei Gutmann Vilmos arcképének megfestését a tanácsteremben való elhelyezés végett. A közgyülés ezen inditványt is elfogadta.

Végül a közgyülés bizalmas értekezletté változott át és egyhangulag elhatározta, hogy gelsei **Gutmann** Vilmos kir. tanácsost ujból megválasztja elnöknek. Egy bizottság a lelépő elnöknek e határozatot tudtára adja, aki azt tudomásul veszi.

A bizalmi manifesztáció után előrelátható volt, hogy gelsei Gutmann Vilmos kir. tanácsost megválasztják.

Leadatott 166 szavazat. Megválasztották elnöknek gelsei Gutmann Vilmost; elöljáróknak: Bettlheim Samu, Grünhut Henrik, Halphen Mór, Klein Illés, Rapoch Gyula, Rosenberg Rikárd, Sommer Sándor, Szommer Nátán, Vidor Samu. Számvizsgálók: Beck Miksa, Heltai József, Sattler József, Strém Tivadar, Kohn Emil.

* * *

A jelentésből a következő érdekes adatokat közöljük:

A lefolyt évben egy küldöttség járt a tanügyi kormány vezetőjénél, hogy a felső kereskedelmi iskola tantestületét az országos nyugdijba felvétessék. Az ügy még elintézve nincs. A polgári iskolánál a rajztanári állást állandóan betölteni még nem sikerült. A felső kereskedelmi iskola a régi iskolai épületbe helyeztetett át és jelenleg az elemi és polgári fiuiskolával egy tető alatt van.

A tanintézetekbe a f. iskolaévben beiratott: az elemi iskolába 183 fiu, 126 leány; a polgári iskolába 109 fiu a felső keresk. iskolába 111 tanuló. Hitoktatásban részesült 352 tanuló a város többi iskoláiban.

Fontosabb alapitványok tétettek: Elek Lipót bold. neje Weisz Szidónia emlékére 1000 frt; Verő Henrik, Elek Ernő s Elek Géza anyja, illetve nagyanyjuk Weisz Manóné emlékére 1000 frtot; Ledofszky Ernő atyja, Ledofszky Armin emlékére 1000 frtot. A Bécsben 1899. augusztus 22. elhunyt özv. Schey Antalné, szül. Horschetzky Mária 5000 frtot helyben lakó szegény leányok kiházasitására, áldott emlékü szülei dr. Horschetzky Mór és neje Julia nevére 5000 frtos ágyalapitvány. Különféle jótékony és kegyeleti célokra 1600 frt. A hitközség jótékony intézetei és jótékonysági osztályai a szegényügyre 10412 frtot forditottak. Ezenkivül 861 tanuló élvezett fél vagy egész tandijmentességet. A népesedési mozgalom a következő volt: Meghalt 35 férfi, 45 nő, született 54 fiu, 36 leány. Házasság köttetett 26. A jelentés igen tanulságos és megérdemelné a kinyomatást. Nyomtatvány utján való terjesztés nélkül alapos betekintést a hitközség tagjai nem szerezhetnek.

HIREK.

— **Diszes esküvő.** **Sopronban** f. hó 20-án diszes esküvő volt. Háziezredünk parancsnoka, **Csanády** Artur, vezette oltárhoz Simon Ödön sopronvármegyei főispán leányát. Az esketési szertartáson a megyei előkelőségeken kivül ott volt a Sopronban állomásozó helyőrség tisztikara is. A megnyerő modoru ezredes, a ki nagy tehetségü katona, **Nagy-Kanizsán** is közkedveltségnek örvend.

— **Kossuth Lajos.** Hat éve mult annak, hogy a táviró halálhirét hozta Turinból. Könybe lábadtak a szemek e hirre, ebben a határvidéki városban is. Egymásután sorra vonták fel a gyászlobogókat a házakra. **Március 30-ikán** fél kilenckor érkezett a pályaudvarba a dicsőült holttestét szállitó vonat. Ekkor előállott **Babócsay** György, akkori polgármester és e szavakkal üdvözölte Kossuth fiait: „Végtelen fájdalom vezetett ide, hogy nemzeti gyászunkból a mi részünket is kivegyük. Nem ecsetelhetem az érzelmeket, melyek kebleinket eltöltik, csak hálát rebeghetek az elhunytnak mindazért, mit hazájáért tett. Fogadják szivesen **Nagy Kanizsa** e koszoruját, melylyel a nagy halott ravatalát diszitjük." Szomoruan bucsuzott el a közönség a nagy halott hamvaitól. Feljegyeztük e sorokat, hogy feledésbe ne menjen ama nagy jelenet. Ne töröljük ki lelkünkből a dicső halottnak emlékét, bár a feledékenység éveit éljük!

— **Knortzer Frigyes †.** Ki ne tudná Kanizsán, ki volt Knortzer Frigyes? Kanizsa legrégibb vendéglőse, az „Arany Szarvas" tulajdonosa, kitünő gazda és néhány év óta nyugalomba vonult csendes öreg ember. A mig ő vendéglője élén állott, vele e téren alig versenyezhetett valaki itt Kanizsán. Addig volt derült kedélyü, a mig vendéglős lehetett. Mikor az aggkor csendes visszavonultságra kényszeritè, elkomolyodott. Most pedig a vendéglősök karának egyik megtört alakja bevonult a nagy regementhez, honnan többé nem tér vissza senki. Egy régi kanizsai alakkal ismét kevesebb! A róla kiadott gyászjelentés igy szól: Alulirottak a maguk, valamint számos rokonaik nevében mélyen szomorodott fájó szivvel jelentik, felejthetlen fivérük illetve nagybátyjuk, — sógor és rokonnak Knortzer Frigyes szálló tulajdonosnak. 1900. évi március hó 19-én esti 1/48 órakor rövid szenvedés s a haldoklók szentségének ájtatos felvétele után életének 80-ik évében történt gyászos elhunytát. A drága halott földi maradványa f. hó 21-én d. u. 4 órakor fog Koronaherceg-utcai lakásán a róm. kath. hitvallás szertartásai szerint beszenteltetni és a helybeli róm. kath. sirkertben levő családi sirboltban örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent miseáldozat f. hó 22-én d. e. 9 órakor fog a helybeli szent Ferencrendiek plebánia templomában a Mindenhatónak bemutattatni. Kelt Nagy-Kanizsán, 1900. évi március hó 20-án. Áldás és béke lengjen hamvai felett! Knortzer Károly, Knortzer Terézia férj. Konlechnerné, özv. Kovács Józsefné, testvérek ugy ezek gyermekei. Knortzer György, Knortzer Mária férj. Wagnerné, Knortzer Paula férj. Tinaglné. Knortzer Ilka férj. Iliasné, Cservinka Károly, testvér gyermekek. Konlechner Frigyes, sógor. Özv. Knortzer Györgyné szül. Horváth Anna, Knortzer Károlyné szül. Házas Amália, sógornők. A ravatalra a következő feliratu koszorukat helyezték: A felejthetetlen nagyatyának, Lajos és Paula. A nagykanizsai vendéglősök, kávések, mészárosok és pincérek egylete. Szeretett elnökének. Bogenrieder család. Felejthetetlen testvér és sógornak, Teréz és Frigyes. A szeretet és tisztelet jeléül, Dollinger család. Felejthetetlen nagybátyjuknak. Knortzer György és családja. Szeretett keresztatyának, Schável János gyermekei. A felejthetetlen komának, Keller Mátyás és családja. Ezen kivül számos felirat nélküli koszorut.

— **Halálozás.** Özv. Blumenschein Józsefné született Krausz Johanna urnő. Blumenschein Vilmos nagykanizsai gabona kereskedő édes anyja folyó hó 17 én élete 70. évében rövid szenvedés után elhunyt Zala-Szt.-Balázson. Folyó hó 19-én a vidék lakossága nagy részvéte mellett a zala-szent-balázsi izr. temetőben helyezték örök nyugalomra.

— **Sümeg ünnepe.** Március 15-én és 17-én a házakon nemzeti zászlók lengettek. A polgári „Önképzőkör" saját helyiségeiben ülte meg 48. emlékét. 17-én pedig a járás közönsége **Füsik** Gyula főszolgabirónak közszolgálatban betöltött 25 éves működésére fényes ünnepet rendezett. A Kaszinó terme zsufolásig megtelt tisztelgőkkel. A járás közönsége nevében Szüts Zsigmond szép beszéd kiséretében gyönyörü albumot nyujtott át az ünnepelt főbirónak. Az ünnepély fényét gróf Jankovich László, megyénk főispánjának jelenléte emelte. Felköszöntőkben nem volt hiány A főispán a királyra, később az ünnepelt családjára; dr. Lukonich Gábor Füzik főbiró érdemeit méltatta. Német János plébános a főispánra mondott nagy hatást keltő szónoklatot; Bánfi Alajos igazgató a rendező bizottság nevében a vendégeket köszöntötte fel.

— **Meghivás közgyülésre.** A Nagykanizsai Izraelita Jótékony Nőegylet 1900 évi március hó 25-én, vasárnap d. u. 2 és fél órakor a hitközség tanácstermében évi rendes közgyülést tart, melynek tárgysorozata a következő: 1. Elnöki megnyitó és jelentés. 2. A pénztár-forgalmi és vagyon-kimutatás előterjesztése és a számvizsgáló bizottság jelentése. 3. Tiszteletbeli tag választása, választmányi határozat alapján. 4. Az alapszabályok szerint 10 választmányi tag megválasztása 3 évre. — Kilépő választmányi tagok: elhunyt Acél Pálné, Bettlheim Samuné, dr. Blau Simonné, Dobrin Benőné, gelsei Gutmann Vilmosné. Kartschmaroff Leoné, Kaster Miksáné, Klein Illésné, Löwinger Lajosné és Ollop Samuné. 5. Háromtagu számvizsgáló-bizottság megválasztása. 6 Netáni inditványok. Az Izr. Jótékony Nőegylet bevételei az 1899-ik évben 3537 frt 15 kr., kiadásai 2832 frt 36 krt tesznek. Betegek és szükölködők segélyezésére az egylet 1827 frtot, lábadozó betegekre 50 frtot és árvák ruházására 242 frt 97 krt forditott. Az összvagyon 13994 frt 54 kr.

— **A holnapi felolvasás.** A Irod. és Müv. Kör felolvasásainak harmadikát fogja megtartani holnap d. u. 4 órakor a városháza nagytermében a következő műsorral: 1. Nyári éj Hubertól. Énekli a daloskör. 2. Moszkva. Irta és felolvassa Kalcsok Leo. 3. Ave Mária Schuberttól. Énekli Fischer Irén urhölgy. Csellón kiséri Sterneck Zsigmond tanár, zongorán Böhm Emil, harmoniumon Lenk Adolf. 4. Dalszabadság Marschnertól. Énekli a daloskör.

— **A Casino estélye.** Egy bohem epizód volt ez a szombat esti bál a mi filiszter, szürke napjainkban. A rendezőség elnevezte snasz-estélynek, jelezve, hogy ne várjunk komoly, illedelmes hangulatokat, hanem nevető arccal lépjük át a terem küszöbét. És a hogy a pazar bohóságokkal diszitett lépcsőházon át a bálterembe jutottunk, melynek komikumot kölcsönzöttek a keresve-keresett kedves szabálytalanságok és itt tarkán hullámzott köröttünk a kacagtató jelmezek zsibongó raja — valóban a Pierrek és Pierrette-k birodalmában éreztük magunkat. Az álarcokkal teleaggatott csillárok fényétől megvilágitva egymásután vonultak el előttünk a fenelányok, bőrubáju gigerlik és az idegenek jelmezcsoportjai. Szép képet nyujtott a muzsák serege és viszontláttuk a búr-zenekar ismert tablóját. A búrok egyébként egy ágyut is kiállitottak egy sarokban. Hallgatott szegény, miként a hazájabeliek. Szeretnők egyenkint felsorolni megfigyeléseinket, de a leleménynek ebben a tréfaűzőnében

Foulard-selyem-ruha

8 frt 40 krtól feljebb! — 14 méter — póstabér és vámmentesen. Minták kiválasztásra, nemkülönben fekete, fehér és szines Henneberg-selyem blousok és ruhákra alkalmas 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint.

Csak akkor valódi, ha közvetlen tőlem rendelik!

HENNEBERG G., selyemgyáros, ZÜRICHBEN.
(Cs. és kir. udvari-szállitó.)

csak azt az általános benyomást nyertük, hogy se vége, se hossza nem volt a vidám kacagásnak. A jelen volt hölgyek névsora a következő: Bettlheim Aranka, dr. Blau Simonné, Bettlheim Győzőné, Deutsch Lajosné, Engländer Ottóné, dr. Engel Sándorné, Heimler Józsefné, özv. Kompert Fanny, Kohn Vilma (Budapest), Kramer Lajosné, Kürschner Ignácné, Ledofsky Árminné, Löwy Arnoldné, Löwenstein Emilné (P.-Szt.-Péter), Ledofsky Mici, Maschanzker Laura, dr. Neumann Edéné, Rainer Mihályné (Budapest), Reichenfeld Gyuláné, Rosenberg Izraelné, dr. Rothschild Samuné, Rosenfeld Józsefné, Sommer Sándorné, Strém Ilona, dr. Schön Fülöpné, Sauer Elza és Margit, Sommer Ignácné, Szabó Albertné, Sommer Náthánné, Sattler Józsefné, Schäfer Arthurné, Scherz Ödönné, Sauer Edéné, Stern Sándorné, Strém Tódorné, Strém Benőné, Samuely Olga, Samuely Henrikné, dr. Schwarz Adolfné, dr. Tuboly Gyuláné, Weisz Tivadarné, Weisz Zsófi, dr. Viola Ignácné (Gelse), Weissmayer Lipótné, Weisz Adolfné, Weisz Lajosné, Weisz Ferencné, Weisz Emilné, Weisz Irma, Ungár Olga (Győr), Unger Ullmann Elekné, Zerkovitz Lajosné.

— **Megjutalmazott gazdasági cseléd.** F. hó 18-án adta át Söjtörön a templomtéren az e célból kiküldött bizottság tolnai Festetics Mária grófnő és csillagkeresztes urhölgynek söjtöri gazdaságán szolgálatában álló **Kurucz** József majorgazdának, a ki hosszas és hűséges szolgálatáért kitüntetésre érdemesnek találtatott, a m. kir. földmivelésügyi minisztériumtól részére leküldött 100 korona jutalomdijat és diszoklevelet. A bizottság vezetője, Thassy Lajos járási főszolgabiró igen szép szavakkal méltatta a magas minisztérium intencióját, ezután Pajthy Elek plébános, mint főispáni megbizott üdvözölte az ünnepelt öreg gazdát. Az öreg cseléd könnyekig meghatottan és reszkető kézzel fogadta az ajándékot, miközben a jelenvolt nép őt hatalmasan megéljenezte. Adjon Isten sok ilyen szorgalmas és hü cselédet a földmivelő országnak, akkor gazdának és cselédnek egyaránt vig napjai lesznek.

— **A mákony.** Schöbinger nevü helybeli cipészné mellesleg gyermekek tartásával is foglalkozik. Éjjeli nyugalmát azonban nem szereti zavartatni, legalább arra enged következtetni azon körülmény, hogy a városi orvos egy kéthónapos leánykán, ki Schöbingernénél volt dajkaságban, nagyfoku mákonymérgezést állapitott meg. Mivel a közegészségügyi törvény ezt szigoruan tiltja, az illető nő ellen megindították az eljárást.

— **Megszurt praxi.** A keszthelyi praxik fiatal, jókedvü mulatós fiuk s tulcsapongó, fiatalos jókedvükben sokszor összeütközésbe jönnek a benszülött iparos ifjakkal, akik szivük bálványát féltik, a gazdászokkal s a rendőrökkel, akik a város nyugalmát minden megengedett és sokszor meg nem engedett eszközzel védik. A mult héten Barabás János. III. éves gazdász éjfél tájban másodmagával hazafelé ballagott. Egy utcasarkon minden ok nélkül beléjük kötött egy eddig ismeretlen, iparossegédnek látszó alak. Barabás ellökte magától a kötekedő embert, a ki erre neki rohant és bicskával Barabást összeszurkálta. Kollégája a sebesültet lakására szállította s orvosért szaladt. Miután nem tudta az orvos lakását, a rendőr őrtanya lakásán dörömbölt. Az inspekciós rendőr valami hatóság elleni merényletet tanusitva kiugrott a szobából s a gazdászt hatalmasan fejbevágta, s mikor az az utcára sietett, utánna szaladt ahol egy másik gazdászon huzott végig. De ez már sok volt. A társuk szerencsétlenségére összeszaladt praxik a rendőrt alaposan megragadták. A vizsgálat folyik.

— **Szerencsétlenség.** A kotori fürészmalomban egy **Horváth** András nevü munkás egy 14 éves fiu segélyével fürészelt deszkákat. A fiu nem tudta a gépfürész mellől a deszkákat elég ügyesen elkapkodni, miközben a gépfürész Horváth András kézfejét levágta. Folyó hó 21-én hozták be a helyi közkórházba ápolás végett.

— **Öngyilkosság.** **Kovács** István, 74 éves városi segélyezett szegény, végre megunta ezt a gyönyörü életet és folyó hó 17-én délután lakásán a mestergerendára felakasztotta magát. Kis unokája vette ezt észre és ennek jajveszékléséra az összefutott szomszédok levágták ugyan, egy percig még volt benne élet, de azután kiszenvedett.

— **Tűzhalál.** A szülői gondatlanságnak lett szerencsétlen áldozatává Miksavárott egy 3 esztendős kis parasztfiu. Folyó hó 8-án délután **Rusnyák** József miksavári földmivesgazda **Márk** nevü 3 éves gyermeke pajtásaival az udvaron levő kocsiszinbe ment játszadozni és szülei háta megett, kik nem vigyáztak rá eléggé, gyufát lopott, melyet magával vitt. A gyermekek távozta után rövid idő mulva kigyulladt a szin és mig a kis Márk barátai idejekorán kiszaladtak az épületből, ő maga bennrekedt. A tüz csakhamar lángba boritotta a tetőt is és a lakóházba is belekapott. Rusnyák József kétségbeesetten kereste kis fiát, de mikorra a lángokon keresztül hatolva a szinben rátalált, iszonyu égési sebekkel elboritva hozta ki. A fiu egy órai kinlódás után belehalt sebeibe. A tüz a lakóházat és az összes gazdasági épületeket elhamvasztotta. A csendőrség kutatja, kit terhel a felelősség.

— **A megtámadott asszony.** Kovács István egyedutai földmivesgazda rémülve szaladt be lakásába folyó hó 12-én este 6 óra tájban. Sikoltozást hallott a szobából és a hogy felpattantotta a belülről bezárt ajtót, ijedten látta, hogy nejét **Király** István, szintén egyedutai lakós, földre teperte. A merénylő a férj megjelenésére abba hagyta a dulakodást, hanem a szerencsétlen asszonynak már akkor egyik lábát teljesen eltörte. Kovács István kikergette a legényt, el is verte és a csendőröknek feljelentette. A gyengéd lovag majd a büntető biróságnál fog tettéért felelni.

— **A gyengéd fiu.** Szegény Bősz Albert, a ki Farkashegyen lakik a fiával, a 23 esztendős Györgygyel, ugyancsak hálás fiut nevelt fel szülői fáradozásaival. Ezt a György nevü fiát valami helytelen tettéért a napokban dorgálni kezdte, mire a fiu, a ki ugy látszik az apai ellenvetésekre igen nyomós argumentumokkal szokott felelgetni, apját egy hasábfával agyba-főbe véresre verte. Az öreg 8 napig nyomta az ágyat a hálás utód jóvoltából. Hanem a büntető törvénykönyv is szerencsére erősebben bünteti azt, a ki „felmenőjén“ követ el testi sértést, mint más tettest!

— **Köszönetnyilvánítás.** Alulirott elnökség ezen az uton is hálás köszönetet mond a Nagykanizsai Takarékpénztár r. t. közgyülésének, az egyletének alapjára kegyesen adományozott 25 koronáért. A M. O. munkások rokkant- és nyugdij intézetének nagykanizsai fiók elnöksége.

— **A Hadastyán-egylet ünnepélye.** A „nagykanizsai katonai Hadastyán-egylet“ f. hó 18-án társasvacsorát rendezett megválasztott elnöke, **Tuboly** Viktor ügyvéd tiszteletére **Málovecz** Gyula vendéglős diszes éttermében. A nagy számmal megjelent vendégek tevékeny és közszeretetben álló elnökük ünnepeltetésén kivül ezen alkalommal a március 15-iki szabadság ünnepét is egyuttal megülték és „**József**“ napjának is előestéje ép akkor lévén, a banketten jelen volt Józsefekre felköszöntőket mondottak és pedig: **Viola** József, **Samu** József, **Tancsics** József, **Hoch** József és **Somogyi** Józsefre. A tósztok hosszu sorát **Tuboly** Viktor elnök nyitotta meg, Ő Felsége Ferenc József magyar király egészségére és életére emelvén poharát. A felköszöntőt a jelenvoltak állva hallgatták végig. Utánna **Varga** János alelnök, **Horváth** István az egylet jegyzője, **Németh** Lajos, **Csillag** Károly stb. mondottak lelkes felköszöntőket.

— **Keleti J.** hirneves budapesti orthopaediai müintézet-tulajdonos Koronaherceg-utca 17. szám alatti üzletbelyiségét megnagyobbitotta és oly fényesen, mintaszerüen rendezte be, hogy az egész monarchiában az első helyet foglalja el. Elsőrangu orvosi tekintélyek is elismerik, hogy Keleti orthopaediai müintézete, (Hessing rendszer szerint,) hol cs. és kir. szab. sérvkötők müIábak, mükezek, járó- és nyujtókészülékek, egyenestartók stb. mérték szerint jótállás mellett készittetnek, a legkényesebb és legmagasabb igényeket is kielégiti.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ Zárt ülés a kir. törvényszéken. Zab György 16 éves suhancnak a még nem egészen 15 éves Német Teréz ellen megkisérelt büncselekménye foglalkoztatta e hó 21-én a kir. törvényszék egyik tanácsát. A tanácsban elnöklő Tóth László kir. tszéki elnök, tekintettel a tárgyalt ügynek kényes természetére, a közvádló s védő inditványára, a tanács biró-tagjainak hozzájárulásával zárt ülésben tárgyalta a bünügyet. Zab György, vádlott mindvégig tagadta a terhére rótt büncselekményt, azonban ugy a sértett, mint tanuk terhelő vallomása alapján bünösnek találtatott abban s három hónapi fogházra itéltetett. Az itélet ellen ugy dr. Kendi alügyész, mint a vádlott valamint dr. Lőke Emil védőügyvéd felebbezést jelentettek be.

§ A vasvilla. **Szeles** (Kis) János, cserszeg-tomaji gazdag földmüvesnek van egy eskórban (epilepsia) szenvedő 23 éves Gyula nevü fia, a ki némelykor naponkint többször ismétlődő rohamok következtében szellemileg is teljesen tönkre ment, egészen hülye lett. Ez a Szeles Gyula édes apjának Fonyath Károly nevü cselédjével mult évi november hó 28-án éjjel az istálóban, a hol a beteg fiunak alvó-helye volt, valami okból összeveszett, a minek következménye az lett, hogy Fonyath Károly a fiut vasvillával fejbe ütötte. Véres arccal apjáért ment a szegény hülye, s mikor avval együtt kérdőre vonták a szolgalegényt, mert ez tudni sem akart semmiről, a hülye olyan indulatba jött, hogy egy felkapott vasvillával Fonyath Károly fejére vágott s elfutott. Ez lett szerencsétlensége. Mert Fonyath Károly, a mint gazdája az istálóból eltávozott, az elmenekült hülye után futott s azt utolérve, egy vasvillával ugy fejbe vágta, hogy a villa ága eltörött, majd pedig, mert a villát a hülye fiu megragadta s el nem eresztette, kését vette elő s avval gazdájának fiát fején kétszer, kezein többször s karjain megszurta, kulcscsontját eltörte s egész testét össze-vissza verte s karcolta. „Siralom volt látni a szerencsétlen fiamat, — panaszkodott Szeles Istvánné — egész testéből folyt a vér s fehér ruhájának szine megkülönböztethető sem volt, annyira bemocskolta azt a kifolyt vér.“ Fonyath Károly ellen ez ügyben e hó 21-én tartatott meg a főtárgyalás Tóth László kir. tszéki elnök elnöklete alatt s a beismerésben volt vádlott sulyos testi sértés büntette miatt kilenc hónapi börtönre itéltetett. Ezen itélet ellen dr. Kendi Elemér kir. alügyész s a vádlott felebbezést jelentettek be.

§ Egy rend füért. Szi Lukács Andor József felső-zsidi lakós amiatt, mert Németh Ferenc az ő rétjéből egy rend füvet lekaszált, Németh Ferencet rövid szóváltás után kaszájával hátulról ugy fejbe vágta, hogy ez ott rögtön összeesett a földön fekvő helyzetében is a kaszával annyiszor s oly erősen ütlegelte, hogy a kasza-nyél eltörött. — Németh Ferenc fején, arcán, hátán s jobb kezén szenvedett 30 nap alatt gyógyuló sértéseket. Szi Lukács Andor József ezen cselekménye miatt, mert az, hogy Németh Ferencet életétől megfosztani akarta volna, beigazolható nem volt, egy évi és hat hónapi börtönre és 250 forint kártéritési összeg megfizetésére itéltetett. A pécsi kir. itélőtábla ezen itéletet helybenhagyta, a m. kir. Curia azonban e hó 21-én kihirdetett itéletével vádlott büntetését két évi időtartamra felemelte, mert sulyosabban beszámitandó körülménynek vette már a kir. törvényszék részéről is sulyositó körülmény gyanánt mérlegelt azt a kegyetlenséget, melylyel a már földre teritett ellenfelét még tehetetlen helyzetében is sulyosan és veszélyesen bántalmazta.

Főtárgyalások és itélethirdetések.

1900. évi március hó 26-án.

Gondatlanságból okozott sulyos testi sértés vétsége miatt vádolt Kuhánecz Péter elleni bünügyben főtárgyalás.

Emberölés vétsége miatt vádolt Szterbáth Remus és társa elleni bünügyben főtárgyalás.

Négy rendbeli magánokirat hamisitás büntette miatt vádolt Mezga Rókus elleni bünügyben itélethirdetés.

Orgazdaság büntette miatt vádolt Kristofics György és neje elleni bünügyben itélethirdetés.

Magánokirat hamisitás büntette miatt vádolt Szabó József elleni bünügyben itélethirdetés.

Gyilkosság büntette miatt vádolt Mihovics György és társa elleni bünügyben itélethirdetés.

Nem remélt változás.

Rettenetes szenvedéssel telve, nyolc év telt el a nélkül, hogy Moéder Mari asszony Yverdonban (Vadt-Kanton, Svájc), bár mindenféle gyógyszert használt, bajara enyhitést talált volna. Mi okozta ezt a rettenetes bajt, ezt a heves szivdobogást, mely csaknem az ájulásig növekedett? Mi okozta a rettenetes főfájást, mely elrabolta álmát és borzasztó éjjeleket teremtett? Mitől voltak a szervezetnek ezek a különös zavarai, melyek általános gyöngeséget idéztek elő és fatális végre engedtek következtetni? Valószinüleg a vérszegénység okozta ezeket a zavarokat és amint rendesen tenni szokott, ha az ember ki van merülve, Moéder asszony a legtáplálóbb étellel nem tudta elvesztett erejét pótolni. Minden undoritotta és a keveset, a mit evett, nem tudta megemészteni. Egy napon Pink-pilulát használt és ettől kezdve csodálatos, mindig haladó változás történt. Ereje visszatért, szivbaja eltünt, visszajött az étvágya és az álma.

— Nagyon boldog vagyok, irja a férje, hogy tudtára adhatom önnek az eredményt, melyet feleségem a Pink-pilula használatával elért. Nyolc év óta heves szivbaj és szivdobogás kinozta. A főfájás miatt nem tudott már aludni és teljesen elgyöngült. Néhány skatulya Pink-pilula elég volt arra, hogy mindezeket a bajokat elűzze és kitünő egészséget szerezzen.

Sárgaság, neurasztenia, vérszegénység okozta gyöngeség, angolkór, vitus-tánc a gyermekeknél, eltünik a Pink-pilula használatával. Magyarországon a legtöbb gyógyszertárban ára 3 kor. 50 fill. és hat doboz 18 kor. Magyarországi főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszertárában, Budapest, Király-utca 12.

A magyar kir. anyakönyvi hivatal.

Születések:

— Március 16—22-ig. —

Freischmied Károly gyári munkás, Mária. Gerócs István földmives, József. Szmodics György földmives, Éva. Osvald József csizmadia, Sándor. Takács Juli cseléd, halvaszülött. Kovács Franciska házvezető, Mária. Meitz Gyula mozdonyvezető, Gyula. Horváth György földmives, József. Hémár István táviróvonal felvigyázó, János. Lehocky József szabó, Mária. Horváth Ferenc földmives, Katalin. Ágoston Flórián szabó, Mária. Kovács Ferenc kocsis, Terézia.

Halálozások:

— Március 16—22-ig. —

Tancsics Gyula rk. 2 éves, agyhártyalob. Bruckner Magdolna rk. 1 hónapos, ránggörcs. Millei László ifju rk. 4 hónapos, tüdőhurut. Szabó Juliánna rk. 21 hónapos angolkór. Kovács István rk. földmives, 76 éves, öngyilkosság akasztás által. Szokol Katalin rk. 7 napos, vele született gyengeség. Knortzer Frigyes rk. vendéglő tulajdonos, 79 éves, tüdőlob. Jankovics Rozália rk. 14 napos, ránggörcs.

Házasságot kötöttek:

Március 16—22-ig.

Virányi Salamon kereskedő — Wortmann Johannával. Bellák József állomáskezelő — Gerstner Máriával. Spitzkopf Károly mészáros — Lámpel Nettivel.

Szerkesztőség:

Dr. Villányi Henrik, felelős szerkesztő.
Kiadó: ***Ifj. Wajdits József.***

VEGYES.

— **Külsö használatra.** Testrészek fájdalmai, csúzos és köszvényes bajok és mindennemü gyuladások a „**Moll-féle francia borszesz**“-szel gyógyittatnak biztos sikerrel. Egy üveg ára 1 kor. 80 fill. Szétküldés naponkéont utánvétellel Moll A. gyógyszerész cs. és kir. udv. szállitó által Béca, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszertárakban és anyagkereskedésekben határozottan **Moll-féle** készitmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláirásával

Nyilttér.*)

Vese, hugyhólyag, hugydara és a köszvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a

Lithion-forrás

SALVATOR

sikerrel rendelve lesz.

Hugyhajtó hatású!

Kellemes izü — | — Könnyen emészthető

Kapható ásványvizkereskedésekben és gyógyszertárakban.

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen

---

*) Az e rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

HIRDETÉSEK.

196/tk. 900.

Árverési hirdetmény.

A letenyei kir. jbiróság, mint tlkvi hatóság közhirré teszi, hogy dr. Kertész Arnold ügyvéd, budapesti lakósnak, Horváth Ferencné Pál Rozi kis-cserneci lakós elleni 16 kor. tőke, ennek 1899. évi február hó 1-től járó 5% kamatai, 2 kor. 64 fill. per, 9 kor. végrehajtási, 14 kor. 30 fill. ezuttali költségek iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék (letenyei kir. járásbiróság) területén fekvő Kis-Cserneez községi 40. sz. tjkvben A. † 5 hrsz. a. felvett ingatlanból s a rajta épült 5. népsorszámu házból Horváth Ferenczné Pál Rozit illető 1/4 részre 416 kor. kikiáltási árban, a vörcsöki 93. sz. tjkvben A † 98. hrsz. ingatlannak, Pál Rozi férj. Horváth Ferencnét illető 1/8 rész váltás köteles ingatlan 224 kor. kikiáltási árban, a kis-cserneci ingatlan „Kis-Cserneez községbiró házánál

1900. évi március hó 30-án d. e. 10 órakor.

a vörcsöki ingatlan Vörcsök, illetve Csörnyeföldi községbiró házánál

1900. évi március hó 30-án d. u. 3 órakor

Dr. Kertész Arnold budapesti lakós felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fontebb kitett becsár.

Árverezni kivánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Letenyén, a kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóságnál, 1900. évi január hó 15. napján.

NUNKOVITS,
kir. aljbiró.

1592/1899./végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a nagykanizsai kir. járásbiróságnak 1897. évi 6273/7. számu végzése következtében Eperjesy Sándor n.-kanizsai ügyvéd által képviselt Délzalai tkptár önseg. szövetkezet javára Rosenfeld Lajos n.-kanizsai lakós ellen 400 kor. s jár. erejéig 1897. évi május hó 21-én foganatositott kielégitési végrehajtás utján lefoglalt és 676 kor.-ra becsült szobabutorok, egy zongorából álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagykanizsai kir. járásbiróság 1898. évi V. III. 308/5. számu végzése folytán 400 kor. tőkekövetelés, ennek 1895. évi augusztus hó 5. napjától járó 7 1/2% kamatai és eddig összesen 58 kor. 60 fill.-ben biróilag már megállapitott költségek erejéig Nagy-Kanizsán, a helyszinén leendő eszközlésére

1900. évi március hó 27. napjának délelőtti 9 órája

határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Nagy-Kanizsán, 1900. évi március hó 12. napján.

Maximovits György.
kir. birósági végrehajtó

A

LOVÁK-FÉLE HÁZ

eladó!

Bővebb felvilágositást ad

LITTKE LENCZI

pezsgő gyáros PÉCS.

Posztó szétküldés csak magánosoknak.

Egy vég 3.10 m. hosszu, elegendő 1 férfi öltönyre csak ennyibe kerül.

[illegible]

Kiesel Amhof, Brünn.

[illegible]

Jónak bizonyult gyógyeszközök a nyálkahártyák hurutai ellen. különösen a légző és emésztő szerveknél a

GLEICHENBERGI

Constantin-, Emma-, Klausen-források és Constantin-sósforrás

JOHANNISBRUNNEN

mint uditóital.

Előnyösen ismert, kitűnő gyártmányu

STIRIAI LÓDENT,

divat kelméket; fekete és kék kelméket

tartós minőségben, férfi öltönyökre szállit

***KASTNER ÉS ÖHLER** CÉG POSZTÓ OSZTÁLYA*

GRÁCZ.

Minták bérmentve. **Magyar levelezés.**

Neustein Fülöp cukrozott hashajtó labdacsai

(NEUSTEIN-féle ERZSÉBET LABDACSOK)

E pilulák hasonló készitményeknél minden tekintetben feljebb becsülendők; — mentek minden ártalmas anyagoktól, az altesti szervek bajainál legjobb eredménynyel használtatván, gyengéden hashajtók, vértisztitók; egy gyógyszer sem jobb, s mellette oly ártalmatlan, mint e pilulák a

székszorulás

a legtöbb betegségek forrása ellen. — Cukrozott külsejük végett még gyermekek is szivesen.

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 15, egy tekercs, mely 8 dobozt, tehát 120 pilulát tartalmazó, csak 1 frt o. é.

OVÁS! Utánzásoktól különösen óvakodjunk. Kérjünk határozottan Neustein Fülöp hashajtó labdacsait. Valódi csak, ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel pirosfekete nyomtatásban „Szent-Lipót" és „Neustein Fülöp gyógyszerész" aláirással van ellátva. A kereskedelmi törvényszékileg védett csomagjaink alá rásunkkal van ellátva.

NEUSTEIN FÜLÖP

„Szent-Lipóthoz" cimzett gyógyszertára
WIEN, I., Plankengasse 6.

Raktár Nagy-Kanizsán: BELUS LAJOS és REIK GYULA gyógyszerészeknél.

DISZOKLEVÉL

AZ 1891-IKI ANYAG-ASZFALT, cement s kőipar kiallitásról.

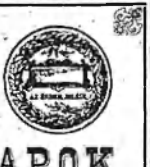

METALLIQUE-LAPOK,

(mintás többszerü cementlapok,)

a cementtechnika legujabb vivmánya; az ugynevezett mettlachi-lapok pótlói: szebbek, tartósabbak s sokkal olcsóbbak, mint ezek. Csarnokok, folyosók, konyhák s előszobák kövezésére kiválóan alkalmasak, s részben a parquettát helyettesitik.

Mintakártya szerint szállitok sajtolt, négy kupu, s reczés lapokat, járdák, istállók, kapualjak kövezésére, jótállás mellett, valamint szakszerüen készitett, különféle alaku, nagyságu s szinü, közönséges cementlapokat.

Ajánlom magamat granitó-terazzó, betonburkolat, I. Trinidad aszfaltból való aszfalt járdák készitésére, nedves helyiségek szárazzá tételére, aszfalt elszigetelő anyag, aszfalt elszigetelő lemez s tetőpép szállitására. — Szállitok továbbá különféle méretü betoncsöveket, kőagyagc-öveket, kőagyagkéményeket, kipróbált minőségü I. román és portland-cementet épitőmeszet, tüzálló téglákat, s chamottot.

Elvállalok: szarvasmarha etető jászlak cement s márvány lépcsők beton vizmedenczék, hidak, malomtők, medencék, fürdőkádak, stb. készitését.

Mintalapokat, rajzokat költségvetéseket kivánatra ingyen küldök.

Tisztelettel

SARTORY OSCÁR

cementárugyára s épitő-anyagok raktára,

NAGY-KANIZSÁN.

A m. kir. államvasutak gép- gyárának vezérügynöksége.

BUDAPEST, Váci-korut 32. szám.

Ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült

gőzcséplő készleteit. „Millenium" legujabb szerkezetü: **fükaszáló-, marokrakó- és kéveköto aratógépeit.** melyek főelőnyei: **préselt acéllemez-állvány, tégelyacél-alkatrészek jo és könnyen hozzáférhető, elpusztithatlan szerkezet,**

továbbá: a szab. osztrák-magyar államvasuttársaság resicai mezőgazdasági gépgyárában készült 3, $3^1/_2$ és 4 lóerejü **gőzcséplő-készleteit.** Sack-rendszerü, acélöntésü ekelővel ellátott **ekéit, „Boni"-féle kéttengelyü eketalyigáit, járgányos cséplő-készleteit, szecskavágóit** és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

FIGYELMEZTETES! Ezennel közhirré teszsük, hogy az összes ügynökeinktől, legyenek azok akár helyi ügynökök, akár utazó ügynökök, az eddig birt meghatalmazásoka f. évi január hó 31 ével megvontuk és azokat azonnal hatálytalanokká nyilvánitjuk. Nevünkben és megbizásunkból tehát csakis azok járhatnak el, a kik 1900. február hó 1-e után kelt és általunk aláirt megbizással birnak és csupán oly jogkörrel, a melyre ezen irásbeli megbizás kiterjed. Nehogy a közönség tévedésbe vezettessék és netalán nevünkkel visszaélések történhessenek, felkérjük mindazokat, kik velünk üzleti összeköttetésbe lépni óhajtanak, hogy mindenkitől, a ki nevünkben eljár, irásbeli meghatalmazásának felmutatását kérják s abba betekintést tenni sziveskedjenek.

A Magy. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége.

Csokoládé

SUCHARD

Mindenütt kapható

Cacao

Richter-féle

Horgony-Pain Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hirneves háziszer ellentállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 30 év óta megbizható, fájdalomcsillapitó bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csúznál, tagszaggatásnál és meghülésekhél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszertárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékü utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony" védjegy és Richter czégjegyzés nélkül mint nem valódit utasitsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, Rudolstadt
cs. és kir. udvari szállitók.

A véd-jegyre

vigyázni kéretik!

MÁRIA-CELLI GYOMOR-CSEPPEK

nagyszerüen hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és népszer. — A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorbetegség, büzös lehelet, felfujtság, savanyu felböfögés, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkakiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, szükülés. — Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a mennyiben ez a gyomortól származott, gyomorterhelésnél ételekkel és italokkal, giliszták májbajok és hamorrhoidáknál.

Emlitett bajoknál a Máriacelli gyomorcseppek évek óta kitünőknek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyitvány tanusit. Egy kis üvegára használati utasitással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr. —

Központi szétküldés Brady Károly által Bécs, gyógyszertár a „Magyar Király" hoz. I. Fleischmarkt 7.

Nagy-Kanizsán: Préger Béla és Belus Lajos gyógyszerészeknél. — Barcson: Kohut Sándor gyógyszerésznél. —

Oser József, gépgyár, vas- és fémöntöde. 20 KITÜNTETÉS Krems a Duna mellett

elvállal teljes malom berendezéseket, átalakitásokat, minden rendszer és terjedelemben gyárt és szállit:

Hengerszékeket minden nagyságban és minőségben, tömöröntés és porcellán hengerekkel.

Franczia malomköveket legjobb minőségben és malomjáratokat, gabona-osztályozó hengereket és fejkoptatókat saját rendszerüeket.

Konkolyválasztó, Eureka. Tararek, lisztkeverő gépek, dara és gőztisztitógépek, elevatorok és szállitó csigák, transzmissiók, tengely-

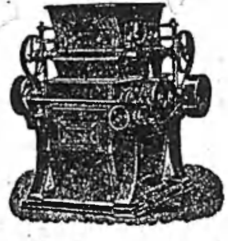

ágyak, perselyek. Seller és gyürükenés rendszerüeket.

Gazdasági malmok kézi és járgány hajtásra.

Tarbizák és vizikerekek, keret, kör és szalagfürészek, fagyaluló és csiszológépek kötőrökkel és zuzó-gépek mindennemü érc és kova, bazalt, mészkő, chamotte és gipsz részére.

Mindenféle szürke és fémöntés saját és idegen modellek és rajzok szerint.

Tömöröntésü rostélyok stb.

Legolcsóbb árak! *Árjegyzék ingyen bérmentve!*

Hengerrovátkolások leggyorsabban és olcsóbban, szállitás jótállás mellett.

LEGKEDVEZŐBB FIZETÉSI FELTÉTELEK.

Hengerrovátkoló és kőszörülő-gépek, villanyos-világitási telepek.

Tervezetek, költségvetések és praktikus tanácsok gyorsan és ingyen.

Palini szőlőtelepemről

riparia portalis és selectán nemesitett, gyökeres

SZŐLLŐVESSZŐKET

adok el.

A kétévesek ára	**200** kor.	ezrenként, csomagolással, a nagykanizsai állomáson.
Az egyévesek	**160** „	
A sima vesszők ára	**14** „	

PICK VILMOS, SZOMBATHELY.

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláirását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porak tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhév, rögzött székrekedés, májbántalom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 kor

Hamisitások törvényileg fenyittetnek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel „A. Moll" feliratu ónzárral van zárva. A Moll-féle franczia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapitó bedörzsölési szer köszvény, csuz és a meghülés egyéb következményeinél legismeretesebb népszer — Egy ónzárt eredeti üveg ára 1 kor. 80 fill.

MOLL Gyermek szappanja.

Legfinomabb, legujabb módszer szerint készitek gyermek és hölgy szappan a bőr okszerü ápolására gyermekek és felnőttek részére.

Ára darabonkint — 40 fill. Öt darab — 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek-szappan Moll A. védjegyével van ellátva.

Főszétküldés:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállitó által,
Bécs: Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesittetnek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláirásával és védjegyével ellátott készitményeket kérni.

Raktár: *Nagy-Kanizsán* Rosenfeld Adolf és Fia.

Nyomatott Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagy-Kanizsán.

NAGYKANIZSA, 1900. március hó 31-én. 13-ik szám. XXXIX. évfolyam.

Előfizetési ár:
Egész évre . . 10 kor. — fill.
Fél évre . . . 5 kor. — fill.
Negyedévre . . 2 kor. 50 fill.
Egyes szám 20 fill.

HIRDETÉSEK
5 hasábos petitsorban 14, másodszor 12, s minden további sorért 10 fill.

NYILTTÉRBEN
petit soronként 20 fillérért vétetnek fel. Kincstári illeték minden egyes hirdetésért 60 fill. fizetendő.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a felelős szerkesztő nevére, az anyagi részt illető közlemények pedig a kiadó nevére cimzetten Nagy-Kanizsára bérmentve intézendők.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek.

— A nagy-kanizsai „Ipar-Testület," „a nagy-kanizsai Takarékpénztár részvény-társaság," a „Kotori takarékpénztár részvény-társaság," „nagy-kanizsai és a galamboki önkéntes tüzoltó egylet," a „nagy-kanizsai kisdednevelő egyesület," a „nagy-kanizsai tanitói járáskör," a „nagy-kanizsai keresztény jótékony nőegylet," „o.-kanizsai izr. jótékony nőegylet," „szegények tápintézete," a „katonai hadastyán egylet," a „soproni kereskedelmi iparkamara," nagy-kanizsai külválasztmányának hivatalos lapja.

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

A gyermekek halandósága.

Nagy-Kanizsa, 1900. márc. 30-án.

(N. L.) Deklamáló tanitók és tanácsadó apák hangszálaikat megrezegetve hivatkoznak a kamaszodó fiuk előtt, mikor ezek már bontogatni kezdik szárnyaikat arra az ádáz *életküzdelemre*, melynek hevébe nemsokára bele fogja őket ragadni az ár.

Ez a közhelylyé vált frázis jutott az eszünkbe, mikor rágondoltunk az ártatlan kisdedek tömeges pusztulására; arra a nagy gonoszságra, melylyel az enyészet megöli azokat, a kiknek az élet még élvezet és öröm volna és nem a kinzó gondok végtelen sorozata. Arra gondoltunk, hogy ez a sokat emlegetett életküzdelem nem akkor kezdődik, mikor az ifju kilép a gondozó kezek utmutató vezetése alól, hanem kezdődik már a bölcsőnél, abban a pillanatban, mikor az egyén a világra jön. Az ártatlan életnek támad a legtöbb ellensége, a gyengeség ellen kerekedik fel a legnagyobb erőszak, a kicsinyek életét környezi a legtöbb veszély.

Természetes, hogy nem a vagyonos emberek gyermekeiről van szó, hanem szólunk azokról, kiknek szülőit elfoglalja az élet gondja és nincs módjukban vigyázni a gyenge sarj életére. A szegény ember gyermekét fenyegeti a sok baj, az ellenségek egész raja, melyek küzdéssé teszik számára az életet már akkor, mikor életre jön. És ezen ellenségek között a leghatalmasabbak, melyek folyton leskelődnek, ólálkodnak az apró emberekre, a véletlen és a gonoszság.

A gyermekhalandóság a közegészségügyi rendszabalyok hiánya, vagy a létező intézkedések figyelmen kivül hagyása mellett, különösen e két tényezőnek hatása alatt emelkedik nálunk oly ijesztő mértékben. A halotti anyakönyvek szomoru tanui annak a nagy pusztitásnak, melyet a halál véghez visz a gyermekek körében. A heti halálesetek háromnegyede gyermekhalál, mely a kisdedeket négy esztendős korukig pusztitja a legnagyobb mértékben.

A lapok hasábjain pedig naponkint olvashatók azok a szomoru apró hirek, melyek egy-egy gyenge élet elmulásáról beszélnek, a kiket kiragad az életből a sokféle szerencsétlenség pusztitása. Kocsi által történt elgázolás, tüzhalál, vizbefulás stb. mind fenyegető rém a szegény ember kicsinyeinek életére. A szülők idejét leköti a megélhetés harca, gyermekeiket kénytelenek magukra hagyni, kiváltképen a falubeli földmives emberek és ezekben az őrizetlen pillanatokban következik be a katasztrófa, hogy szedje áldozatait. Hiába sürgetik a gyermekmenhelyeket, a gyermekvédelmet — ijesztő módon kevés történik nálunk ezen a téren. Jogászkörökben most is mozgalom indult meg a gyermekvédelem érdekében különösen azon célból, hogy a fiatal, megtévedett bünösöknek büntetésüket ne a megrögzött gonosztevők rontó társaságában kelljen kiállaniok, ne számüzzék őket a börtönök inficiáló levegőjébe, hanem javitóintézetek és dologházak állittassanak fel nagyobb számban, mint az eddig történt — de már is előre látható, hogy itt is kevés sikere lesz a jó szándéknak. A minthogy falvainkban is ritka a gyermekmenhely. Átlag minden ötödikre, vagy tán még kisebb az arány, jut egy-egy intézet, a hol gondoskodnak, vigyáznak a kicsinyekre, a kiket szülőik nem részesithetnek kellő felügyeletben Ez az oka azután annak a tömeges pusztulásnak, melyet a véletlen szerencsétlenségek véghez visznek közöttük és egyebek közt ez is hátráltatja a népesség szaporodását.

— A bün, mely szintén reátör a kicsinyek életére, rendesen kuruzsló vén asszonyok képében érvényesül. Telepeik vannak, székhelyeik, a hol nyilt üzleteket tartanak. Hiressé vált a főváros mellett fekvő Budakeszi, ez a sváb falu, a hova bukott hölgyek elrejtegetik erkölcstelenségük kompromittáló tanujeleit: az egyáltalában szükségtelen, vagy a már fölösleges kisdedeket. ott azután jó helyen vannak. Ott van az az ut, mely a csillagok felé vezet. Mákonyt a siró-rivó babának, verést a futkározó kicsinyeknek, rossz táplálékot valamenynyinek és meg van a kivánt hatás. E mellett persze az élet eloltására irányuló preventiv intézkedéseket se lehet emlitetlenül hagyni. Az angyalcsinálás, az élet elölése, még világra jötte előtt, szinte hihetetlen mértékben végezi üzelmeit. Tekintve, hogy könnyebben kikerüli a büntető hatóságok figyelmét, könnyebb és kevesebb kockázattal jár. Nálunk is, mint Franciaországban, már egész vidékek vannak az egygyermekrendszer, vagy a kétgyermekrendszer hivei és számtalan falura akadunk, kiváltkép a protestáns hitfelekezetü községek között, melyekben a zsidó korcsmárost kivéve, nem találunk oly családra, hol több volna egy gyermeknél. És ebben nem az önmegtartóztatás, a Malthus-féle „moral restraint", hanem a bün játsza a szerepet.

A szegénység nem fékezi a propagativ erőt, tapasztalás szerint inkább a vagyon. A gyermekek kevés száma néhol és az általános nagymérvü gyermekhalandóság a közegészségügy hiányai mellett azoknak a rettenetes üzelmeknek tudható be, melyeket véghez visz a bün és annak a sok szerencsétlenségnek, melyet előidéz a gondatlanság és a felügyelet hiánya. Az intéző köröknek nem volna szabad ily bünös hanyagságot tanusitani, mikor Magyarország népessége forog kérdésben, az emberanyag, ez a becses tőke. A mig nemzetek vannak a világon különböző érdekek által elválasztva, szembeállitva — addig egy nemzetre sincs oly elsőrendü feladat, mint megvédeni tagjainak életét és szaporitani tagjai számát.

Idegenforgalmunk.

Nagy-Kanizsa város egyik legidősb vendéglőse hunyta le e napokban szemeit. Ő volt egyike azoknak, kik még Kanizsa idegenforgalmának fénykorát tapasztalhatták. Nyolcvan éves korában halt meg. Az „Arany Szarvas" volt az ő dominiuma és mikor az ő üzlete legjavában virágzott, szállodája mellett még más 9 nagy vendéglő állhatott fenn, köztük a „Zöldfa", egykor Zalamegyében a legnagyobb vendégfogadó, a gentry gyül- és mulatóhelye, ideiglenesen szinház is, megszünte után honvédkaszárnya, jelenleg igazságügyi palota. Azóta az „Oroszlán" is megszünt és mostanában két közepes terjedelmü vendéglő, melyek nem is teljesen modern berendezésüek, győzik az idegenek forgalmát. Kanizsa megszünt gócpont lenni. A megyei hivatalok mind Zala-Egerszegen, a mivelünk versenyző városban vannak elhelyezve; kereskedelmünk nem vonz idegeneket, nem kinálunk olyan árucikket, melyet csak személyes közbenjárással lehetne megvenni. Gabnát, sört, lisztet a vevő személyesen meg nem tekint. A nyilt üzletek vevői vagy városbeliek, vagy a közvetlen szomszédságban elszórt falvakból jönnek hozzánk. A vigéceket nem tekintve, alig van tehát valakinek oka, hogy hozzánk ellátogasson. Ezért a visszaesésért alig lehet valakit okozni. Fiume elvette tőlünk a tranzitó kereskedelmet. Valamikor Horvátország nyersterményeit Kanizsán gyüjtöttük össze, most ott van Zágráb és Horvátország ipara, mely a nyerstermékeket feldolgozza vagy elfogyasztja. Iparosnak, kereskedőnek tehát vajmi kevés keresni valója van nálunk. A vármegye nemessége Egerszegre vagy Keszthelyre gravitál és mi egy csendes mezővároska szerepére vagyunk kárhoztatva; hol csak a lateiner elem, egy meglehetős improdukció osztálya a társadalomnak, végzi jogrendező, gyógyitó, tanitó munkáját, anélkül, hogy azokból a város összvagyonát igazán szaporitó javakból akár egy kilogramm sulyut termelne. Mert, ott, hol használati javakat nem termelünk, ott csereértéket, pénzt, sem látunk érte és a lateiner elem egyoldalu vagyonosodása mindenkor a termelő és kereskedő rovására történik.

Már pedig csak nyerstermékek feldolgozásából és elárusitásából keletkeznek olyan érdekviszonyok, melyek idegeneket vonzanak, ha csak valamely város nem központja az államhivataloknak. De e tekintetben már évtizedek óta hamupipőkéje vagyunk az atyáskodó kormánynak, termékek feldolgozását célzó gyárak pedig egy évtized óta nem létesültek. Az a két nagyobb vállalat, amely a 90-es évek elején keletkezett, teljesen kimeritette közönségünk vállalkozó kedvét.

A megszaporodott hitelintézetek, lehet, hogy megkönnyitették a hitel igénybevételét, de a vidék vagyonosodását elő nem segitették. Erre egyes-egyedül élénk ipar és kereskedelem képes és éppen ez tüntet fel visszaesést.

E tekintetben általános a pangás. Kisipar a városban jóformán nem létezik, a mesteremberek zöme tengődik, a kereskedők nem forgatják az áruikba fektetett tőkét. Idegenek hozzánk nem jönnek és ha egy ismeretlen arc egyszer feltünik a korzónk láthatárán, némi

TÁRCA.

Knortzer Frigyes titka.*)

Rejtelmes történet.

— Irta: Hallis István. —

I.

Jogászkoromban részt vettem sok mulatságban, de mindannyi között az volt legpompásabb, mikor én karonfogtam azon éjszakán szerzett két barátomat, — kiknek mindegyikével szerencsés valék meginni a bruderschaftot és akik mind a ketten fiakkerkocsisok valának, — és reggeli 5 órakor kiléptem a Makkhetesből.

Azt határoztuk ugyanis, hogy most elmegyünk a városligetbe, megvásároljuk a pereces gyerekek rudjaira füzött pereceket és ringlispilre ülve, a publikum közé hajigáljuk darabonkint. Be fölséges mulatság lesz!

Egyszerre azt kiáltozzák a hátam mögött: „Pista, hova Pista!" Miután azonban isteni kedvemben nem vonatkoztattam személyemre ilyen közönséges megszólitást, ennek az lőn következménye, hogy valaki beledugta kezét a kráglimba és megakadályozott a tovább menésben.

„No ezt a valakit meg fogom gyilkolni!" gondoltam magamban és rettentő kurázsival szemközt fordultam azzal a valakivel.

Kráglimat még most is tartotta egy ember, kiben Deák Ferencet ismertem föl. (Hiszen tudják önök, hogy az öreg ur ilyen korán szeretett sétálgatni.) — „Valahára elcsiptelek, te gyerek!" — mondja az öreg ur, — „majd elmesélem édes anyádnak, hogy félesztendő óta felém sem néztél. Hová mégy ilyen jókor?"

Minthogy zavarba jöttem s hirtelen nem voltam képes elmondani utunk célját: barátaim kisegitettek és szivesek valának részletesen elbeszélni tervünket az öregnek, kit egyuttal meginvitáltak, hogy a pompás mulatságban tartson velünk.

Az öreg hátrafordult, egyet intett fiakkerosának, ki őt a Kerepesi uton lassan kisérte, fölült a fiakkerre és engem is felültetett barátaim segitségével. Ezzel megköszönte az invitálást és elhajtatott, mielőtt mellém ülhettek volna barátaim, kiknek gentlemanségéről meleg szavakban emlékeztem meg az öreg előtt.

— „Sohase dicsérgesd őket öcsém, hiszen az első tekintetre fölismertem bennök a lump kocsisokat."

Ezen állitás fölött disputálni nagy hajlandóságot éreztem magamban, de eszembe jutott édes anyám, ki odahaza szivemre kötötte, hogy ne ellenkezzem az öreggel, tehát nem szóltam. Deák Ferenc szerencsésen megmenekült attól, hogy rábizonyitsam nagy tévedését.

Beérkeztünk a ligetbe, hol az öreg ur leült rendes helyére, rágyujtott egy kabanoszra, én pedig jónak láttam leheverni a harmatos fübe.

— Nem kelsz föl most mindjárt, te gyerek! micsoda illetlenség a piszokban heverni.

Könyörögtem, hogy ne zavarjon kényelmemben, hisz olyan jól esik itt feküdni.

Az öreg ur megcsóválta fejét.

— Ejnye fráter, mi lesz belőled, mi lesz belőled! Igazán kiváncsi vagyok, mi szeretnél lenni?

„Király", szóltam némi gondolkozás után.

— Miért?

— Mert akkor nem kellene dolgoznom.

— Szamár vagy, hiszen a királynak legtöbbet kell dolgozni.

Ránéztem bámuló szemekkel: „Megint tréfál kedves urambátyám?"

Az öreg ur bozontos szemöldökei megmozdultak s valami dévaj mosolygás ült szigoru szemében.

— Dehogy tréfálok! hallgass csak ide, majd bebizonyitom, hogy sok dolga van a királynak; több mint amennyit egy ember el tud végezni. Elmondok egy történetet, melyet azonban nem szabad elbeszélned senkinek, mert status-titok és nagy veszedelmet hozna ránk.

A titok szóra figyelni kezdettem és a következő históriát mondta el nekem:

— — A koronázás után alig két esztendővel az országot annyira felizgatták a tigrisek, (szélbaliak, kik a Tigris vendéglőben vacsoráltak), hogy nemcsak az egri kofák föllázadtak, hanem az ország széltében hosszában tele volt békételenekkel, kik a király ellen konspiráltak. Például a mi vármegyénkben, Zalában, a király elfogására egész részletesen kidolgozott kész terve volt Bátorfi Lajosnak és összeesküvő társainak.

Ezeknek az összeesküvőknek terve gyönyörü volt. T. i. készittettek maguknak diszruhát, melynek szine a vármegye szineiből volt egybeállitva: hattyuprémes fehér mentét, aranyzsinóros kék dolmányt és sárga csizmát. Mikor aztán a király Zalába fog jönni, akkor felhuzzák ezt a gyönyörü öltözetet, paripára ülnek, kihuzzák a diszkardjukat: ugy elfogják a királyt, mint a pinty — és more patrio (azaz ősi szokás szerint) bekovártélyozzák Siklós várába.

Igy állott országunk forrongásban, mikor fölséges királyasszonyunktól, Erzsébettől levelet kapok, hogy rögtön menjek hozzá Bécsbe, mert veszedelem fenyeget bennünket.

Felutaztam még azon napon.

— „Kedves barátom, segitsen rajtunk, ezzel fogadott a fölséges asszony, — mert az uram le akar mondani a királyságról, pedig akkor mi leszen szeretett magyar hazánkból!"

Ugy volt valóban. Királyunknak határozott szándéka volt a trónról lemondani.

— Meguntam a sok vesződséget, mondta előttem a király. Eddig azt hittem, hogy magyar népem heves természete megcsöndesedik, ha alkotmányosan uralkodom, de már látom, mikép a folytonos elégedetlenség vérében van. Ezenkivül is számtalan sok kellemetlenségem akad. Mindig annyi a dolgom, hogy a legjobb akarat mellett alig tudom elvégezni. Már kora hajnalban felkelek s még az egész város alszik, azalatt én az ügyeket szigoruan áttanulmányozom és dolgaimat elvégezem; azután pedig elfoglalja egész napomat a sok reprezentálás, fogadás és dikciózás. Igy nem mehet tovább, mert vagy nem alhatom ki magamat rendesen, vagy nem végezhetem el teendőimet.

Személyes élvezetemre épen nem jut idő. Sétálnom akkor se lehetne, ha dolgaim engednék, mert annyi ember tátja rám a száját, hogy feszesebben kellene sétálnom, mint mikor a burgbeli ceremóniákon vagyok.

Szóval nem türök tovább. Miért legyek én teljes életemben rabszolgája a hivatalomnak, miért ne lehetnék én is a magam ura: olyan ur, aki bátran kisétálhatja magát és akkor alszik, ha kedve tartja? Fiunk nagykoruságáig egy kormányzó elvégezheti a királyi tennivalókat egy tanács segitségével.

Igy beszélt a király. Hiába igyekeztem ő felségének e reánk nézve olyan szomoru következésü határozatát megingatni, pedig a felséges királyasszony velem együtt könyörgött. Csak annyit engedett, hogy félesztendőig elhalasztja lemondását, addig tegyünk valamit.

Csüggedten jöttem vissza Bécsből. Fejem majd szétszakadt az aggodalmaktól. Bizonyosan kitör a forradalom és elsöpri szenzációt kelt és a mi benszülött kisvárosi polgárunk sok kiváncsisággal szokta kérdezni: ki ez az uri ember? Szomoru jel, mert bizonyitéka annak, hogy az idegen nálunk fehér holló.

---

*) Tulajdonképen már megjelent a „Hét" 1892. évfolyamában ez a humortól duzzadó história, azonban Knortzer Frigyesnek, — kit oly szépen jellemez a történet, — mult héten történt elhalálozása alkalmából a szerző szivességéből ujra közzétesszük.

Szerkesztő.

Egy interview története.

Merán, 1900. március 26-án.

Tisztelt Szerkesztő Ur!

Megijesztett a feladat, melynek megoldására a szerkesztő ur felkért! Én, egy szerény vidéki lapnak tárcairója, irjak fürdőlevelet Meránból és közöljek adatokat népszerü kultuszminiszterünk, dr. Wlassics Gyula üdüléséről? Nem vagyok élelmes riporter; távol állok minden amerikai szemfülességtől. Füllentéshez nem értek, azért csak annyit irok, mint a mennyi a valóságnak megfelel.

Ahogy megkaptam szerkesztő urnak a levelét, bizony ráztam a fejemet. Hogyan is irjak én valamit a miniszterről, mikor nem tudok felőle semmit? Legelőször a borbélynál találkoztam a miniszterrel. Éppen be volt szappanozva és amolyan, eredeti magyaros kiejtésü német beszédben mesélt el a sürgölődő fodrászsegédnek valami históriát a tiroli parasztokról. Egyet megszólitott egy kirándulása alkalmával és kérdezte tőle, hogy merre, vagy hol van az Erzherzog Ferdinánd villája, mire a tiroli paraszt bamba arcot vágva kérdezte: „Was is dös Erzherzog?" Nem tudta a derék tiroli, hogy mi az — főherceg! Aztán olykor az utcán a promenádon láttam a minisztert mindig egyedül. De hát irni még is szeretnék felőle valamit. „Villa Neuhaus"-ban lakik. A villa az én lakásom átellenében van a Passer tulsó, azaz jobb partján. Mindennap többször vezet el az utam a villa mellett. Kérdezősködtem vajjon fogad-e a miniszter, mire megtudtam, hogy itteni tartózkodása alatt teljesen visszavonultan akar élni és lakosztályában senkit sem fogad. Elhatároztam tehát, hogy irok én a miniszternek. Elhatározásomat tett is követte. Ezt irtam:

„Kegyelmes Uram! A Nagy-Kanizsán megjelenő „Zalai Közlöny" cimü hetilap hasábjain kezdte meg Nagyméltóságod zsurnalisztikai müködését. Mint a „Zalai Közlöny" volt segédszerkesztője és jelenlegi dolgozótársa merészkedem Nagyméltóságodat nyugalmában háborgatni. Minden olvasni, irni tudó egyén ismeri Nagyméltóságodat városunkban, hiszen Nagy-Kanizsán töltötte Nagymélt. ifjukorának legszebb éveit. Büszkék is vagyunk mi kanizsaiak erre és egyformán rajongó szeretettel csüggünk Nagyméltóságod kiváló egyéniségén, államférfiui nagyságán. Büszke arra a „Zalai Közlöny", hogy volt munkatársainak koszoruját Nagyméltóságod fényes neve is diszíti. Vajjon kit nem érdekelne városunkban különösen egy hü tudósitás Nagym. meráni tartózkodásáról?

Ebből a szempontból indult ki a „Zalai Közlöny" mostani felelős szerkesztője, dr. Villányi Henrik, midőn ma levélben arra kért fel, hogy irjak valamit Nagyméltóságodról. Zavarba hozott ezen kérelem, melynek mégis oly nagyon szeretnék eleget tenni. Hisz érdekes témának elég háladatos Nagym. oly népszerü egyénisége, de annak méltó kidolgozásához nem az én gyarló tollam hivatott.

És e töprengésem során azon merész lépésre határoztam el magam, hogy Nagyméltóságodat ime háborgatni bátorkodom és alázattal kérdem, mit irjak az én felelős szerkesztőmnek Nagyméltóságodról és itteni tartózkodásáról? Boldog lennék ha Nagymtól személyesen kaphatnék némi kis tudósitást és szerencsésnek fogom érezni magamat, ha Kegyelmes Uram érdemesnek tartana néhány sor irással megörvendeztetni. A „Zalai Közlöny" redakciója pedig visszhangozna az örömtől és hangosan adna kifejezést abbeli hő érzelmeinek, hogy találjon Nagym. Merán gyógyitó levegőjén enyhet és üdülést és hogy tartsa meg Nagyméltóságodat az egek Ura nagyon soká viruló egészségben édes hazánk boldogitására, dicsőségére és büszkeségére.

Mély alázattal és hazafias üdvözlettel,

Fehér Lipót."

Aztán vártam néhány napig. Vasárnap este aztán, hogy a vacsoráról hazatértem, asztalomon egy behajtott névjegyet találok s meglepetésem és örömem alig ismert határt, midőn a névjegyről a következő nevet olvastam le:

JULES DE WLASSICS
Conseiller Intime Actuel de S. M. et R. Ap.
Ministre des Cultes
et de L'instruction Publique
Budapest.

Fogtam a kártyát és robantam le a földszintre — mert én az első emeleten lakom — a portáshoz. Az feleségével és még egy vendégével épp tarokkozással ütötte el az estét és azt hitték, hogy tüz van nálam, mikor lelkendezve berontottam:

— Mikor volt itt az ur, ki e kártyát itt hagyta?

— Délben herr Féher — a németek sehogy sem tudják kimondani másképp a nevemet, mindig az első „e" betüre helyezik a vesszőt. Délben volt itt, kérdezte, ha itthon van e herr Féher és mikor azt válaszoltam, hogy távol van, átadta a névjegyet.

Én dühösen néztem hol a portásra, hol a névjegyre. — Hát miért nem hivtak haza — fakadtam ki; akkor jutott csak eszembe, hogy hisz ezeknek fogalmuk sem volt, hogy én hol voltam vasárnap délben.

Aztán visszaballagtam a szobámba és higgadtan kezdtem gondolkozni. A miniszter — gondoltam — valószinüleg azért látogatott meg délben, mert gondolta, hogy nem leszek itthon. De ha véletlenül mégis otthon lettem volna, hisz arra is valószinüleg el volt készülve? Milyen szépen elbeszélgettem volna a Kegyelmes Urral; mennyi mindent kérdeztem volna tőle? De legelőször is arra kértem volna, hogy van nekem egy aranyos unokahugom, ki az állami tanitóképezdében tette le a tanitónői vizsgát, őt kegyeskedne Nagy-Kanizsán az ujonnan államositott iskolához tanitónőül kinevezni. Már ne haragudjék Szerkesztő ur, hogy ennyire elárulom egoista voltomat, de hát nagyon szeretem ám én azt a kedves cousinet. Nem mindennapi leány ám az és . . . de ah bocsánat! egészen letérek a tárgyamról; ime a varázshatalom, melyet a nők még ha az a nő cousine is — még gondolatban is reám gyakorolnak!

Hát ültem és gondolkodtam. Mindenesetre nagy megtiszteltetés ért. Meglátogatott egy „Kegyelmes ur" és ez a Kegyelmes ur a mi legnépszerübb miniszterünk, akit szeret, tisztel és becsül az egész nemzet. De hát azért mégis ott tartok, hol a mádi izraelita! Nincs interjuo, nincsenek adatok, nem lesz ujságcikk. Másnap, mintuogy Ő excellenciája nem fogad, én is leadtam nála névjegyemet. Aztán vártam megint a jó szerencsét.

És nem hiába vártam.

Szerdai nap volt és esett az eső. De egész komolyan esett. Mert ne gondolja ám Szerkesztő ur, hogy itt mindig mosolygó kék ég kandikál le és örökké ragyog a játszi napsugár! Tizenhetedikén délben a Grand-Hôtel mögötti nagy réten, ingujjra vetkőzve, játszottak valami foot ball játékot az angolok, amerikaiak a a missekkel együtt (a missek nem voltak ingujjra vetkőzve) és másnap reggel szép fehér hólepel boritotta a játszóteret. Aztán esett az eső, hóval vegyülve, egész nap; az igaz, hogy csak esett szép csendesen, nem gorombán.

Egy ilyen esős szerdai napon délután hat óra tájban az Elmenreich-féle nagy könyvkereskedésben és könyvnyomdában volt dolgom. Itt csinálják a „Meráner Zeitungot" is, mely hetenkint 3-szor jelenik meg. Ezen üzlet egyik kirakatára szokta a szerkesztőség kiragasztani a legujabb telegrammokat, hogy az angolok kaptak verést, vagy a burok győztek és azon a szerdai napon szintén egy hosszu sürgöny volt kiragasztva, mely előtt egy ember sereg igyekezett kibetüzni a sürgöny értelmét. Én is oda tolakodtam és ahogy véletlenül feltekintek a mellettem álló magas, nyulánk férfiura, Wlassics Gyula Ő excellenciáját ismertem fel benne. Nagyon megnéztem, a miniszter is nézett, sejtette bennem a magyart, olannyira, hogy akarva nem akarva megszólitottam és bemutatkoztam:

— Ah igen! hiszen megkaptam a névjegyét — felelt barátságosan, aztán a kifüggesztett sürgönyre mutatva mondta. A fiuk megint demonstrálnak az egyetemen, nem olvasta?

Ugy vettem észre, hogy nem igen volt kedvére az a demonstració.

Aztán bocsánatot kértem az alkalmatlankodásomért, de mondtam elgondolhatja Nagyméltóságod, hogy városunkban mennyire érdeklődnek Kegyelmes Uram személye iránt.

Jóakarólag mosolygott rám, mert jóval magasabb nálamnál, aztán kérdőleg nézett: hát mit is akarok tőle?

— Mindenekelőtt — folytattam — szeretném Kegyelmes Urtól magától a biztositást hallani, hogy az itteni tartózkodás előnyére vált-e egészségének?

— Óh felelt a miniszter — arról irnak majdnem mindennap a budapesti lapok, mindenesetre nagyon is jól érzem magam.

Ott álltunk az utca közepén a jókora esőben felfegyverkezve ernyőkkel. Beláthatja, Szerkesztő ur, hogy ily körülmények közt nem tartóztathatok tovább egy minisztert, a ki üdülni jött Meránba.

Köszönetet mondva ismét bocsánatot kértem, mire Ő excellenciája barátságosan kezet nyujtott és elbucsuzott. Én utánna néztem még egy darabig néztem mint lépeget feltürt nadrágban, egy barna hosszu mencsikoffban az esőben és elgondoltam, hogy mennyi tudomány, mennyi képesség lakozik e szerény, igénytelen külsejü emberben?

Mult vasárnap délután itt tiroli népjátékot rendeztek egy külön e célra épült szinházban, a szabad ég alatt. Az egyik páholyt dr. Wlassics Gyula nejével foglalta el. A miniszter kitünő szinben van. Láttam, hogy egy fiucskától az előadandó darab szövegkönyvét akarta megvásárolni, de a fiunak nem volt több példánya. A miniszterhez siettem és felajánlottam neki egy szövegkönyvet, melyet én már előbb vettem. Nagyon megköszönte és lapozgatni kezdett benne.

— „Hisz ezt én nem értem" — jegyezte meg tréfásan, látva a tiroli dialektusban irt szöveget. Azután bemutatott a kegyelmes asszonynak. Hogy miniszterünk még Meránban is mennyire keresi a vonatkozásokat szükebb hazájával, mutatja azon körülmény, hogy egy helybeli illatszerészt, kinek neve Kele, megszólitott, vajjon nem-e rokon a Zalamegyében élő Kele családdal? Engem is megkérdezett. Én csak azt a felvilágositást tudtam adni, hogy van Zala-Egerszegen egy derék ügyvéd dr. Kele Antal, a magyar ipar pártolója és van Kotor községnek egy kiváló körjegyzője, Kele György, egykor a „Zalai Közlöny" hivatott lantosa.

Az előadás tetszett a miniszternek, mert kérdezősködött a szereplők felől, kik többnyire meráni mesteremberek és Hofer András 1809-ik évi hős küzdelmeit adták elő.

A népjáték bevégeztével már előre intett a miniszter, hogy jöjjek a könyvért, aztán ismét megköszönte:

— A könyv nélkül igazán sokat nem értettem volna meg.

— Örülök, hogy Kegyelmes Urnak szolgálatára lehettem.

— A viszontlátásra, mondta a miniszter.

Wlassics Gyula nejével még körülbelül egy hétig szándékozik itt maradni. A Kegyelmes Ur többször volt Tirol-faluban és Tirol-várban is.

Kirándulásai közben szeret a tiroli néppel közelebbről érintkezni, azaz beszédbe ereszkedni velők, miközben meggyőződhetik, hogy a tiroli paraszt intelligenciája messze elmarad a magyar paraszt eszességétől.

Ennyi az egész, Szerkesztő ur! Megmondtam előre, hogy nem lesz sok. A miniszter nagyon visszavonultan él és szinte kerüli a társaságot. Reggel 9 órakor még le vannak eresztve nála a redőnyök; délelőtt, ugy gondolom, hogy dolgozik, mert 11 óra után rendesen egy aktacsomóval a kezében megy végig a Habsburgerstrassén a póstára. Onnét a födött sétány (Wandelhalle) végén levő „Trinkballe"-ba megy, hol rendesen tejet iszik. Gyakran kirándul a környékre. Ferenc Ferdinand trónörököst, mikor itt tartózkodott, meglátogatta.

Igazi öröm tölti el bensőmet, hogy a miniszter megszilárditotta itt egészségét és ujult erővel foghat hozzá ama feladatok megvalósitásához, melyeket a közoktatásügy terén maga elé tüzött.

Szerkesztő urnak alázatos szolgája,

Fehér Lipót.

---

nehezen visszaszerzett alkotmányunkat, mihelyt kinevezik az ország kormányzóját.

Mit tegyünk? Hiába törtem a fejemet két napig; ekkor magamhoz kértem Somsich Pált. Dukál, hogy Somogyvármegye is kivegye a maga részét a hazafias gondokból, ne csak lázongjon mindig.

Somsich előtt feltártam mindent. És ő, — ki a képviselőháznak elnöke volt és akit a helyzet gyors felismerése jellemzett, — ő sem tudott semmit tanácsolni; pedig az ő feje is megfájult az erős gondolkodás miatt. Nagy nehezen kisütött annyit, hogy jó lesz megkérdezni Királyi Pált; hátha az tud valamit.

Talán legjobb lenne rögtön kidoboltani, hogy az egész világ megtudhassa a dolgot, — feleltem keserüen. Végre azonban engedtem és a hozzám hivott Királyinak szintén elbeszéltem, hogyan állunk. Annak is fájt a feje tőle.

Utoljára szétmentünk azzal a határozással, hogy azonnal ismét összejövünk, mihelyt expedienst talál valamelyikünk a kibontakozásra.

Szörnyü lassan teltek el a napok. Körülbelül egy hét mulva éjfél tájban éktelenül csöngetnek, dörömbölnek az Angol királynő kapuján, és szobámba berohan Királyi Pál. Kezében magasra tartott egy fotografiát és üdvözlés helyett azt kiáltozta: „Nézd csak, ki ez az ember?"

— Almásy Miska, a konspirátor, feleltem csöndesen. (Különben a jelző szó fölösleges volt, mert minden Almásy konspirált.)

— Brávó, brávó! most azt találd ki, hogy kihez hasonlit ismerőseink közül?

Szegény Pali, te rébuszfejtési mániában szenvedsz, mondtam magamban. — „Várj csak, nem jut eszembe hirtelen, hogy kihez hasonlit," feleltem kevés gondolkozás után.

— Majd megkönnyitem a gondolkozást, mondja Pali és átmegy a másik szobámba. Iróasztalomról leveszi királyunk fotografiáját, melyet nekem adott emlékbe ő felsége, és Miska arcképével együtt szemeim elé tartja. „Most csak eltalálod, kihez hasonlit?"

Meglepetve néztem Palira és a képekre. Csakugyan feltünő hasonlóság volt a két arckép között. A különbség csak annyi volt, hogy Miska szakálla nem volt az ajkon kiborotválva, mint ahogyan királyunk viseli.

— Igazad van, szakasztott egyformák.

— Hát most találd ki, hogy mi következik ebből a hasonlóságból?

— Hogyan találjam ki a te gondolataidat, Pál?

— Pedig igen egyszerü az egész. Almásy pompásan beszél német és francia nyelven; már most nem kell egyéb, mint hogy olyan szakált viseljen, minő a királyé, tanulja el a király akcentusát és mozdulatait, öltse fel a huszártábornoki uniformist — és király gyanánt fungáljon mindenütt, ahol az igazi király nem akar ott lenni személyesen.

Olyan mély bölcsesség volt ebben a bolond gondolatban, hogy elkábultam bele. Hát ba!

Királyi elment tőlem, de reggel visszajött Somsichcsal. Tanácskozásunk eredménye az volt, hogy: merünk kell, mindent!

Megállapitottuk a főbb részleteket. Legelőször megvizsgáljuk Almásyt mindnyájan és beszélünk vele. A mult hetekben épen hazajött külföldről.

Föltünés elkerülése végett egyenkint utazunk. Somsich elment Sárdra, én elutaztam Puszta-Szent-Lászlóra, Királyi pedig Szepetnekre, de onnan kirándul Ebergénybe, és magával fogja hozni Almásyt Kanizsára, hová találkát adtunk egymásnak.

Somsichnek csupán az a kifogása volt, hogy miért megyünk éppen Kanizsára?

— „Mert mindnégyünk lakóhelyének Kanizsa a középpontja, s mert ott Knortzer a vendéglős, kinél titoktartóbb embert nem ismerek," válaszoltam.

A terv szerint kitüzött napon csakugyan találkoztunk Kanizsán a Szarvas vendéglőben.

(Vége következik.)

HIREK.

— **Egyházmegyei hirek.** Csucsai Pál szatmár-egyházmegyei papot Kétbelyre plébánosnak nevezték ki. Rasztica Rafael szent Ferencrendü n.-kanizsai hitoktatót a veszprémi egyházmegye kötelékébe vették fel.

— **Eljegyzés.** Singer Izidor Körmendről, jegyet váltott Kluger Czili kisasszonynyal, Nagy-Kanizsán.

— **Esküvő.** Havas Artur gabnakereskedő, április 10-én délelőtt ½ 12 órakor vezeti oltárhoz Strém Ilonka kisasszonyt, Strém Bernát leányát Nagy-Kanizsán.

— **A harmadik felolvasás** vasárnap, f. hó 25-én volt. Ez alkalommal ujból meggyőződtünk arról, hogy a müкedvelők teljes mértékben megérdemlik azon pártolást, a melyben a közönség a felolvasásokat részesiti. Nyitányul a Daloskör adta elő a „Nyári éj"-t Hubertól. Erről az énekről — nem lehet mást mondani, mint dicséretet. Ezt követte Kalcsok Leó felolvasása „Maszkvárói". Érdekes dolgokat tudtunk meg az orosz fővárosról. Kezdte történeti fejlődésén; majd a város nevezetességeivel foglalkozott. Érdekes, hogy az egy millió lakóssal biró városnak százakra menő iskolái és templomai vannak és a lakósság közül 20 ezer fiákeros, a kik nagyon olcsón szállitják az embert. Tarifa nincs; ugy látszik Maszkvában is szeretnek alkudozni. Az élet elég olcsó. A járdák hasonlitanak a mieinkhez — rosszak. A templomokban, különösen a Szt.-Vazul egyházban töméutelen kincsek vannak felhalmozva, de izlés nélküli az egész berendezés. Általában Moszkvát „egy cifrán, de izléstelenül felpiperézett menyecskéhez" hasonlitotta. Nagy derültséget keltett a felolvasó midőn az egyes nevezetesebb épitményekről szólva, azok képeit felmutatta. Taps és éljenben nem volt hiány. Utána Fischer Irén urhölgy énekelte „Ave Mária"-t Schuberttól. Kisérték: csellón Sternock Zsigmond, zongorán Böhm Emil, harmoniumon Lenk Adolf. A zenemü az ájtatos ima magasztosságával hatott. Zugott a tapsvihar és Fischer Irén urhölgy egy magyar dalt énekelt ráadásul. Marschner „Dalszabadság"-ának hangjai mellett oszlott el a közönség. A legközelebbi felolvasás holnap lesz, d. u. 4 órakor a következő müsorral: 1. Uj magyar nóták. Irta és felolvassa dr. Perényi József. A felolvasás közben dr. Rothschild Samuné urnő a következő dalokat énekli: a) Michalovich Ödön: Liliomszál, b) Greizinger Iván: Liliomszál, c) Michalovich Ödön: Megirtam a levelemet, d) Greizinger Iván: A hol te jársz, e) Greizinger Iván: Patyolat a kuruc, f) Greizinger Iván: Ugy igyál bort, g) Greizinger Iván: Viz, viz 2. Szeretem a nőket. Georges Lorintól. Előadja Radnai Jenő. 3. Szomszédunkban. Népdal. Énekli a daloskör 12 tagu szóló négyesre.

— **Halálozás.** Balogh Vilmos, nyug. m. kir. honvéd százados folyó hó 28-án reggel életének 40-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt. F. hó 29-én temették katonai diszszel. A halottas menetet egy század honvédség és az egész tisztikar kisérte a temetőbe.

— **Nőegyleti közgyülés.** A nagykanizsai Izr. Jótékony Nőegylet március hó 25-én Vidor Samuné örökös elnök elnöklése alatt, a tagok élénk érdeklődése mellett tartotta évi közgyülését. Az elnök üdvözölvén a szép számban megjelenteket, arra kérte az egylet tagjait, hogy az egylet egyéb ügyeit és müködését is kisérjék olyan érdeklődéssel, mint minő a közgyülés iránt nyilvánult. Az éljenzéssel kisért elnöki megnyitó után Révész Lajos titkár felolvasta lendületesen megirt jelentését, melyet a közgyülés nagy tetszéssel fogadott. — Az egyletnek jelenleg 68 alapitó és 278 rendes tagja van; vagyona mintegy 28,000 korona. Humánus és közhasznu célokra 5594 kor. 72 fillért forditott a mult évben az egylet. — A vasárnapi zsurok az utolsó idény bevételét nem számitva — eddig 2047 koronát jövedelmeztek az árvaalapnak. A zárszámadások tudomásul vétele után egy kis tüntetés következett gelsei Gutmann Vilmosné urnő volt választmányi tag mellett, kit a közgyülés az egylet körül

Foulard-selyem-ruha

8 frt 40 krtól feljebb! — 14 méter — póstabér és vámmentesen. Minták kiválasztására, nemkülönben fekete, fehér és szines Henneberg-selyem blousok és ruhákra alkalmas 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint.

Csak akkor valódi, ha közvetlen tőlem rendelik!

HENNEBERG G., selyemgyáros, ZÜRICHBEN.
(Cs. és kir. udvari-szállitó.)

szerzett kiváló érdemei elismeréseül a választmány inditványára tiszteletbeli tagul választott. Ugy az inditványt, mint annak megokolását lelkes tetszéssel fogadta a közgyülés. A már közel 60 éves nőegyletnél az első alapitványi összeget gelsei Gutmann Vilmosné tette le 1882-ben, a szép példát többen és többen követték, ugy hogy jelenleg 68 alapitó tagja van az egyletnek; tiszteletbeli tagja azonban csak egyedül a most ilyenné megválasztott gelsei Gutmann Vilmosné urnő, ki két évtizeden át az egyletnek választmányi tagja lévén, minden irányban közreműködött annak felvirágozásán. A napirenden levő választás megejtése előtt Révész Lajos titkár felolvasta Löwinger Lajosné vál. tag urnő az egylet elnökéhez intézett következő levelét: „A küszöbön lévő választások alkalmából és arra való tekintetből, hogy a kisorsolás folytán kilépő választmányi tagok sorába én is tartozom, legmélyebb sajnálatomra tudomására kell hoznom Nagyságodnak, hogy nem vagyok azon helyzetben, hogy az esetleges ujbóli megválasztatást — bármely megtisztelő reám nézve — elfogadhassam. Az ily nagy kiterjedelmü kizárólag humánus érdeket szolgáló egyesület lenditésére, előmozditására tetterős fiatal erők kivántatnak, én pedig — fájdalommal elismerem — e részben hasznos tevékenységet már ki nem fejthetek, azért ugy vélem, szolgálatot teszek az egyletnek, ha helyemet olyannak engedem át, a ki buzgó közreműködésével az emberiség javát célzó intézményünknek hasznára válik." Ezen az egylet iránt táplált rokonszenvből eredő levélre a közgyülés azzal adta meg az érdemleges választ, hogy Löwinger Lajosné urnőt ismét nagy egyöntetüséggel megválasztotta. Uj tagokat nyert a választmány Grünhut Henrikné és Sommer Ignácné urnők személyében A választás kihirdetése után elnök az ülést bezárta.

— **Zarándokut Rómába.** A magyar nemzeti zarándoklat, mely a hercegprimás és a püspöki kar vezetésével április 24-én indul Rómába a déli vasut budai pályaudvaráról, mindenütt élénk érdeklődést kelt. Az 1900. szent esztendő, valamint a magyar katholicizmus 900 éves jubileuma egyformán vonzza az érdeklődőket. Mágnások, országos képviselők, kispapok, tudósok, ügyvédek, papok, orvosok, azonkivül egyszerü földmivesek is vesznek részt a zarándokmenetben. A zarándoklatot a püspöki kar megbizásából rendezi a magyar katholikusok római zarándoklatát rendező bizottság irodája, mely Budapesten, az I. kerületben, a krisztinavárosi plébánia épületében van. Ide küldendők a jelentkezések, valamint a tudakozódások.

— **A keresk. és iparkamara** március hó 4-én Szombathelyen megtartott értekezletén Ullein József mint az értekezletet egybehivó kamara elnöke előadta, hogy az értekezlet egybehivására a kereskedelemügyi miniszter 1899/24167. sz. a. kelt leirata adott alkalmat. A miniszter felvilágositást kér az ipartestületek működése és nem működése felől. Az ügyet Kirchknopf Frigyes kamarai titkár referálta. Előadása alapján az értekezlet a következő javaslatot fogadta el: mondja ki a mai értekezlet, hogy a kerület ipartestületeinek közös értekezletei megtartását helyesnek és hasznosnak tartja és azoknak minden évben a kamarai kerület más más ipartestületi székhelyére való egybehivását óhajtja. A testületek esetleges javaslataikat irásban előzetesen a kamarához beküldenék, a mely e javaslatokat az értekezlet előtt közölné a testületekkel. (Helyeslés).

— **Téli Idő.** Mintha a március utolja megemlékezett volna mult évi garázdálkodásáról, oly nagy galibával köszöntött be az idén is. F. hó 29-éről 30-ára átmenő éjjel óriási szélvihar sepert végig vidékünkön, reggelre pedig már hózivatarrá változott az idő, a mezőt és a várost sürü hólepellel boritva. A közlekedés a városban meg volt akadva és a vonatok is csak késéssel érkeztek. Szomoru böjti idő! A köznép pedig azt tartja, hogy rossz a kalendárium.

— **Nagy idők tanuja.** Egy régi 48-as honvédet, Mészáros Pált helyezték örök nyugalomra f. hó 28-án. 74 éves koráig munkabiró ember volt és a Weiser cég gépgyárában mint vasesztergályos dolgozott. A szabadságharc alatt számos csatában vett részt mint honvéd, soha sem kérkedett vele, csendes rezignációval végezte dolgát, mint veterán munkás, mig végre most berukkolt a nagy Armádiába.

— **Hirtelen halál.** Bogyay Elek helybeli lakós gyorsfényképész f. hó 26-án rövid néhány órai szenvedés után elhalt. A kapitányság elrendelte az orvosrendőri boncolást, mely a halál okául nagyfoku tüdőgümőkórt állapitott meg. A boldogult Tuboly Viktor ügyvédnek vője volt és Csányi Lászlónak, a mártyr halált szenvedett 1848/49-iki közlekedési miniszternek unokaöcscse. Özvegye Tuboly Margit és kis fia, Viktor siratják elhunytát. Temetése f. hó 28-án délután nagy részvéttel ment végbe.

— **Hazafiul kötelesség** a magyar ipart támogatni és különösen olyan elsőrangu gyárost, mint Keresztély Sándor, zongorakészitő, ki mintatelepén (Budapest, Váci-körut 21. iparudvar) raktáron tartja az összes külföldi zongorákat, nemcsak hogy azokat eladja, hanem azért, hogy a vevőknek azonnal be is bizonyithassa, miszerint saját gyártmányu zongorái ép oly jók és tartósak, mint bármely külföldi gyártmány. — Keresztély Sándor rendkivül figyelmesen és lelkiismeretesen szolgálja ki vevőit, zongoráit 10 évi jótállással adja el és ócska zongorákat is becserél. — Ha minden gyárosunk a magyar gyártmánynak olyan hirnevet szerez, mint Keresztély, akkor a magyar ipar föllendülése nemcsak hogy biztos, hanem még a külföldön is előkelő helyet fog kivivni.

— **Közgyülés.** A n.-kanizsai Ált. Munkásképző Egyesület f. hó 25-én Fischel Lajos elnök vezetése mellett tartotta tisztujitó évi rendes közgyülését Az elnöki megnyitó után Révész Lajos titkár nagy tetszéssel fogadott jelentéssel szolgált, melyért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott neki a közgyülés. Az ülés folyamában Révész Lajos titkárnak, ki az ifjuság iránti jóindulatból, tiszteletből viselte fáradságos tisztségét — heves összeszólalkozása volt egyik-másik kérdésben a tagok némelyikével, mi azt eredményezte, hogy a később megejtett választás alkalmával beadott 71 szavazat közül Révész Lajosra mint választmányi tagra csak 28 szavazat esett. (A titkárt a választmányi tagok sorából választják.) A választás ezen eredménye nagy konsternációt keltett; azok, a kik előidézték mentegetődztek és félreértésnek akarták betudni, nemcsak azért, mert Révész Lajosban egyik önzetlen munkását veszíti az egyesület, hanem azért is, mert a választás eredményének kihirdetése után nyomban leköszönt az egylet vezetősége, névleg: Fischel Lajos elnök, Dobrovics Milán vigalom-rendező elnök és Fitos Imre pénztáros, kik teljes szolidaritást vállaltak a választmányból kibuktatott titkárral. Értesülésünk szerint Révész Lajos semmi szin alatt sem hajlandó a titkári tisztséget ismét elfogadni, bármily kitüntető módon is történnék ujbóli megválasztása; de őszintén sajnálnók, ha a szép tevékenységü egyesület vezető férfiai ugyancsak megmaradnának ezen elhatározásuk mellett, mert távozásuk az egyesület éléről ennek bukását jelentené.

— **Lopás.** Megindult a lavina Sipos Sándor nagykanizsai vasuti alkalmazott feje felett. Andri József helybeli földmivesgazda feljelentést tett a csendőrségnél, hogy a bakónaki hegyen levő pincéjéből pálinkát és zsirt loptak. A megejtett nyomozás a tettest, Sipos Sándor és Wellák Ferenc személyében deritette fel, a kiknél a lopott tárgyakat, illetőleg csak romjaikat feltalálták. De ezeken kivül egyéb machinációk is napvilágra jövének. Lepedők, asztalkendők, szoknyák és más ruhaneműek bő raktárára bukkantak Siposék hajlékában, a kik beismerték, hogy a lopott tárgyakat Horváth Teréz cselédleány szállitgatta lassacskán hozzájuk, ő pedig szolgálatadó gazdájától csente el azokat egyes őrizetlen pillanatokban. Birtokukban volt már egy aranyozott óracsiptető is, melynek származását szintén nem tudják igazolni Siposék. A csendőrök átadták az ügyet a rendőrségnek, mely az eljárást folytatja.

— **Dühöngő szerető.** Zala-Szent-Mihályon Garai Német Lujzának viszonya volt Kovács György parasztlegénynyel. De a legény csakhamar reáunt a már előrehaladott korban levő leányra. A leány azonban boszut lihegett. Éjjel belopódzott Kovács György szobájába és a mit sem sejtő legényt vasalóval agybafőbe verte és fején sulyos sebet ejtett. A dühöngő leányt letartóztatták.

— **Adomány.** A Délzalai Takarékpénztár a Nagykanizsai Ker. Jótékony Nőegylet céljaira 20 koronát adományozott, melyért ezen az uton hálás köszönetét nyilvánitja a Ker. Jót. Nőegylet elnöksége.

— **A Szimplicissimus.** Münchenben megjelenő élclap erősen neki megy képben és irásban a lex Heintze törvényjavaslatnak és egyáltalán a német Michel otrombaságainak. Az egyik képben szalmaviskót látunk, melynek tetején kiéhezett tehén legel. A házikó mellett áll a német Schulmeister mezitláb kalappal kezében. Igy fog bemutatkozni a német falusi iskola a párisi kiállitáson. Tulajdonképpen a német élclapból tudjuk meg, hogy a német birodalomban is áldatlan viszonyok vannak. Az élclap Langen Albertnél Münchenben jelenik meg. Előfizetési ára évnegyedenként 2 kor. 80 fillér.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ **Gyilkos szerető.** Vlasics István tótszentmártoni 43 éves földmüvest 1899. évi augusztus 26-án a polai öreghegyen halva találták, nyaka teljesen át volt vágva annyira, hogy a fejet csak a jobb oldali nyak-izmok tartották.

A gyanu mindjárt a megöltnek felesége s ennek köztudomás szerinti szeretője: Mihovics György 21 éves legény ellen irányult.

Mihovics György nem is tagadta, hogy ő oltotta ki Vlasics István életét és elmondotta, hogy tettét akként vitte véghez, hogy mikor szeretőjének urával az emlitett napon együtt kaszált, azon percben, mikor Vlasics István megállt a pipára akart gyujtani, háta mögé állt s kaszáját Vlasics nyakára akasztva, azzal egy erőset rántott, a mi által annak nyakát elvágta.

A gyilkosság indokát a következőkben adta:

Majd három év óta állott Mihovics György a nálánál 14 évvel idősebb Vlasics Istvánné, szül. Hederics Máriával szerelmi viszonyban, a mit Vlasics István tudott ugyan, azonban beteges ember levén, azt elnézte. Az asszony s szeretője gyakran találkoztak s majd a legény kereste fel az asszonyt a saját házában, majd az asszony ment a legényhez, sőt az időközben katonai szolgálatra bevonult szeretőjét N.-Kanizsán is többször felkereste Hederics Mária.

A katonaságtól megszabadulva, Mihovics György szakitani akart az asszonynyal, ez azonban hallani sem akart erről, folyton szeretője után járt, s már ekkor biztatta őt, hogy tegye el az urát láb alól, akkor fele vagyonát rá fogja iratni, de egyuttal fenyegette is, hogy ha ezt tenni nem fogja, akkor ő, t. i. Vlasics Istvánné fogja őt, t. i. Mihovics Györgyöt elpusztitani; mikor pedig Mihovics György arra szánta el magát, hogy megnősül s már el is jegyezte magát, Vlasicsné azzal kezdte fenyegetni, hogy vagy önmagát, vagy szeretőjét, vagy pedig ennek menyasszonyát megöli.

A két bünös ez idő alatt is majd minden második napon találkoztak, mely találkozások alkalmával Vlasicsné nem szünt meg Mihovicsot urának megölésére biztatni, sőt egy kész tervvel is előállott.

Mihovics György azonban még mindig vonakodott, mig nem mult évi augusztus hó 25-én éjjel ismét hozzáment Vlasicsné s elmondta neki, hogy tervének kiviteléhez ő már hozzáfogott, mert urát kiküldte a hegyre, Mihovics menjen csak utána, segitsen neki kaszálni, s hátulról vágja le az ura fejét a saját kaszájával, majd azt hiszik, hogy a szilva-lopó magyarok vágták le. Kitanitotta az asszony szeretőjét arra is, hogy tettét Vlasicsnak saját kaszájával vigye végbe, a magáét pedig rejtse el, — hogy a hegyről ne a postauton, hanem kerülő uton jöjjön vissza, hogy senkivel ne találkozzék, hogy ha kérdőre vonnák, tagadjon, s közölte vele azt is, hogy másnap két napszámost fog a hegyre küldeni, hogy a gyanu ezekre essék.

A sok unszolás használt s Vlasics István halála elhatároztatott.

Mihovics György utnak indult, hogy egy mit sem sejtő embert a más világra küldjön s a hegyen felkereste áldozatát. Ez azonban aludt s mert a terv nem akként szólt, az alvó embert Mihovics nem merte bántani. Inkább ő maga is lefeküdt s 3 óra hosszat aludt.

Hajnalban dolgozni kezdtek s Vlasics István pipálni óhajtván, csakhamar abba hagyta a munkát s a hajlékhoz ment pipájáért.

Ezt a körülményt Mihovics György felhasználva, kaszáját Vlasicséval kicserélte, s mikor ez megint visszatérve, pipájára rágyujtani akart, nyakát Mihovics György a kaszával hátulról egy csapásra keresztül vágta s a megbeszéléshez hiven a véres kaszát otthagyta, a sajátját pedig elrejtette, a kerülő uton hazament.

Az ez ügyben mult évi december hó 21. napján megtartott végtárgyalás alapján, melyet Tóth László kir. tszéki elnök vezetett, Mihovics György gyilkosság bűntettében, Vlasics Istvánné pedig ugyanebben, mint fölbujtó bűnösnek mondattak ki s életfogytig tartó fegyházra itéltettek, mert Mihovics György tettét — ugy a mint megirtuk — beismerte s mert Vlasics Istvánné ellen, bár ez Mihovicsnak minden egyes szavát tagadta, az egész eljárás alatt kideritett adatok kellő bizonyitékot nyujtottak.

A királyi itélőtábla azonban, melyhez a felek, valamint dr. Kendi Elemér kir. alügyész felebbeztek s melynek itélete f. hó 26-án hirdettetett ki, Vlasics Istvánnét a gyilkosság bűntettében való részesség vádja alól felmentette, mert az ellene felmerült adatokat elitéltetésének alapjául elegendőnek nem találta, Mihovics Györgyre nézve azonban a törvényszék itéletét helybenhagyta.

A kir. alügyész Vlasics Istvánné felmentése ellen felebbezést jelentett be.

A magyar kir. anyakönyvi hivatal.

Születések:

— Március 23—29-ig. —

Papp József csizmadia, József. Topolics János csizmadia, Margit. Lendvai Ignác vasuti kalauz, Erzsébet. Jakopanec György földmives, László. Kohn Emil kereskedő, Hedvig. Hakler Kálmán vasuti fütő, Ilona. Plander József földmives, Katalin. Scherz Rikárd kereskedő, Albert. Varga István rendőr, Lajos. Major István földmives, István. Gyulai Kálmán zenész, Aranka. Kelemen Fábián honvédőrmester, Mária. Kelemen Fábián honvédőrmester, János. Király Etelka varrónő, Ilona. Vörös József posta- és távirda-szolga, József. Szemán József kádár, József. Varga Ferenc földmives, József.

Szerkesztői üzenet.

— Lehmann K. Budapest Szivesen közölnők versét, de lapunknak nincs erre a célra rovata.

Egy jó forgalmu

MOSÓ-INTÉZET

családi viszonyok miatt azonnal eladó. NAGYKANIZSA, Városház-utca 5. sz. (Kaszinó mellett.)

Felső Józsefné.

IRODALOM

— **A Kert** a kertészet összes ágait magába foglaló kertészeti szaklap. Főszerkesztő és laptulajdonos Mauthner Ödön. Felelős szerkesztő Igali Svetozár. Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. Szerkesztőség: VI. Andrássy-ut 23. sz. a., hova a lap szellemi részét képező közlemények kéretnek. Kiadóhivatal: VI. Andrássy-ut 23. sz. a., hova a hirdetések, az előfizetési pénzek, a szétküldésre vonatkozó értesitések küldendők, a reklamációk és a lakásváltozások jelentendők.

— **Történelmi Könyvtár.** A Franklin-Társulat kiadásában megjelenő Történelmi Könyvtárból most jelent meg a 89. füzet „Árpád utódai" cim alatt. A könyv a vezérek korát tárgyalja az ujabb adatok lelkiismeretes felhasználásával. Rövidre fogott, de érdekes korrajz, melynek keretében a szerző, Gaal Mózes, bemutatja őseink portyázásait, hadakozásait, itthon pedig lassu letelepedéseiket, művelődéseiket, s az akkori közállapotokat. Látszik, hogy a szerző haszonnal olvasta a Pauler könyvét, s annak kincseit ügyesen váltja föl közkeletü aprópénzre. A kis művecskét egész sereg illusztráció értelmezi. Ára 80 fillér.

Az e rovatban megemlitett müvek megrendelhetők és kaphatók **IFJ. WAJDITS JÓZSEF** könyvkereskedésében, Nagy-Kanizsán.

Szerkesztőség:

Dr. Villányi Henrik, felelős szerkesztő.
Kiadó: *Ifj. Wajdits József.*

VEGYES.

— **Megbizható gyógykezelés** Zavart emésztéssel ellátott egyének kik étvágyhiányban, a felfuvódásban, gyomorgörcsökben és rendetlen székelésben szenvednek, a „Moll-féle seidlitz por" használata által rövid idő mulva visszanyerik egészségüket. Egy doboz ára 2 kor. Szétküldés naponta utánvéttel Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállitó által Bécs, I. Tuchlauben 9. Vidéki gyógyszertárakban határozottan Moll féle készitmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláirásával.

Nyilttér.*)

Köszönetnyilvánitás.

Szeretett nagybátyám, néhai KNORTZER FRIGYES-nek elhunyta alkalmából fogadják ezuttal mindazon igen tisztelt testületek és egyesek, kik koszoru elhelyezés, részvét-nyilatkozat és a temetésen való megjelenés által gyászunkban osztoztak — forró és leghálásabb köszönetünket.

A rokonok nevében

KNORTZER GYÖRGY.

Vese, hugyhólyag, hugydara és a köszvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a

Lithion-forrás

SALVATOR

sikerrel rendelve lesz.

Hugyhajtó hatásu!

Kellemes izü! | Könnyen emészthető

Kapható ásványvizkereskedésekben és gyógyszertárakban.

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen

---

*) Az e rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

HIRDETÉSEK.

Sp. I. 127. szám./1900. polg.

Idézési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. járásbiróság közhirré teszi, hogy Sebestyén Lajos nagykanizsai ügyvéd felperesnek — özv. Gáspárek Györgyné szül. Kovács Katalin légrádi, Hunyadiné szül. Kovács Borbála vidoveci lakósok, mint Légrádon 1898. évi május hó 6-án elhalt Cmerk Borbála ismert örökösei és az ismeretlen örökösök részére kirendelt ügygondnok alperesek elleni 200 korona 80 fillér s jár. iránti keresetének sommás tárgyalására

1900. évi április hó 24-ik napjának délelőtti ½ 10 órája

ezen biróságnál 4. számu terembon kitüzetett, és ismeretlen örökösök alperesek részére Dr. Bród Tivadar n. kanizsai ügyvéd ügygondnokul kirendeltetett.

Felhivatnak ennélfogva ismeretlen tartózkodásu alperesek, hogy ügyüknek célszerü védelme iránt a részükre kirendelt ügygondnokot kellően utasitsák, vagy a tárgyalásra személyesen avagy más megbizottjuk által megjelenjenek, mert különben mindezek elmulasztásának következményeit maguknak tulajdonitsák.

Kelt Nagy-Kanizsán, 1900. évi február hó 8. napján.

A nagykanizsai kir. járásbiróság.
KATZENBACH,
kir. járásbiró.

A

LOVÁK-FÉLE HÁZ

eladó!

Bővebb felvilágositást ad

LITTKE LENCZI

pezsgő gyáros PÉCS.

Csokoládé

SUCHARD

Mindenütt kapható

Cacao

Árverési hirdetés.

Néhai Magyar Lajos örökösei tulajdonát képező nagykanizsai 3622. sz. tjkvben 384/a. hrsz. alatt felvett ingatlan a rajta épült 1014. népsorszámu Petőfi-utcában fekvő házzal együtt nyilvános önkéntes árverésen

1900. április 5. napján délelőtt 10 órakor

N. K. város árvaszékének hivatalos helyiségében (városháza II. emelet, 2. ajtó alatt) gyámhatósági jóváhagyás föntartása mellett eladatik.

Kikiáltási ár 4600 korona, melynek 10%-át, vagyis 460 koronát a venni szándékozók bánatpénz gyanánt letenni tartoznak. Az árverési föltételek az árvaszéknél a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

HALIS ISTVÁN.
árvaszéki elnök.

Előnyösen ismert, kitünő gyártmányu

STIRIAI LÓDENT,

divat kelméket; fekete és kék kelméket

tartós minőségben, férfi öltönyökre szállit

KASTNER ÉS ÖHLER *CÉG POSZTÓ-OSZTÁLYA*

GRÁCZ.

Minták bérmentve. **Magyar levelezés.**

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhév, rögzött székrekedés, májbántalom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házisszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 kor.

Hamisitások törvényileg fenyittetnek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ.

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel „A. Moll" feliratu ónozattal van zárva. A Moll-féle franczia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapitó bedörzsölési szer köszvény, csuz és a meghülés egyéb következményeinél legismeretesebb népszer. — Egy ónozott eredeti üveg ára 1 kor. 80 fill.

MOLL Gyermek szappanja.

Legfinomabb, legujabb módszer szerint készitett gyermek és hölgy szappan a bőr észszerű ápolására gyermekek és felnőttek részére.

Ára darabonkint — 40 fill. Öt darab — 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek-szappan Moll A. védjegyével van ellátva

Főszétküldés:

— **Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállitó által.**

Bécs: Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesittetnek —

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláirásával és védjegyével ellátott készitményeket kérni.

Raktár: Nagy-Kanizsán **Rosenfeld Adolf és Fia.**

Specialista
SÉRV-
KÖTŐKBEN.

A Keleti-féle cs. és kir. szab. sérvkötő a legtökéletesebb ezen nemben, nem csuszik, nem gyakorol kellemetlen nyomást és eltávolitja az eddigi sérvkötők hiányát.

Árak:

egyoldalu	6 frt.
kétoldalu	12 frt.

Gyáramban (alapittatott 1878.) készülnek ezenkivül: müIábak, müker.ek, járó- és nyujtó gépek, egyenestartók (Hessing-féle rendszer), orthopädiai füzők, haskötők, görcsérharisnyák és mindenféle gummiáruk urak és hölgyek részére.

Megrendeléseket pontosan és diszkréten eszközöl:

KELETI J. orvos sebészeti mű- és kötszer gyáros.

Budapesten, IV., Koronaherceg-utca 17.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Sp. I. 128 szám./1900. polg.

Idézési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. járásbiróság közhirré teszi, hogy Sebestyén Lajos nagykanizsai ügyvéd felperesnek — özv. Gáspárek Györeyné szül. Kovács Katalin légrádi, Hunyadiné szül. Kovács Borbála vidoveci lakósok, mint Légrádon 1898. május hó 6-án elhalt Cmerk Bara ismert örökösei, továbbá Kovács Ferenc sopronii lakós és az ismeretlen örökösök részére kirendelt ügygondnok alperesek elleni 1242 korona és jár. iránti keresetének sommás tárgyalására

1900. évi április hó 24-ik napjának délelőtti ½ 10 órája

ezen biróságnál, 4. számu terembeu kitüzetett, és ismeretlen örökösök, alperesek részére Dr. Bród Tivadar nagykanizsai ügyvéd ügygondnokul kirendeltetett.

Felhivatnak ennélfogva ismeretlen tartózkodásu alperesek, hogy ügyüknek célszerü védelme iránt a részükre kirendelt ügygondnokot kellően utasitsák, vagy a tárgyalásra személyesen avagy más megbizottjuk által megjelenjenek, mert különben mindezek elmulasztásának következményeit magoknak tulajdonitsa.

Kelt Nagy-Kanizsán, 1900. évi február hó 8. napján.

A nagykanizsai kir. járásbiróság.

KATZENBACH.
kir. járásbiró.

Posztó széjjelküldés csak magánosoknak.

Egy vég 3.10 m. hosszu, elegendő 1 férfi öltözetre csak ennyibe kerül

3 frt 80 krért jó,		valódi gyapjuszövetből.
3 » 10 » jó,		
4 » 80 » jó,		
7 » 50 » finom,		
8 » 70 » finom,		
10 » 50 » [illegible]		
12 » 40 » [illegible]		
15 » 55 » [illegible]		

Egy vég [illegible] szalonöltönyhöz 10 frt. Felöltőszövetek [illegible] 3 frt 25 krtól [illegible] Loden gyönyörü szinekben, egy vég 6 frt [illegible] 9 frt 95 kr. [illegible] Peruvienne és Dosking, állami, vasuti hivatalnokok [illegible] posztók és biró talárposztók, [illegible] finomabb [illegible] [illegible] valamint egyenruha-posztókat, pénzügyőrség [illegible] stb. gyári áron küldi a szolid-ságáról ismert

pontosságáról [illegible] **Kiesel Amhof, Brünn.**

Minták ingyen és bérmentve. — Liztahű szállitás.

Figyelmeztetés. A t. közönség különösen figyelmeztetik, hogy a posztók ára, ha közvetlenül hozatják, sokkal olcsóbb, mint a azokat közvetitők utján vásárolja. A Kiesel Amhof brünni cég az összes [illegible] valósággal gyári áron küldi a engedményt nem számit hozzá.

Richter-féle

Horgony Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hirneves háziszer ellentállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 30 év óta megbizható, fájdalomcsillapitó bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csuznál, tagszaggatásnál és meghüléseknél es az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expellor, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerü házszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszertárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékü utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony" védjegy és Richter czégjegyzés nélkül mint nem valódit utasitsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, Rudolstadt cs. és kir. udvari szállitók.

5498.
1900.

Pályázati hirdetmény.

Nagy-Kanizsa város rendezett tanácsa az üresedésbe jutott és a v. képviselő testület tisztujitószéki közgyülésén választás által betöltendő egyik városi tiszti orvosi állásra pályázatot nyit, s felhivja mindazokat, kik ezen 600 korona évi fizetés és 1900. évre megállapitott 120 korona pótlékkal javadalmazott, nyugdij jogosultsággal egybekötött állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t. c. 9. § a által előirt orvosi, valamint az 1893. évi 80099. sz. belügyminiszteri rendelettel előirt tiszti orvosi vizsga letételét igazoló, továbbá születési idejét, eddigi alkalmaztatását és egészségi, illetőleg munkabiró állapotát igazoló okmányaikkal felszerelt pályázati kérvényüket

folyó évi április hó 10-éig

a város iktató hivatalánál annál is inkább nyujtsák be, mivel a később beérkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Kelt Nagy-Kanizsán, 1900. évi március hó 24.

A VÁROSI TANÁCS.

DISZOKLEVÉL

AZ 1891-IKI ANYAG-ASZFALT, cement s kőipar kiállitásról.

METALLIQUE-LAPOK,

(mintás többszerü cementlapok.)

a cementtechnika legujabb vivmánya; az ugynevezett mettlachi-lapok pótlói; szebbek, tartósabbak s sokkal olcsóbbak, mint ezek. Csarnokok, folyosók, konyhák s előszobák kövezésére kiválóan alkalmasak, s részben a parquettát helyettesitik.

Mintakártya szerint szállitok sajtolt, négy kupu, s reczés lapokat, járdák, istállók, kapualjak kövezésére, jótállás mellett, valamint szakszerüen készitett, különféle alaku, nagyságu s szinü, közönséges cementlapokat.

Ajánlom magamat granitó-terazzó, betonburkolat, I. Trinidad aszfaltból való aszfalt járdák készitésére, nedves helyiségek szárazzá tételére, aszfalt elszigetelő anyag, aszfalt elszigetelő lemez s tetőpép szállitására. — Szállitok továbbá különféle méretü betoncsöveket, kőagyagcsöveket, kőagyagkéményeket, kipróbált minőségü I roman és portland-cementet, épitőmeszet, tűzálló téglákat, s chamottot.

Elvállalok: szarvasmarha etető jászlak cement s márvány lépcsők, beton vizatereszek, hidak, malomfők, medencék, fürdőkádak, stb. készitését.

Mintalapokat, rajzokat, költségvetéseket kivánatra ingyen küldök.

Tisztelettel

SARTORY OSCAR
cementárugyára s épitő anyagok raktára.
NAGY-KANIZSÁN.

A m. kir. államvasutak gép- gyárának vezérügynöksége.

BUDAPEST, Váci-körut 32. szám.

Ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült

gőzcséplő készleteit „Millenium" legujabb szerkezetü: **fükaszáló-, marokrakó- és kévekötő aratógépeit,** melyek főelőnyei: **préselt acéllemez-állvány, tégelyacél-alkatrészek jó és könnyen hozzáférhető, elpusztithatlan szerkezet,**

továbbá: a szab. osztrák-magyar államvasuttársaság resicai mezőgazdasági gépgyárában készült 3, 3½ és 4 lóerejü **gőzcséplő-készleteit.** Sack-rendszerü, acélöntésü ekelővel ellátott **ekéit, „Boni"-féle kettesgelyü eketalyigáit, járgányos cséplő-készleteit, szecskavágóit** és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

FIGYELMEZTETÉS! Ezennel közhirré tesszük, hogy az összes ügynökeinktől, legyenek azok akár helyi ügynökök, akár utazó ügynökök, az eddig birt megbizatásaikat f. évi január hó 31-ével megvontuk és azokat ezennel hatálytalanoknak nyilvánitjuk. Nevünkben és megbizásunkból tehát csakis azok járhatnak el, a kik 1900. február hó 1-e után kelt és általunk aláirt megbizással birnak és csupán oly jogkörrel, a melyre ezen irásbeli megbizás kiterjed. Nehogy a közönség tévutra vezettessék és nehogy nevünkkel visszaélések történhessenek, felkérjük mindazokat, kik velünk üzleti összeköttetésbe lépni óhajtanak, hogy mindenkitől, a ki nevünkben eljár, irásbeli megbizatásának felmutatását kérjék s abba betekintést tenni szíveskedjenek.

A Magy. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége.

Nyomatott Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagy-Kanizsán.